

Tammikampuksen hankesuunnitelma entisen lääninsairaalan tiloihin

Terhi Kemppainen

OPINNÄYTETYÖ
Syyskuu 2023

Rakennusarkkitehdin tutkinto-ohjelma

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Rakennusarkkitehdin tutkinto-ohjelma

KEMPPAINEN, TERHI:

Tammikampuksen hankesuunnitelma entisen lääninsairaalan tiloihin

Opinnäytetyö 147 sivua, joista liitteitä 70 sivua
Syyskuu 2023

Opinnäytetyö käsittelee Seinäjoella sijaitsevan entisen lääninsairaalan päärakennuksen A-osan ja entisen talousrakennuksen hankesuunnitelman toteutusta. Rakennukset ovat valmistuneet 1930-luvun alussa ja ne ovat asemakaavassa suojeltuja. Työn tarkoituksena oli tutkia kahden eri käyttäjän sijoittumista edellä mainittuihin tiloihin. Sijoitettavat käyttäjät olivat Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto ja Seinäjoen museotoimi. Entisen lääninsairaalan aluetta nimitetään nykyään Tammikampukseksi. Työn toimeksiantajana toimi Seinäjoen kaupunki.

Suunnittelutyö käynnistyi tutustumalla käyttäjien toimintaan ja nykyisiin tiloihin. Opinnäytetyössä selvitettiin hankesuunnitelman kohteena olevan kiinteistön historiaa, nykyistä toimintaa ja kaavoitusta. Lisäksi työssä perehdytään tarveselvityksen ja hankesuunnitelman teoriaan. Työn tarkoituksena oli kerätä tietoa käyttäjien toiminnasta, nykyisistä tiloista ja niiden haasteista. Tavoitteena oli tutkia erilaisia tilavaihtoehtoja ja löytää ratkaisu, joka tukisi molempien käyttäjien toimintaa tasavertaisesti. Suunnittelun tavoitteena oli toteuttaa esteettömiä ja muuntojoustavia ratkaisuja sekä mahdollistaa käyttäjien yhteistyö.

Työn tuloksena syntyi hankesuunnitelma, joka sisältää tarveselvityksen. Tarveselvityksessä perustellaan hankkeen tarve käyttäjäkohtaisesti sekä esitellään tilaratkaisut, joita ei valittu lopulliseen suunnitelmaan. Hankesuunnitelma sisältää laajasti tietoa kiinteistöstä ja hankkeesta. Lisäksi se sisältää lopullisen suunnitelman tilaohjelman, alustavat talotekniikkaselvitykset ja valmiit tilaratkaisut. Seinäjoen kaupunki voi hyödyntää tuloksena syntynyttä hankesuunnitelmaa toteutus-suunnittelussa.

Asiasanat: lääninsairaala, hankesuunnitelma, käyttäjä, Tammikampus, tarveselvitys

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Construction Architecture

KEMPPAINEN, TERHI:
Tammi Campus Project Plan for Former County Hospital Premises

Bachelor's thesis 147 pages, appendices 70 pages
September 2023

The purpose of this thesis was to produce a project plan for the premises of the former county hospital located in Seinäjoki, Finland. The premises that were the object of the work are part A of the former main building and the former outbuilding. The work examines the placement of two different users in these two buildings. The aim was to find the best space solution by examining and producing different options. The work was commissioned by the City of Seinäjoki.

The work started by exploring the users' operations, their current premises, and mapping out their wishes and needs. The theoretical section studies the history of the former county hospital and includes the basics of space requirement reporting and project planning. Data for this work were collected from literature and land use plans.

As a result of the work, a project plan which includes the space requirement report was produced. The space requirement report contains an overview of the users' operations and the first plans. The project plan contains information about the property, for example parking and structures. It also includes visualization images and final plans.

Key words: project plan, county hospital, space requirement report

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	8
2	VAASAN LÄÄNIN ENTINEN LÄÄNINSAIRAALA	9
	2.1 Historia	9
	2.2 Tammikampuksen synty	15
	2.3 Toiminta nykyään	16
	2.4 Kaavoitus	18
	2.4.1 Maakuntakaava	18
	2.4.2 Yleiskaava	20
	2.4.3 Asemakaava	20
3	TARVESELVITYS JA HANKESUUNNITELMA	23
	3.1 Tarveselvitys	23
	3.2 Hankesuunnitelma	24
	3.3 Tarveselvitys ja hankesuunnitelma kaupunkiorganisaatiossa	25
4	ETELÄ-POHJANMAAN MUSIIKKIOPISTON TARVESELVITYS	26
	4.1 Toiminta	26
	4.2 Nykyiset tilat	27
	4.2.1 Tilojen kuvaus	28
	4.2.2 Tilojen puutteet ja ongelmat	30
	4.3 Käyttäjät	33
	4.3.1 Henkilökunta	34
	4.3.2 Oppilaat	34
	4.4 Musiikkiopiston tilojen erityisominaisuudet	34
	4.5 Tulevaisuus	35
5	SEINÄJOEN KAUPUNGIN MUSEOTOIMEN TARVESELVITYS	37
	5.1 Toiminta	37
	5.2 Nykyiset tilat	37
	5.2.1 Tilojen kuvaus	40
	5.2.2 Tilojen puutteet ja ongelmat	40
	5.3 Käyttäjät	42
	5.4 Museotilojen erityisominaisuudet	42
	5.5 Tulevaisuus	43
6	ENSIMMÄISET TILALUONNOKSET	45
	6.1 Tilaluonnoksien esittely	45
	6.2 Ensimmäinen vaihtoehto	45
	6.2.1 Päärakennuksen A-osa	45
	6.2.2 Talousrakennus	48

6.2.3	Ensimmäisen vaihtoehdon haasteet.....	51
6.3	Toinen vaihtoehto.....	52
6.3.1	Museo päärakennuksen A-osaan.....	52
6.3.2	Musiikkiopisto talousrakennukseen.....	55
6.3.3	Toisen vaihtoehdon haasteet.....	57
6.4	Yhteenveto.....	58
7	TAMMIKAMPUKSEN TOISEN VAIHEEN HANKESUUNNITELMA....	59
7.1	Tontin käyttö.....	59
7.2	Liikenne ja pysäköinti.....	61
7.3	Nykyiset rakenteet.....	62
7.4	Julkisivut.....	63
7.5	Talotekniikkaselvitykset.....	64
7.6	Tilaohjelmat.....	65
7.6.1	Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston tilaohjelma.....	65
7.6.2	Seinäjoen museotoimen tilaohjelma.....	66
7.6.3	Seinäjoen kansalaisopiston tilaohjelma.....	67
7.6.4	Yhteiskäyttötilojen tilaohjelma.....	67
7.7	Valmiit tilaratkaisut.....	68
7.7.1	Yleisesti.....	68
7.7.2	Päärakennus.....	70
7.7.3	Talousrakennus.....	71
8	POHDINTA.....	73
	LÄHTEET.....	74
	LIITTEET.....	77
	Liite 1. Tammikampuksen toisen vaiheen hankesuunnitelma.....	77

LYHENTEET JA TERMIT

Asemakaava	Yksityiskohtaisin kaavataso, jolla ohjataan maankäyttöä ja rakentamista paikallisten olosuhteiden, kaupunki- ja maisemakuvan, hyvän rakentamistavan ja muiden yhdessä sovittujen tavoitteiden edellyttämällä tavalla.
Brm ²	Bruttoala neliömetreinä
Kuntoarvio	Sisältää kokonaiskuvan kiinteistön kunnosta, tulevista korjaustarpeista, niiden ajankohdista ja kustannuksista.
Käsikirjasto	Jonkin alan keskeistä kirjallisuutta käsittävä kirjakokoelma, joka on tarkoitettu käytettäväksi vain sen sijoituspaikassa.
Käyttöaste	Kertoo kuinka usein tilat ovat käytössä. Mitä suurempi käyttöaste tilalla on, sitä useammin tila on käytössä.
Maakuntakaava	Kartalla esitetty yleispiirteinen suunnitelma maakunnan tai maakunnan osa-alueen alueiden käytöstä.
Monitilaympäristö	Työympäristö, missä työntekijöillä ei ole omia työpisteitä. Työpisteet valitaan työtehtävän luonteen mukaan.
Palokuorma	Vapautuva kokonaislämpömäärä, kun palotilassa oleva palava aine täydellisesti palaa.
Palo-osasto	Rakennuksen osa, josta palon leviäminen on estetty määrätyn ajan.
Palopermanto	Syttymättömistä tarvikkeista toteutettu ullakon lattia-laatta.
Pop-up	Luonteeltaan lyhyt- tai väliaikaista toimintaa.

Revit	Kolmiulotteinen tietomallinnusohjelmisto
Twinmotion	3D- ja visualisointiohjelma
Yhteiskäyttötila	Tila, joka on suunniteltu palvelemaan useita käyttötarkoituksia tai käyttäjiä.
Yleiskaava	Kunnan yleispiirteinen maankäytön suunnitelma, joka ohjaa alueen asemakaavojen laatimista.

1 JOHDANTO

Tämä opinnäytetyö käsittelee hankesuunnitelman toteutusta Vaasan entisen lääninsairaalan tiloihin peruskorjauksen ja käyttötarkoituksen muutoksen yhteydessä. Opinnäytetyön tarkoituksena on tarkastella kahden eri käyttötarkoituksen sijoittumista entisen lääninsairaalan päärakennuksen A-osaan ja talousrakennukseen. Tarkasteltavat käyttötarkoitukset ovat Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto ja Seinäjoen kaupungin museotoimi. Opinnäytetyön toimeksiantajana toimii Seinäjoen kaupunki.

Vaasan läänin entinen lääninsairaala on vihitty käyttöön vuonna 1931 ja se sijaitsee Marttilan kaupunginosassa Seinäjoella. Entinen lääninsairaala on suojeltu rakennus, joka on kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti merkittävä. Sairaala-alueeseen kuuluu entinen päärakennus, talousrakennus, lämmitys- ja pesulaitos, talli- ja vajarakennus sekä entisen ylilääkärin asunto. Nykyään aluetta nimitetään Tammikampukseksi.

Opinnäytetyön tavoitteena on tuottaa vaihtoehtoisia luonnossuunnitelmia Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston ja Seinäjoen kaupungin museotoimen uusille tiloille entiseen lääninsairaalaan sekä tuottaa hankesuunnitelma. Tavoitteena on löytää paras ratkaisu, joka palvelee molempia toimijoita tasavertaisesti. Tavoitteena on toteuttaa käytännöllisiä, muuntojoustavia ja kulttuurihistoriallisia arvoja kunnioittavia ratkaisuja, jotka toimivat pohjana mahdolliselle toteutussuunnittelulle.

Opinnäytetyössä perehdytään suunnittelukohteiden historiaan sekä tarveselvityksen ja hankesuunnitelman periaatteisiin. Opinnäytetyön liitteenä on hankesuunnitelma, joka sisältää mm. tarveselvitykset, talotekniikkaselvitykset, tilaohjelmat ja luonnossuunnitelman. Luonnossuunnitelmaan kuuluu asemapiirustus, pohjapiirustukset ja havainnekuvat. Piirustukset on toteutettu Revit-mallinnusohjelmalla ja havainnekuvat Twinmotion-ohjelmalla.

2 VAASAN LÄÄNIN ENTINEN LÄÄNINSAIRAALA

2.1 Historia

Eduskuntaan jätettiin vuonna 1924 kaksi määrärahan anomusehdotusta koskien Vaasan läänin uuden lääninsairaalan rakentamista. Toisessa anomusehdotuksessa esitettiin, että uusi lääninsairaala rakennettaisiin Vaasaan, jossa edellinenkin lääninsairaala sijaitsi. Toisessa anomusehdotuksessa esitettiin, että uusi lääninsairaala rakennettaisiin Seinäjoelle. Useiden neuvotteluiden jälkeen valtioneuvoston täysistunnossa toukokuun 28. päivänä vuonna 1925 päätettiin, että Vaasan läänin uusi lääninsairaala sijoitettaisiin Seinäjoelle. Tähän ratkaisuun päädyttiin useista syistä. Seinäjoki sijaitsi läänin keskeisimmässä paikassa ja neljän rautatielinjan risteyskohdassa. Tällöin lääninsairaala palvelisi laajasti koko läänin asukkaita. Lisäksi arvioitiin, että maan hankkiminen tulisi paljon halvemmaksi Seinäjoella kuin muissa läänin kaupungeissa. (Piha & Venho 1985, 134–139.)

KUVA 1. Vaasan lääninsairaalan päärakennus kaakosta kuvattuna (Porstua-verkkopalvelu 2008).

Vaasan läänin uuden lääninsairaalan suunnittelutehtävä annettiin yliarkkitehti E.A. Kranckille. Kranck ja yllääkäri von Essen tekivät tutustumismatkan Ruotsin

ja Tanskan sairaaloihin syyskuussa vuonna 1925. He kävivät yhteensä 12 eri sairaalassa. Kranckin alaisena toimi arkkitehti Konstantin Boelav, joka auttoi piirustusten laatimisessa ja valvoi rakennustöiden kulkua. Yleisten rakennusten ylihallitus jätti lopulliset piirustukset sekä kustannusarviot sisäasiainministeriön vahvistettavaksi helmikuussa vuonna 1928. Sisäasiainministeriö vahvisti ne 1.6.1928. (Piha & Venho 1985, 140.)

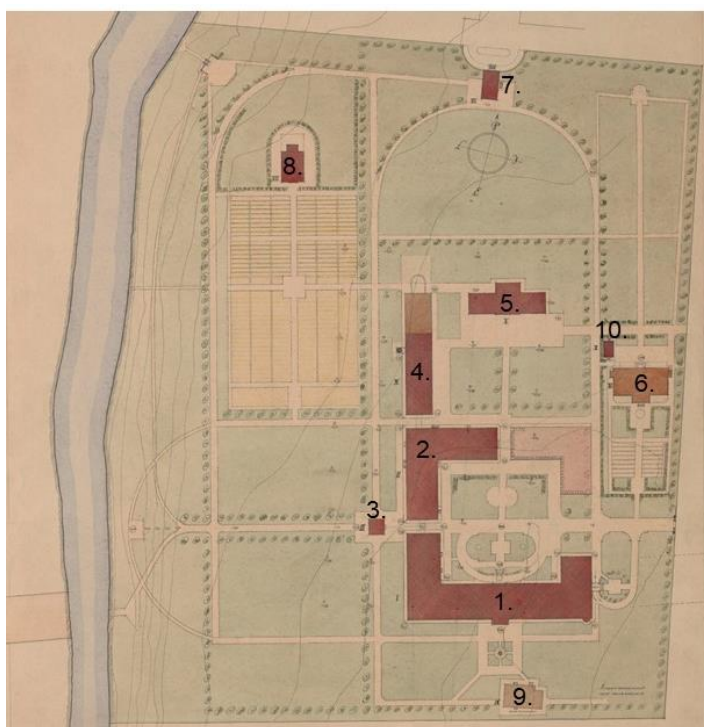
KUVA 2. Vaasan lääninsairaalan talousrakennus (vasemmalla) ja päärakennus (oikealla) lännestä kuvattuna (Porstua-verkkopalvelu 2008).

Rakennustyöt aloitettiin syksyllä vuonna 1928. Elokuussa vuonna 1929 päärakennuksen rakennustyöt jouduttiin keskeyttämään, koska sairaalan arvioitiin jäävän liian pieneksi. Alun perin sairaalaan oli suunniteltu kaksi lääkärin asuntoa, mutta myöhemmin ilmeni tarve myös kolmannelle lääkärin asunnolle. Tämän takia päärakennuksen A-osan keskuskadun puoleista siipeä korotettiin yhdellä kerroksella, johon sijoitettiin kolmannen lääkärin asunto. Syyskuussa vuonna 1929 vietettiin päärakennuksen harjannostajaiset. Samoihin aikoihin talousrakennus oli saatu muurattua lakikorkeuteen. Uuden lääninsairaalan rakennukset todettiin valmiiksi lopputarkastuksessa helmikuun 11. päivänä vuonna 1931 ja samalla ne luovutettiin lääkintöhallituksen hallintaan. Uusi lääninsairaala vihittiin käyttöön lokakuun 10. päivänä vuonna 1931. (Piha & Venho 1985, 141–144.)

KUVA 3. Ilmakuva Vaasan lääninsairaala (Porstua-verkkopalvelu 2011).

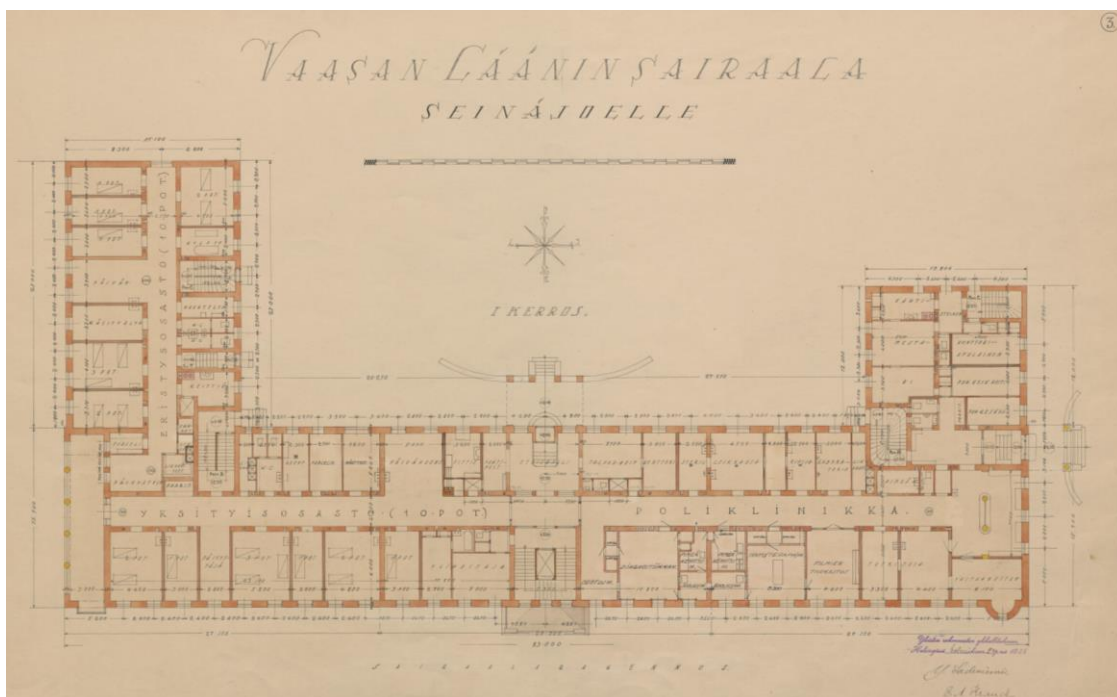
Uuden lääninsairaalan valmistuttua sairaalan alueeseen kuului useita rakennuksia. Alkuperäisen asemapiirustuksen mukaan sairaala-alueelle oli suunniteltu päärakennus, talousrakennus, vesitorni, lämmitys- ja pesulaitos, ylilääkärin asunto ja jääkellari, kappeli, sikala ja vierailijoiden asuinrakennus (kuva 4).

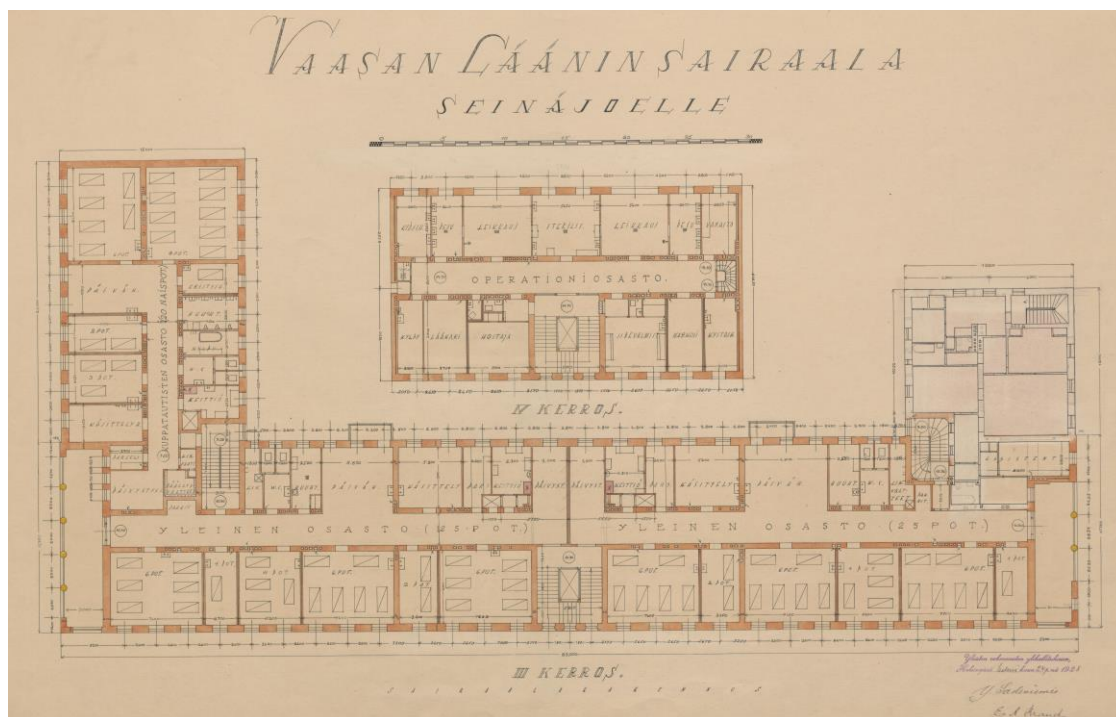
1. Sairaalarakennus/Päärakennus
2. Talousrakennus
3. Vesitorni
4. Lämmitys- ja pesulaitos
5. Talli- ja vajarakennus
6. Ylilääkärin asunto
7. Sairaalan kappeli
8. Sikala
9. Vierailijoiden asunto (vanha)
10. Ylilääkärin jääkellari

KUVA 4. Vaasan lääninsairaalan asemapiirustus (Rakennushallituksen piirustukset II (kokoelma) (1811–1929) 1928). Ei mittakaavassa. Muokattu.

Lääninsairaalan päärakennuksen kellarikerroksessa sijaitsi apteekki ja laboratorio sekä kylpyhuoneita ja varastoja. Ensimmäisessä kerroksessa sijaitsi poliklinikka sekä eristys- ja yksityisosastot, joissa molemmissa oli paikkoja 10 potilaalle (kuva 5). Toisessa ja kolmannessa kerroksessa (kuva 6) sijaitsi yleiset osastot sekä kuppatautisten osastot, jotka olivat jaettu naisten ja miesten osastoihin. Yleisissä osastoissa oli yhteensä 100 potilaspaikkaa ja kuppatautisten osastoissa 20 paikkaa miespotilaille ja 20 paikkaa naispotilaille. Neljännessä kerroksessa sijaitsi mm. leikkaussalit ja steriilivarasto (kuva 6). (Rakennushallituksen piirustukset II (kokoelma) (1811–1929) 1928.)

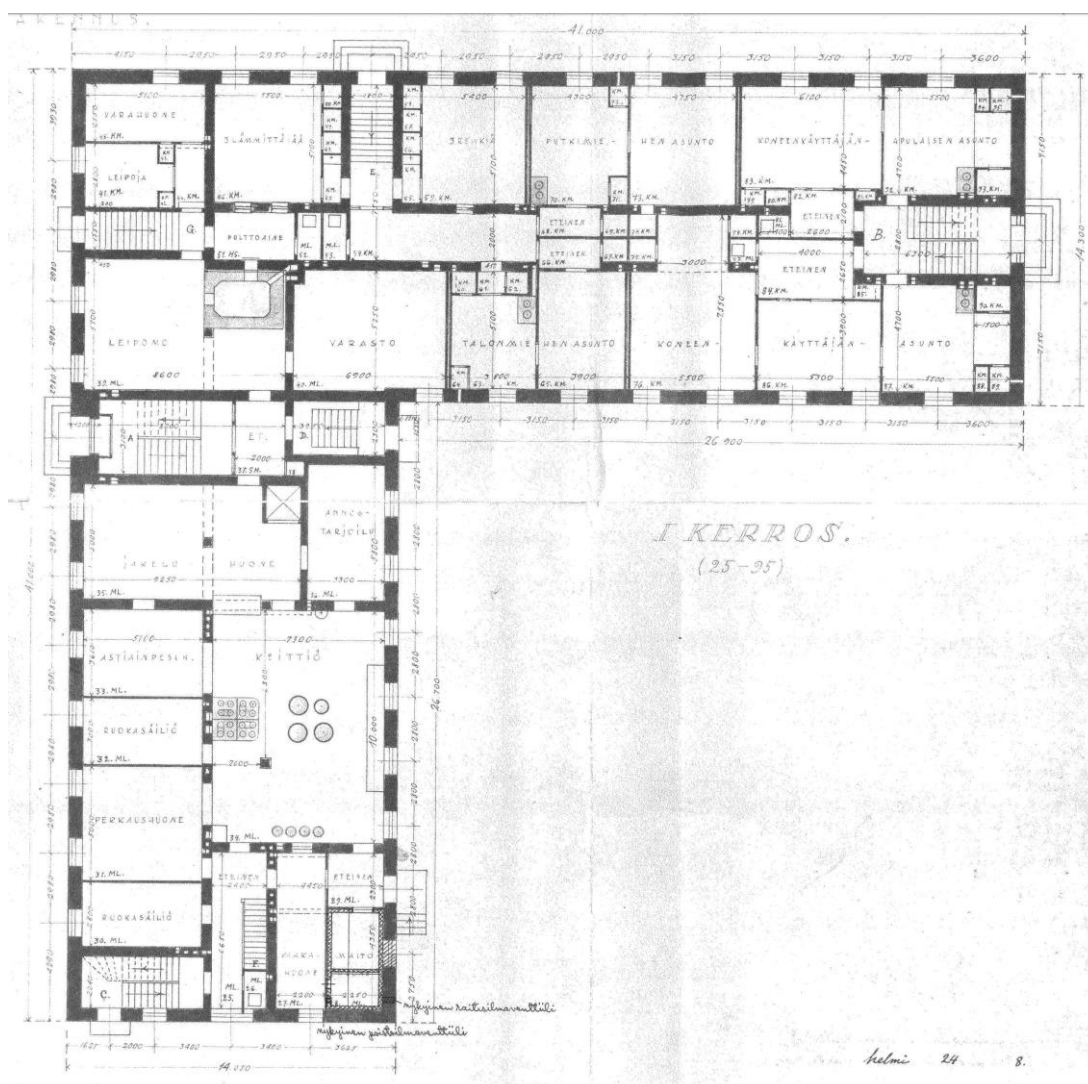

KUVA 5. Vaasan lääninsairaalan päärakennuksen ensimmäisen kerroksen pohjapiirustus (Rakennushallituksen piirustukset II (kokoelma) (1811–1929) 1928). Ei mittakaavassa.

KUVA 6. Vaasan lääninsairaalan päärakennuksen kolmannen ja neljännen kerroksen pohjapiirustukset (Rakennushallituksen piirustukset II (kokoelma) (1811–1929) 1928). Ei mittakaavassa.

Lääninsairaalan talousrakennuksen kellarikerroksessa sijaitsi pääasiassa vain varastotiloja, joista suurin osa oli tarkoitettu ruoan säilyttämiseen. Ensimmäisessä kerroksessa (kuva 7) sijaitsi esimerkiksi keittiö ja leipomo sekä useita sairaalan henkilökunnalle tarkoitettuja huoneita. Kuvassa 7 esitetty talousrakennuksen ensimmäisen kerroksen pohjapiirustus ei vastaa lopullisesti toteutunutta suunnitelmaa. Toisessa kerroksessa sijaitsi lisää henkilökunnan huoneita, kuten hoitoväestön ruokailuhuone sekä sikalan hoitajan ja puutarhurin huoneet. Myös kolmannessa kerroksessa sijaitsi pääosin henkilökunnan omia huoneita, kuten johtajan huone. Lisäksi kolmannessa kerroksessa sijaitsi henkilökunnan luentosali ja lukuhuone. Ullakkokerroksessa sijaitsi yövuorossa olevien hoitajien huoneet. (Seinäjoen kaupungin arkisto n.d.)

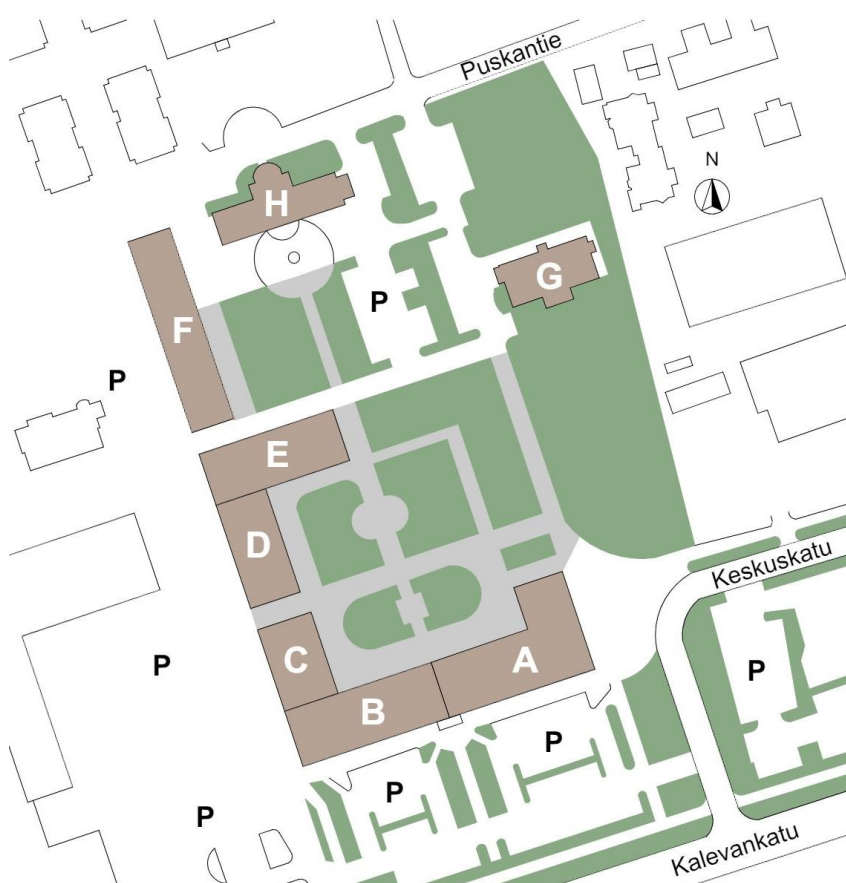
KUVA 7. Vaasan lääninsairaalan talousrakennuksen ensimmäisen kerroksen pohjapiirustus (Seinäjoen kaupungin arkisto n.d.). Ei mittakaavassa. Muokattu.

Lääninsairaala toimi talvisodan, jatkosodan ja Lapin sodan aikana sotasairaalana vuosina 1939–1945. Sotien jälkeen lääninsairaala palautui vähitellen taas siviiliväestön käyttöön. Vuonna 1965 lääninsairaalasta tuli Seinäjoen keskussairaala-piiriin kuuluvien kuntien muodostaman kuntainliiton keskussairaala. Entisen lääninsairaalan tilajärjestelyt ja kunto koettiin puutteellisena. Lisäksi se ei pystynyt tarjoamaan tarvittavia määriä potilaspaikkoja, jonka vuoksi kuntainliitto päätti rakennuttaa Seinäjoelle uuden keskussairaalan. Kun Seinäjoen uuden keskussairaalan ensimmäinen rakennusvaihe saatiin päätökseen vuonna 1977, entisen lääninsairaalan toiminta siirtyi osittain uuteen keskussairaalaan. Sairaalatoiminta entisessä lääninsairaalassa lakkasi lopullisesti vuonna 1983, kun Seinäjoen uuden keskussairaalan toinen rakennusvaihe saatiin päätökseen. (Piha & Venho 1985, 173–372.)

2.2 Tammikampuksen synty

Lääninsairaalan alue koostuu tällä hetkellä viidestä entisestä sairaalarakennuksesta, jotka ovat päärakennus, talousrakennus, lämmitys- ja pesulaitos, ylilääkärin asunto sekä talli- ja vajarakennus (kuva 8).

Päärakennuksen B- ja C-osissa (kuva 8) toimi Seinäjoen ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveysalan tiloja vuoteen 2018 asti, jonka jälkeen nämä osat peruskorjattiin. Samalla vanha lämmitys- ja pesulaitos, eli F-osa (kuva 8), peruskorjattiin ja sen käyttötarkoitusta muutettiin. (Rautanen 2018.) Peruskorjaukset valmistuivat vuonna 2020 ja tiloihin muutti Seinäjoen kansalaisopisto. Tällöin entisen lääninsairaalan aluetta alettiin nimittämään Tammikampukseksi ja samalla tätä ensimmäistä peruskorjausta ja käyttötarkoituksen muutosta alettiin nimittämään Tammikampuksen ensimmäiseksi vaiheeksi.

KUVA 8. Tammikampuksen aluekartta (Kemppainen 2023). Päärakennus koostuu A-, B- ja C-osista ja talousrakennus D- ja E-osista. Vanha lämmitys- ja pesulaitos sijaitsee F-osassa, entinen ylilääkärin asunto G-osassa ja vanha talli- ja vajarakennus H-osassa.

Tämän opinnäytetyön tuloksena syntyvä hankesuunnitelma käsittelee Tammi-kampuksen toista vaihetta, jossa aiotaan peruskorjata entisen lääninsairaalan päärakennuksen A-osa sekä talousrakennus, eli D- ja E-osat (kuva 8). Osa Tammi-kampuksen nykyisistä toimijoista on siirtymässä muualle, jonka vuoksi sinne on muodostumassa käyttämätöntä tilaa. Hankesuunnitelman tavoitteena on sijoittaa päärakennuksen A-osaan ja talousrakennukseen uusien toimijoiden ja käyttötarkoitusten tiloja. Toimijat ovat Seinäjoen museotoimi ja Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto. Tammikampuksesta pyritään luomaan kansalaisten yhteinen kampus, jonka toiminta painottuu opetukseen, kulttuuriin ja taiteeseen. Tammikampuksesta käytetään myös nimitystä kansalaiskampus.

2.3 Toiminta nykyään

Entisen lääninsairaalan päärakennuksen A-osassa (kuva 8) sijaitsee tällä hetkellä Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto. Päärakennuksen B- ja C-osissa (kuva 8) toimii Seinäjoen kansalaisopisto. (Tammikampus n.d.)

KUVA 9. Lääninsairaalan päärakennus pohjoisesta kuvattuna (Kemppainen 2023).

Sairaalan entisessä talousrakennuksessa, eli D- ja E-osissa, (kuva 8) toimii tällä hetkellä useita eri toimijoita. D-osassa sijaitsee esimerkiksi Seinäjoen pakolaistyö ja alle 30-vuotiaille suunnattu tukipalvelu, jossa saa apua esimerkiksi koulutuk-

seen, työllistymiseen ja hyvinvointiin liittyvissä asioissa. E-osassa toimii Seinäjoen keskushammashoitola sekä lasten ja nuorten tukipalvelu. (Tammikampus n.d.)

KUVA 10. Lääninsairaalan entinen talousrakennus lännestä kuvattuna (Kempainen 2023).

Sairaalan entinen lämmitys- ja pesulaitos sijaitsee F-osassa (kuva 8). Se peruskorjattiin samaan aikaan päärakennuksen B- ja C-osien kanssa. Lämpökeskuksessa sijaitsee Seinäjoen kansalaisopiston taiteen perusopetuksen tiloja. (Rautanen 2018.) Lääninsairaalan vanha talli- ja vajarakennus sijaitsee H-osassa (kuva 8) ja se toimii nykyään ravintolana ja juhlatilana (kuva 11). Entinen ylilääkärin asunto sijaitsee G-osassa (kuva 8) ja siellä toimii tällä hetkellä Mannerheimin lastensuojeluliitto (Tammikampus n.d.).

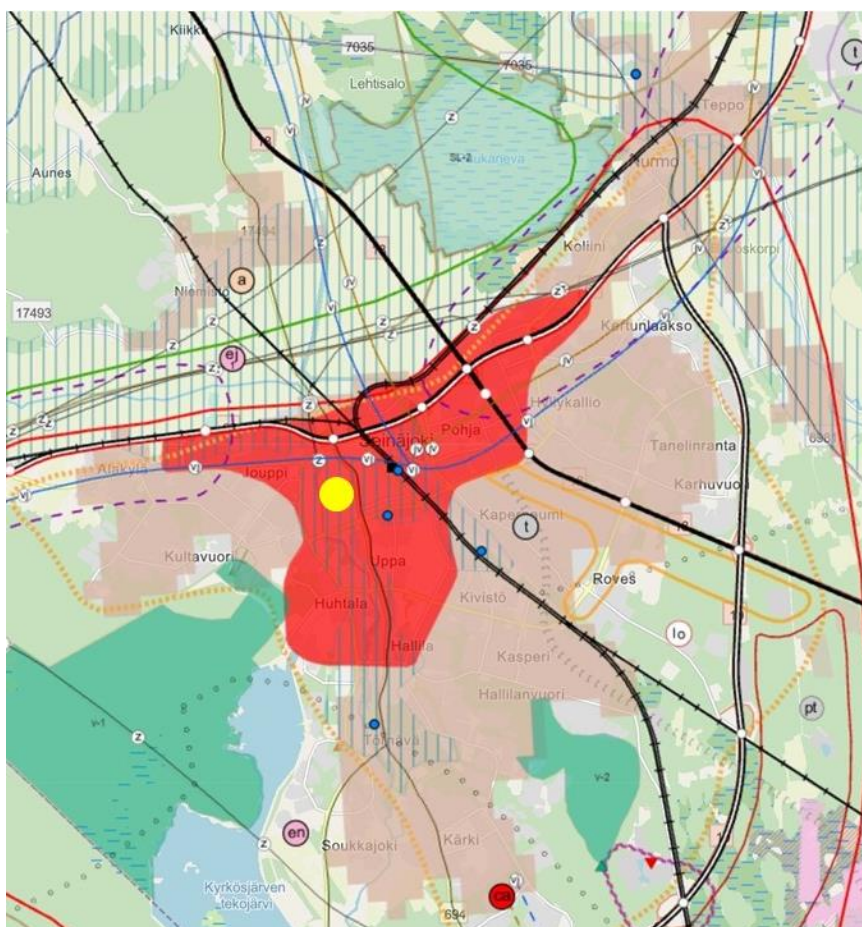

KUVA 11. Lääninsairaalan entinen talli- ja vajarakennus (Kempainen 2023).

2.4 Kaavoitus

2.4.1 Maakuntakaava

Voimassa oleva Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa vuonna 2003 ja ympäristöministeriössä vuonna 2005. Vuonna 2006 Ympäristöministeriö hyväksyi Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavan muutoksen. Muutos koski Lapuan osa-alueita. (Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2006.)

KUVA 12. Ote Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavasta. Entisen lääninsairaalan alue on merkattu keltaisella pallolla. (Etelä-Pohjanmaan liitto n.d.). Muokattu.

Entisen lääninsairaalan alue kuuluu Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa keskustoimintojen alueeseen, joka on merkitty kaavaan punaisella värillä sekä C-kirjaimella (kuva 12). Tähän alueelle sijoittuu hallinto-, kauppa-, hyvinvointi- ja vapaa-ajan palveluja sekä asumista. Maakuntakaavassa C-merkinnälle on asetettu suunnittelumääräyksiä. Suunnittelussa tulee luoda edellytyksiä viihtyisän ja

vetovoimaisen kaupunkikeskuksen kehittymiselle. Alueelle tulee varata tiivistä kaupunkirakentamista ja monipuolisia palveluja. Suunnittelussa täytyy huomioida ydinkeskustan ja taajama-alueiden selkeä rajaus sekä alueiden liittyminen muuhun kaupunkirakenteeseen. Alueiden käytön suunnittelussa täytyy huomioida eri liikennemuotojen toimivuus ja turvallisuus sekä arvokkaiden kulttuuriympäristöjen säilyminen. (Etelä-Pohjanmaan liitto n.d.)

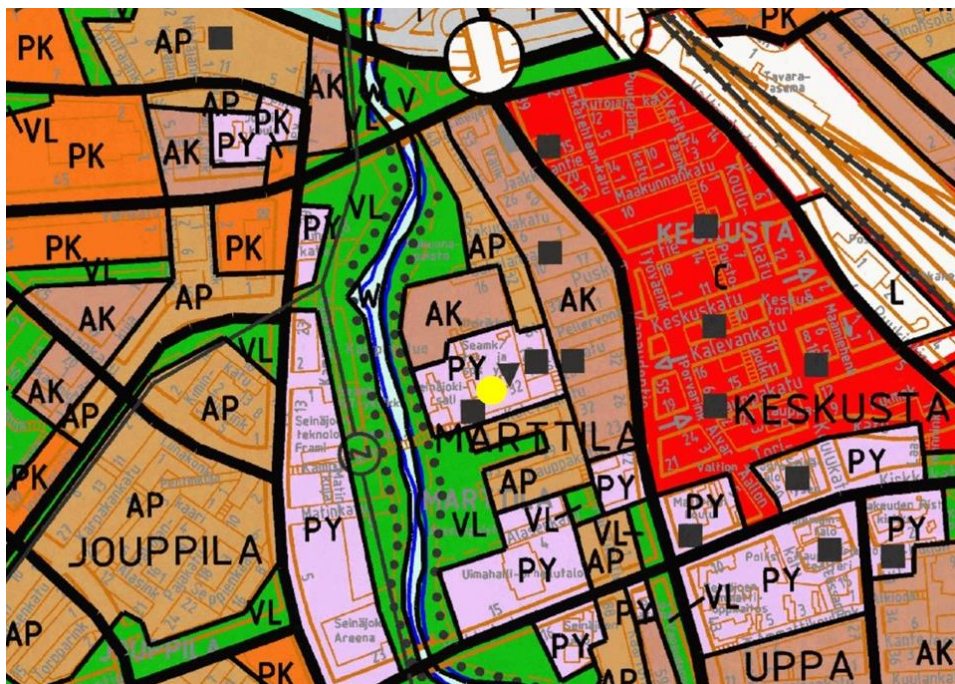
Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa entisen lääninsairaalan alue on merkitty sinivalkoisella pystyraita kuviolla (kuva 12). Se tarkoittaa kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeää aluetta. Tällä merkinnällä osoitetaan Valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaiset arvokkaat maisema-alueet ja kulttuuriympäristöalueet, jotka ovat valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita. Maakuntakaavassa tälle merkinnälle on asetettu suunnittelumääräyksiä. Hankkeissa, joissa on valtakunnallisesti arvokkaita kohteita, täytyy pyytää lausunto museoviranomaiselta ja ympäristökeskukselta. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa täytyy huomioida ja säilyttää kulttuuriympäristön ja maiseman arvot. (Etelä-Pohjanmaan liitto n.d.)

Entisen lääninsairaalan alue kuuluu Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa kaupalliseen vyöhykkeeseen. Se on merkitty maakuntakaavaan oranssilla pisteviivalla. ”Merkinnällä osoitetaan maakuntakeskuksen kasvualue, jossa alueen omaan ostovoimaan perustuen vähittäiskaupan seudullisen merkittävyyden kriteerit poikkeavat muusta maakunnasta” (Etelä-Pohjanmaan liitto n.d.).

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavassa lääninsairaalan alue kuuluu taajamatoimintojen alueeseen, joka on merkattu maakuntakaavassa beigellä värillä. Tässä maakuntakaavassa taajama-alue määritellään yhdyskuntarakenteen seuranta-järjestelmän (YKR) mukaisesti. Se on vähintään 200 asukkaan alue, jossa rakennusten tiheys, kerrosala ja ryhmittyminen muodostavat taajama-asutusta. Tällä merkinnällä erotetaan taajamatoimintojen alue haja-asutusalueesta. Tällaisen alueen suunnittelussa täytyy kehittää taajamakuvaa ja täydennysrakentamista sekä yhdyskuntarakenteen keskittämistä. (Etelä-Pohjanmaan liitto n.d.)

2.4.2 Yleiskaava

Entisen lääninsairaalan kiinteistö on merkitty yleiskaavassa PY-merkinnällä (kuva 13). Se tarkoittaa julkisten palvelujen ja hallinnon aluetta. Tämä merkintä osoittaa ensisijaisesti julkisten palvelujen tarvitsemat alueet. Yleiskaavan merkintöjen selityksissä julkinen palvelu määritellään siten, että palvelun luonteen tulee olla julkista. Sillä ei ole ensisijaisesti väliä, kuka palvelun tuottaa. Alueelle voi sijoittaa myös yksityisen palvelun tiloja. (Yleiskaavamerkinnät ja -määräykset 2003, 82.)

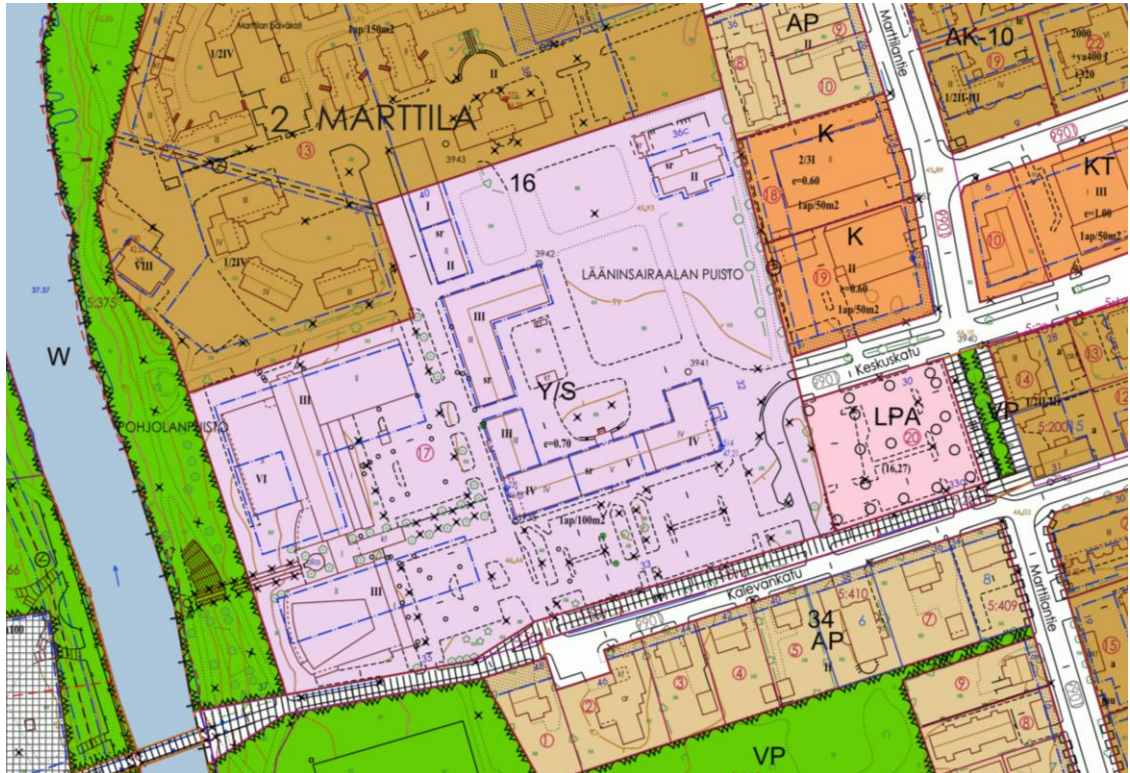

KUVA 13. Ote yleiskaavasta. Entisen lääninsairaalan kiinteistö on merkitty kuvaan keltaisella pallolla. (Seinäjoen kaupungin karttapalvelu 2020.)

2.4.3 Asemakaava

Voimassa oleva asemakaava (kuva 14) on tullut lainvoimaiseksi vuonna 1992 (Seinäjoen kaupungin karttapalvelu 2023). Kaavassa on merkintä "Y/S", joka tarkoittaa yleisten rakennusten korttelialuetta, jolla ympäristö säilytetään. Tämä merkintä tarkoittaa, että uudisrakennukset täytyy suunnitella vanhaan rakennusympäristöön sopeutuvaksi. Se koskee uudisrakennuksien värejä ja materiaaleja sekä rakennuksen massan mittasuhteita ja muotoilua. Ympäristöllä on kulttuurihistoriallista arvoa. Rakennusalojen ulkopuolinen puusto täytyy säilyttää ja niihin

sallitaan vain maiseman hoidon kannalta tarpeelliset toimenpiteet. Lisäksi ympäristön puistomainen yleisilme täytyy säilyttää. Asemakaavamerkintä asettaa määräyksiä myös uudisrakennusten kellarikerrokseen. Kellarin lattiatason tulee olla maanpinnan alapuolella. Olemassa olevien ja uusien rakennusten kellarikerrokseen voidaan sijoittaa kerrosalaan kuuluvia tiloja, jos työhuoneisiin voidaan sijoittaa ikkunoita tai, jos kellarikerroksessa olevat tilat ovat sellaisia, etteivät ne edellytä luonnonvalaistusta. (Asemakaavamerkinnät ja -määräykset 1991.)

KUVA 14. Ote voimassa olevasta asemakaavasta (Seinäjoen kaupungin kartta-palvelu 2023).

Vaasan läänin entisen lääninsairaalan päärakennus, talousrakennus, lämmitys- ja pesulaitos sekä vanha ylilääkärin asunto, on merkitty asemakaavaan merkinnällä "sr", joka tarkoittaa suojeltavaa rakennusta (kuva 14). Suojeltavia rakennuksia ei saa purkaa. Korjaus- ja muutostoimenpiteiden täytyy olla sellaisia, että rakennusten kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokas ulkonäkö säilytetään. Lisäksi rakennuksille ominaiset yksityiskohdat ja käytetyt materiaalit täytyy säilyttää tai niiden laatu täytyy ottaa huomioon. (Asemakaavamerkinnät ja -määräykset 1991.)

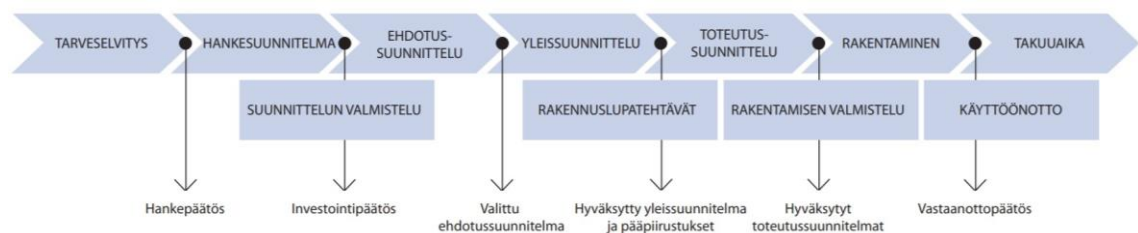
Asemakaavassa on rajoitettu rakennusten kokoa kerrosluvuilla ja tehokkuusluvulla (kuva 14). Roomalainen numero rakennusten päällä osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun. Tehokkuusluku e tarkoittaa kerrosalan suhdetta tontin pinta-alaan. Tässä asemakaavassa tehokkuusluku on $e=0.70$. (Asemakaavamerkinnot ja -määräykset 1991.)

Asemakaava antaa määräyksiä myös tontin pysäköintiin. Kaavassa on merkintä 1 ap/100 m² (kuva 14), joka tarkoittaa sitä, että jokaista sataa kerrosalaneliömetriä kohden on rakennettava yksi autopaikka (Asemakaavamerkinnot ja -määräykset 1991).

3 TARVESELVITYS JA HANKESUUNNITELMA

3.1 Tarveselvitys

Tarveselvityksen toteutus on rakennushankkeen ensimmäinen vaihe (kuva 15) ja se alkaa yleensä rakennuksen omistajan tai käyttäjän toimesta. Tarveselvityksessä perustellaan uusien tilojen hankinnan tarpeellisuus tai olemassa olevan tilan muutostarve. Siinä tutkitaan vaihtoehtoisia käyttömahdollisuuksia ja tarkastellaan eri mahdollisuuksien ja ratkaisujen edullisuus. Tarveselvityksessä esitetään alustavasti tarvittavat tilat ja niille asetet vaatimukset. Tarveselvitys sisältää hankkeen alustavan toteutusaikataulun ja kuvauksen taloudellisista tavoitteista. (Junnonen & Kankainen 2020, 18.)

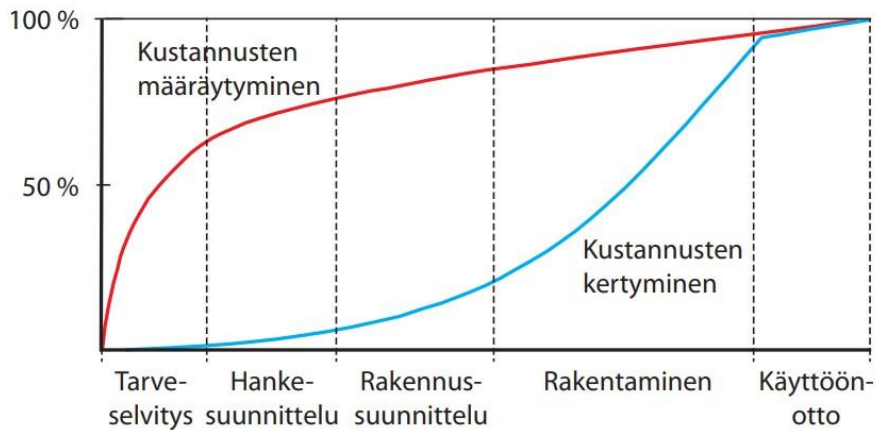

KUVA 15. Talonrakennushankkeen vaiheet (RT 10-11224 Talonrakennushankkeen kulku. Rakennushankkeen vaiheet ja osittelu 2016, 1).

Tarveselvitysvaiheessa toteutetaan käyttäjien toimintastrategia ja omistajan kiinteistöstrategia. Siinä tarkastellaan organisaation käytössä olevat tilat ja analysoidaan organisaation toimintojen nykytila. Lisäksi siinä pyritään ennakoimaan ja arvioimaan niissä mahdollisesti tapahtuvat muutokset. Toteutuneiden arvioiden perusteella mietitään vaihtoehtoiset toimintastrategiat tilantarpeiden ratkaisemiseksi. (Junnonen & Kankainen 2020, 18.)

Tarveselvityksen perusteella päätetään rakennushankkeen toteuttamisesta. Jos hanke aiotaan toteuttaa, tarveselvitys on suunnitteluohje ja puite jatkotoimenpiteille. (Junnonen & Kankainen 2020, 18.) Usein tarveselvitys voidaan toteuttaa yhdessä hankesuunnitelman toteutuksen kanssa (RT 10-11284 Hankkeen johta-

misen ja rakennuttamisen tehtävälueetelo HJR18 2017, 5). Tarveselvitysvaiheessa tehdyt päätökset tulevat vaikuttamaan olennaisesti koko rakennushankkeen kustannuksiin (kuva 16).

KUVA 16. Rakennushankkeen kustannuksien määräytyminen (RT 18-11220 Asunto-osakeyhtiön korjaushankkeen hankesuunnittelu 2016, 1).

Tarveselvityksen sisältö riippuu siitä, ovatko kiinteistön omistaja ja käyttäjä samaa tahoa vai eri tahoja. Jos omistaja ja käyttäjä ovat eri tahoja, voidaan omistajan ja käyttäjän tarpeita selvittää tarveselvityksessä erikseen. Omistajan tarveselvityksen tavoitteena on selvittää ratkaisu, jolla vastataan käyttäjän tilantarvevaatimukseen ja tilaratkaisuihin. Käyttäjän tarveselvitys koostuu pääosin oman toiminnan suunnittelusta. (Junnonen & Kankainen 2020, 19–20.)

3.2 Hankesuunnitelma

Tarveselvityksen valmistuttua alkaa hankesuunnitelman toteutus. Hankesuunnittelussa selvitetään ja arvioidaan yksityiskohtaisesti hankkeen perusteita ja tarpeita sekä niiden edellyttämiä toteuttamismahdollisuuksia. Hankesuunnittelussa asetetaan täsmällisiä tavoitteita rakennushankkeelle. Tavoitteet koskevat hankkeen laajuutta, laatua, kustannuksia, ajoitusta, ylläpitoa ja toimivuutta. Lisäksi siinä määritellään rakennuspaikka, hankkeen toteutustapa ja budjetti. Hankesuunnittelun tuloksena syntyy hankesuunnitelma, joka sisältää investointipäätöksen tarvitsemat rakennushanketta koskevat tiedot. Hankesuunnittelun perusteella tehdään investointipäätös. (Junnonen & Kankainen 2020, 24.)

Hankesuunnittelun tehtävänä on tarkentaa tarveselvityksessä määritellyt tavoitteet ja asettaa ne rakennushankkeen vaatimuksiksi ja toteuttamista ohjaaviksi menettelyiksi. Hankesuunnitelma muodostuu projektiohjelmasta ja hankeohjelmasta. Projektiohjelma sisältää tavoitteet, jotka ovat määritetty hankkeen läpiviemiseksi. Hankeohjelmassa esitetään hankkeen suunnittelun tavoitteet. (Junnonen & Kankainen 2020, 24.)

Hankesuunnitteluun osallistuvat yleensä rakennushankkeeseen ryhtyvä, joka on usein rakennuksen omistaja sekä käyttäjät, suunnittelijat ja mahdollinen rakennuttajakonsultti. Rakennuksen omistajan tehtävänä on määrittellä omistajan kiinteistöstrategiaan liittyvät tavoitteet. Lisäksi omistajan tehtävänä on asettaa hankkeelle taloudelliset tavoitteet ja puitteet. Käyttäjän tehtävänä on tarkentaa tulevan toiminnan tarpeet ja lähtökohdat sekä osallistua hankeohjelman laadintaan. Suunnittelijoiden tehtävänä on kerätä rakennussuunnittelun pohjaksi tarvittavia tietoja. Arkkitehdin tehtävänä on laatia tilaohjelma ja tiloille asetettavat vaatimukset. Mahdollisen rakennuttajakonsultin tehtävänä on toimia rakennustoiminnan asiantuntijana ja vastata hankkeen sisällöstä ja sen läpiviennistä. (Junnonen & Kankainen 2020, 24–25.)

3.3 Tarveselvitys ja hankesuunnitelma kaupunkiorganisaatiossa

Kaupunkiorganisaatiossa hankesuunnitelman, sekä tarveselvityksen, laadintaan osallistuu käyttäjät ja tilapalvelukeskus sekä tarvittaessa muut tilahankkeen kannalta oleelliset osapuolet, esimerkiksi kaupunkiympäristötoimiala. Kaupunkiorganisaatiossa hankesuunnitelman etenemisestä päättää kaupungin johtoryhmä. Tilapalvelujohtaja esittelee valmiin hankesuunnitelman kaupungin johtoryhmälle, jonka jälkeen hankesuunnitelma esitetään asianosaiselle lautakunnalle, joka joko hyväksyy tai hylkää suunnitelman. Hyväksytty hankesuunnitelma esitetään tarvittaessa edelleen päätösvaltaiselle tasolle. Lautakunnassa asian esittelijänä toimii toimialajohtaja. (Tilahankkeiden tarveselvitys- ja hankesuunnitteluohje n.d.)

4 ETELÄ-POHJANMAAN MUSIIKKIOPISTON TARVESELVITYS

4.1 Toiminta

Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto on alueellinen musiikkioppilaitos, joka on aloittanut toimintansa vuonna 1937. Sitä ylläpitää Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston kannatusosakeyhtiö. Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston päätoiminen opetuspaikka sijaitsee Seinäjoella, mutta toimipaikkoja on myös Alavudella, Peräseinäjoella ja Vimpelissä. (Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto n.d.)

Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto tarjoaa musiikin perusopintoja ja syventäviä opintoja. Siellä voi opiskella kaikkien sinfoniaorkesterisoitinten soittoa. Lisäksi tarjolla on kevyen musiikin soittimiston soitonopetusta. Etelä-Pohjanmaan musiikkiopistolla on tarjolla mm. pianon, viulun, kitaran, huilun, klarinetin ja lyömäsoitinten soiton opetusta. Soitinopintoihin sisältyy musiikin teoriaopinnot sekä yhteissoitot erilaisissa kamarimusiikkiryhmissä, orkestereissa ja bändeissä. Lisäksi tarjolla on ryhmäopintoina tavoitteellista musapajatoimintaa sekä alle kouluikäisille lapsille musiikkileikkikoulun, eli muskarin, toimintaa. (Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto n.d.; Kiprianoff 2023.)

Musiikkiopiston opetus pohjautuu lakiin ja asetukseen taiteen perusopetuksesta. Lisäksi opetus perustuu opetushallituksen asettamien opetussuunnitelmien pohjalta laadittuihin opetussuunnitelmiin. (Kiprianoff 2023.) Musiikkiopiston tehtävänä on tarjota tavoitteellista musiikin opetusta, joka etenee helpommalta tasolta kohti vaikeampaa tasoa. Opinnot antavat valmiuksia hakeutua musiikin ammattilaiseen ja korkea-asteen koulutukseen. Lisäksi Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston tavoitteena on edistää elinikäistä taiteen harrastamista ja toteuttaa yhteistyötä erilaisten taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa. (Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto n.d.)

Musiikkiopiston toiminta painottuu arkipäivien iltapäiviin ja ilta-aikoihin. Opetustunnit alkavat noin klo 13.00 ja kestävät noin klo 20.00 saakka. Ennen opetustunteja opettajat ylläpitävät ammattitaitoaan instrumentin soittoa harjoittelemalla. Lisäksi aamupäivisin järjestetään henkilökunnan kokouksia ja yhteistyöverkostojen

tapaamisia. (Kiprianoff 2023.) Toimistot ovat avoinna arkisin noin klo 9–16 välisenä aikana (Yhteystiedot n.d.)

Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston toimipisteen tiloissa työskentelee myös Seinäjoen kaupunginorkesterin jäsenistö. Seinäjoen kaupunginorkesteri on perustettu vuonna 1936 ja se on yhdistyspohjainen ammattilaismuusikoista koostuva orkesteri. Vakituiseen kokoonpanoon kuuluu jousi- ja puhallinkvintetti. Kaupunginorkesterissa toimii 10 ammattilaismuusikkoa, joiden harjoitusaika harjoitteluviikkoina on yleensä klo 10.00–14.00. Harjoitusviikkojen ulkopuolella työajat vaihtelevat paljon. Kaupunginorkesterin konserttitoiminta painottuu iltoihin. (Seinäjoen kaupunginorkesteri n.d.; Kiprianoff 2023.)

4.2 Nykyiset tilat

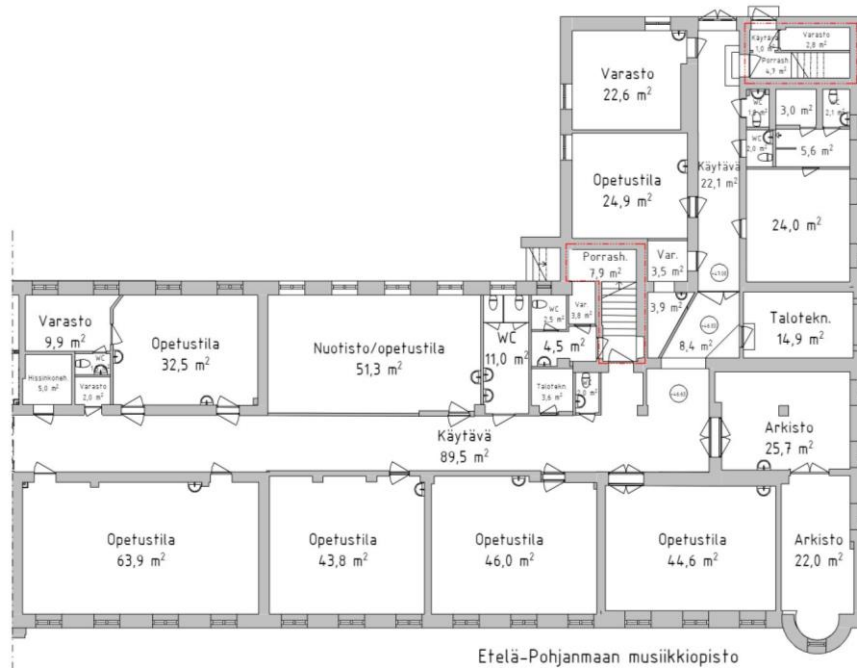
Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto sijaitsee Seinäjoella, osoitteessa Keskuskatu 32 A, 60100 Seinäjoki. Musiikkiopiston toimitiloina toimii Vaasan entisen lääninsairaalan päärakennuksen A-osa (kuva 17). A-osan bruttoala on 3 170 m² ja tiloja on neljässä eri kerroksessa.

KUVA 17. Vaasan entisen lääninsairaalan päärakennuksen A-osassa toimii Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto. A-osa on kuvassa etualalla. (Kemppainen 2023.)

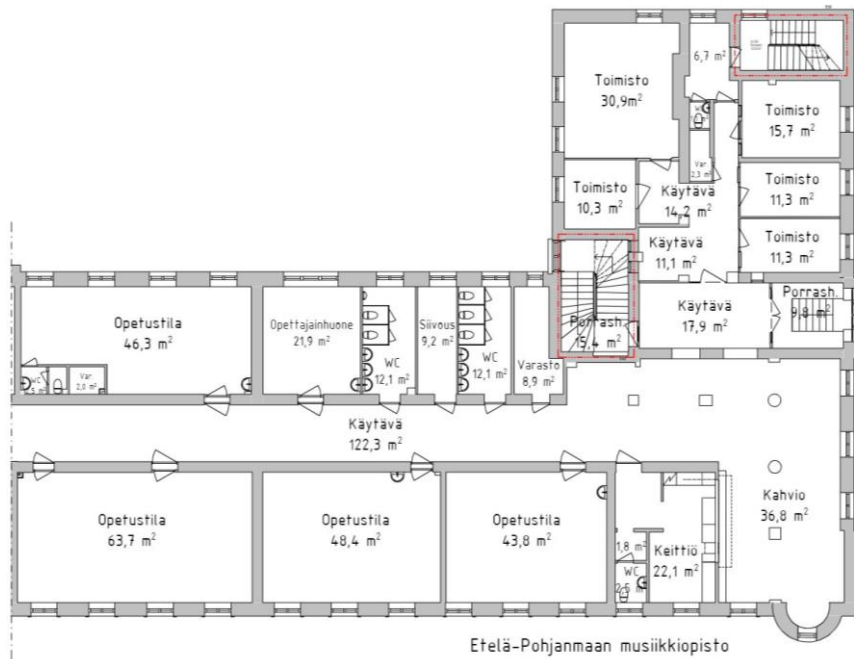
4.2.1 Tilojen kuvaus

Kellarikerroksessa (kuva 18) sijaitsee hiukan suurempia opetustiloja, jotka ovat suunnattu orkestereiden, bändisoiton ja puhallinopetuksen tiloiksi. Lisäksi siellä sijaitsee pianon, kitaran ja sähköbasson opetustilat. Kellarikerroksessa sijaitsee myös erilaisia arkisto- ja varastotiloja. Kellarin bruttoala on noin 775,0 brm².

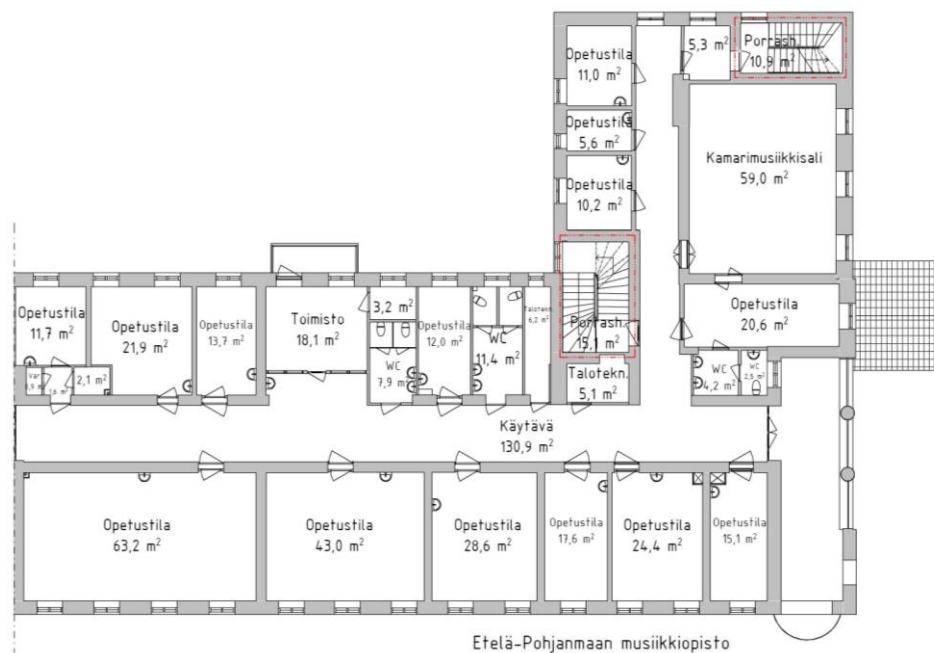
KUVA 18. Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston kellarikerroksen pohjapiirustus (Seinäjoen kaupunki 2023). Ei mittakaavassa. Muokattu.

Ensimmäisessä kerroksessa (kuva 19) sijaitsee musiikkiopiston toimistotiloja sekä kahvio, josta on muodostunut koko musiikkiopiston keskipiste. Ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee ryhmäopetustiloja, koska niiden sijainti on lähellä kahviota, joka toimi odotustilana. Lisäksi siellä sijaitsee musiikkileikkikoulu ja musiikin perusteiden opetustilat. Ensimmäisen kerroksen bruttoala on noin 775,0 brm².

KUVA 19. Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston ensimmäisen kerroksen pohjapiirustus (Seinäjoen kaupunki 2023). Ei mittakaavassa. Muokattu.

Toisessa kerroksessa (kuva 20) sijaitsee musiikin opetustiloja ja esiintymiseen tarkoitettu kamarimusiikkisali. Opetustilat painottuvat pianon ja laulun opetukseen, mutta siellä sijaitsee myös esimerkiksi harmonikan ja musiikin perusteiden opetustilat. Kamarimusiikkisalissa järjestetään oppilaskonsertteja, oppilaan soitotason mukaisia suoritustilaisuuksia ja ryhmäopetustunteja (Kiprianoff 2023).

KUVA 20. Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston toisen kerroksen pohjapiirustus (Seinäjoen kaupunki 2023). Ei mittakaavassa. Muokattu.

Kolmannessa kerroksessa on pääasiassa vain yksilöopetustiloja. Opetettavat soittimet painottuvat puhallinsoittimiin, kuten trumpettiin, huiluun ja saksofoniin. Lisäksi kolmannessa kerroksessa sijaitsee useita viulun opetustiloja. Toisen ja kolmannen kerroksen bruttoalat ovat molemmat noin 734,0 brm².

4.2.2 Tilojen puutteet ja ongelmat

Tässä opinnäytetyössä toteutettiin käyttäjäkyselyt Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston ja Seinäjoen kaupunginorkesterin henkilökunnalle huhtikuussa 2023. Kyselyissä kartoitettiin heidän kokemuksiaan Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston nykyisten tilojen toimivuudesta. Opettajille ja muulle henkilökunnalle toteutettiin omat kyselyt.

Kyselyiden vastauksien perusteella musiikkiopiston nykyisissä tiloissa on ongelmia sisäilman lämpötilan kanssa. Kesäisin lämpötila nousee haitallisen korkealle ja talvisin lämpötila laskee jopa alle 16°C. Lämpötilan haitallinen nousu on ongelmana etenkin etelän puoleisen julkisivun tiloissa. Ikkunoiden kautta ei pystytä tuulettamaan tiloja, koska ne ovat rikki tai jumittuneet kiinni. Talvisin sisäilman ilmankosteus laskee liian alhaiseksi, joka vaikuttaa negatiivisesti soittimien viritykseen.

Useat musiikkiopiston opettajat kokevat, että oma opetustila on liian pieni suhteessa opetettavan soittimen kokoon. Kyselyn vastauksista kävi myös ilmi, että musiikkiopiston nykyinen kamarimusiikkisali on liian pieni. Musiikkiopistolla olisi tarvetta suuremmalle kamarimusiikki- tai konserttisalille. Lisäksi useat kyselyyn vastanneet henkilöt kokivat, että omassa työtilassa ei ole tarpeeksi säilytystilaa. Opettajat tarvitsevat runsaasti tilaa soittimien säilytykseen ja nuoteille. Myös vaatteille tarvitaan lisää naulakko- ja kaappitilaa.

KUVA 21. Musiikkiopiston oppilaiden harjoitustila (Kemppainen 2023).

KUVA 22. Kamarimusiikkisali musiikkiopiston toisessa kerroksessa (Kemppainen 2023).

Akustiikka ja ääneneristys on yksi suurimpia haasteita musiikkiopiston tiloissa. Opettajille toteutetussa kyselyssä 22 henkilöstä 12 vastasi, että lähellä olevista tiloista kuuluu häiritsevästi ääntä. Näistä 12 henkilöstä kuuden mielestä häiritsevä ääni kantautuu viereisestä tilasta. Kahden henkilön mielestä ääni kantautuu yllä olevasta tilasta ja neljän henkilön mielestä alla olevasta tilasta. Kyselyn vas-

tauksien perusteella kamarimusiikkisaliin kantautuu häiritsevästi ääntä kellarikerroksen bänditilasta sekä viereisistä opetusluokista. Musiikkiopiston akustiikkaan ja ääneneristävyyteen tulee kiinnittää erityistä huomiota uusia tiloja suunniteltaessa.

Mistä suunnasta häiritsevä ääni kantautuu?

KUVIO 1. Musiikkiopiston opettajien kyselyn tulos kysymykseen: Mistä suunnasta häiritsevä ääni kantautuu? (Kempainen 2023).

Musiikkiopiston nykyiset tilat eivät ole esteettömät. Opistosta puuttuu esteetön sisäänkäynti sekä hissi. Päärakennuksen A- ja B-osien välissä on hissi, mutta se sijaitsee kaukana musiikkiopiston pääsisäänkäynnistä. Muutamat kyselyyn vastanneet henkilöt kokivat, että soittimien kuljettaminen kerroksesta toiseen on raskasta ilman hissiä. Lisäksi soittimien kuljettaminen on hankalaa kapeiden ovien ja korkeiden kynnyksien vuoksi. Musiikkiopiston kellarikerroksessa on noin 50 cm:n tasoero, joka on toteutettu luiskalla (kuva 24). Luiska ei täytä nykyisiä esteettömyyssuosituksia.

KUVA 23. Musiikkiopiston pääsisäänkäynti ei ole esteetön (Kempainen 2023).

KUVA 24. Musiikkiopiston kellarikerroksen luiska (Kemppainen 2023).

Musiikkiopiston nykyiset monistustilat ovat ahtaat ja epäkäytännölliset. Suurin osa musiikkiopiston opettajista tarvitsee monistustilaa päivittäin tai muutaman kerran viikossa, joten monistustilojen toimivuuteen ja sijaintiin tulisi kiinnittää erityistä huomiota.

Kyselyn vastauksien perusteella opettajien taukuhuone on todella vähäisellä käytöllä. Suurin osa opettajista viettää taukonsa musiikkiopiston kahvilassa tai omassa työtilassaan. Opettajainhuoneen sijainti ei ole tällä hetkellä toimiva, koska se sijaitsee kaukana opettajien työtiloista.

4.3 Käyttäjät

Musiikkiopiston käyttäjät koostuvat laajasta Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston ja Seinäjoen kaupunginorkesterin henkilökunnasta, oppilaista sekä heidän vanhemmistaan ja läheisistään. Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston nykyisissä tiloissa toimii kahvila ja lounasravintola, jonka vuoksi osa musiikkiopiston käyttäjistä koostuu myös kahvilan asiakkaista. Musiikkiopiston päätoimipisteessä asioi noin 1000 henkilöä viikoittain. (Kiprianoff 2023.)

4.3.1 Henkilökunta

Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston henkilökunta koostuu opettajistosta ja hallintohenkilöstöstä. Hallintohenkilöstöön kuuluvat toimihenkilöt, jotka ovat musiikkiopiston rehtori, apulaisrehtori, talouspäällikkö, oppilasasiointiteeri ja toimistosihteerit. (Yhteystiedot n.d.) Suurin osa henkilökunnasta koostuu opetushenkilöstöstä, johon kuuluu eri soittimien opettajat. Heitä on yhteensä noin 60 henkilöä, joista suurin osa opettaa Seinäjoen toimipisteessä. Osa opettajista toimii myös muissa Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston toimipisteissä. (Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston selvitys 2023.) Lisäksi musiikkiopiston henkilökuntaan kuuluu vahtimestari, kahvion yrittäjä ja laitoshuoltaja (Yhteystiedot n.d.). Tiloissa toimii myös Seinäjoen kaupunginorkesterin muusikot sekä intendentti ja nuotistonhoitaja (Kiprianoff 2023).

4.3.2 Oppilaat

Musiikkiopiston oppilaat ovat pääsääntöisesti lapsia ja nuoria. Tällä hetkellä Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston toimipisteissä opiskelee yhteensä noin 800 instrumenttioppilasta, joista 650 oppilasta opiskelee Seinäjoen toimipisteessä. Musiikkileikkikoulussa on noin 200 lasta, joista lähes kaikki ovat Seinäjoen toimipisteessä. (Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston selvitys 2023.)

4.4 Musiikkiopiston tilojen erityisominaisuudet

Musiikkiopiston uusien tilojen suunnittelussa täytyy huomioida akustiikka ja ääneneristävyys. Soittotiloista ei saa kantautua muihin tiloihin sellaista ääntä, mikä häiritsevästi vaikuttaa muiden tilojen toimintaan ja käytettävyyteen. Erilaiset soittimet vaativat myös erilaiset akustiset ominaisuudet. Esimerkiksi bänditilat tulisivat olla hyvin äänieristetyt, kun taas laulunopetustiloissa voisi olla hyötyä siitä, että tiloissa hieman kaikuisi. Jokaisen soittotilan suunnittelussa täytyy huomioida soitettavan instrumentin ominaisuudet ja tarpeet.

Ilmankosteus vaikuttaa soittimien viritykseen ja säilyvyyteen. Liian alhainen ilmankosteus aiheuttaa puurunkoisten soittimien halkeilua, vääntyilyä ja epävireyttä. Soittimille paras ilmankosteus olisi noin 45 %, mutta varsinkin talvisin ilmankosteus voi laskea alle 10 %. Soittimet säilyvät parhaiten tasaisessa lämpötilassa ja ilmankosteudessa. (Gustafsson 2010.) Musiikkiopiston tiloja suunniteltaessa tulee huomioida riittävä ja tasainen ilmankosteus. Ilmanvaihto ja sisäilman kosteusolosuhteet olisi hyvä asettaa soittimien tarpeiden mukaan.

Esteettömyys on tärkeä osa musiikkiopiston suunnittelua. Se tarjoaa kaikille henkilöille mahdollisuuden harrastaa ja asioida musiikkiopistossa. Se lisää musiikkiopiston käytettävyyttä sekä helpottaa tiloissa toimimista. Esteetön suunnittelu helpottaa soittimien kuljettamista ja siirtämistä. Esteettömät oviaukot, kynnykset sekä luiskat tarjoavat oppilaiden ja opettajien toimintaan helpotusta, kun soittimien kuljettaminen on toteutettu mahdollisimman helpoksi.

4.5 Tulevaisuus

Musiikkiopiston opettajille ja henkilökunnalle huhtikuussa 2023 toteutetussa kyselyssä tiedusteltiin heidän näkemyksiään musiikkiopiston tulevaisuudesta. Yhtenä suurimpana esille nousseena aiheena oli opetusmuotojen muuttuminen. Tulevaisuudessa ryhmäopetustuntien suosio arvioidaan kasvavan. Yksilöopetuksen lisänä musiikkiopiston opetus on painottumassa yhä enemmän yhteissoittoihin, joissa useat oppilaat harjoittelevat oman soittimensa soittoa ryhmässä. Tällöin musiikkiopistolla tulee olemaan enemmän tarvetta suuremmille opetustiloille, joissa voi pitää ryhmätunteja. Lisäksi monimuoto-opetuksen suosio arvioitiin kasvavan. Oppilaiden opetus voidaan toteuttaa osin lähiopetuksena, yksilö- tai ryhmätunteina, sekä osin etäopetuksena.

Kyselyssä nousi esille myös bänditoiminta, jonka uskotaan kasvattavan suosiotaan seuraavina vuosina. Musiikkiopiston nykyisissä tiloissa on vain yksi bänditila, mutta tarvetta olisi vähintään kahdelle tilalle.

Useat kyselyyn vastanneet henkilöt kokevat, että musiikkiopiston tulevaisuudessa on enemmän poikki- ja monitaiteellisuutta. Musiikkiopisto voisi tehdä yhteistyötä eri tahojen kanssa, esimerkiksi teatterin tai taiteen parissa. Tammikampanuksen toisen vaiheen hankesuunnitelma tukee osaltaan musiikkiopiston poikki- ja monitaiteellisuutta, koska se mahdollistaa yhteistyön Seinäjoen kansalaisopiston ja Seinäjoen museotoimen kanssa.

Kyselyn vastauksien perusteella musiikkiopistolle kaivattaisiin enemmän tilojen muunneltavuutta ja muuntojoustavuutta. Suuret opetustilat voisi jakaa siirtoseinien avulla pienemmiksi opetustiloiksi, jolloin tilojen käytettävyys kasvaisi. Tässä ratkaisussa tulee huomioida riittävän ääneneristyksen toteutuminen.

5 SEINÄJOEN KAUPUNGIN MUSEOTOIMEN TARVESELVITYS

5.1 Toiminta

Museoiden toiminta on todella monipuolista. Niiden perustehtäviä ovat kulttuuri-perinnän tallentaminen, tutkiminen ja esittäminen (Hämäläinen 2023). Museot toimivat käyntikohteina ja vapaa-ajanviettopaikkoina, missä ihmiset pääsevät tutustumaan erilaisiin näyttelyihin ja museoiden toimintaan. Ne toimivat tutkimustahoina, muistiorganisaatioina ja oppimisympäristöinä. Museoiden tärkeänä tehtävänä on kerätä, tutkia, tallentaa ja asettaa esille tietoa ja materiaaleja. Lisäksi museoiden toimintaan kuuluu olennaisesti tietopalveluiden, aineistolainojen ja asiantuntija-avun tarjoaminen sekä aineistolahjoitusten vastaanottaminen. (Seinäjoen museotoimen selvitys n.d.)

Seinäjoen museoiden tehtävänä on vaalia Etelä-Pohjanmaan ja Seinäjoen kulttuuriperintöä. Sen tavoitteena on auttaa ihmisiä ymmärtämään historiaansa ja ympäristöänsä. Museo voi auttaa ihmisiä luomaan omaa kulttuuri-identiteettiä sekä rakentamaan suhdettaan omaan kotiseutuunsa. (Seinäjoen museotoimen selvitys n.d.)

5.2 Nykyiset tilat

Seinäjoen kaupungin museotoimelle kuuluu kolme eri museota, jotka ovat avoinna ympäri vuoden. Etelä-Pohjanmaan museo (kuva 25) sijaitsee Törnävän kaupunginosassa Seinäjoella ja sen osoite on Törnäväntie 23, 60200 Seinäjoki. Sen näyttely käsittelee Seinäjoen ja Etelä-Pohjanmaan historiaa. Suojeluskunta ja Lotta Svärd-museo (kuva 26) sijaitsee Seinäjoen kaupungin keskustassa, osoitteessa Kauppakatu 17, 60100 Seinäjoki. Sen näyttely käsittelee suojeluskuntien, lottien ja jääkärien toimintaa. Kolmas museo on sairaalamuseo (kuva 27) Törnävän entisen mielisairaalan tiloissa, osoitteessa Björkenheimin puistotie 2, 60220 Seinäjoki. Sen näyttely käsittelee Etelä-Pohjalaisen terveydenhuollon historiaa. (Museokohteet n.d.)

KUVA 25. Etelä-Pohjanmaan museo (Kemppainen 2023).

KUVA 26. Suojeluskunta ja Lotta Svärd-museo (Kemppainen 2023).

KUVA 27. Sairaalamuseo (Kemppainen 2023).

Seinäjoen museotoimi ylläpitää myös Riihimuseota Peräseinäjoella ja järjestää kesäisin opastettuja kierroksia Törnävän kartanossa (Museokohteet n.d.) Tällä hetkellä Seinäjoen museotoimen toimistotiloina toimii Seinäjoen keskustassa sijaitseva vanha tehdasrakennus (kuva 28), jonka osoite on Vapaudentie 83, 60100 Seinäjoki (Tervetuloa museoon n.d.). Lisäksi Seinäjoen museotoimella on muita, esimerkiksi varastointiin ja arkistointiin tarkoitettuja, tiloja Seinäjoen alueella (Seinäjoen museotoimen selvitys n.d.).

KUVA 28. Seinäjoen museotoimen toimistotilat sijaitsevat vanhassa tehdasrakennuksessa (Kemppainen 2023).

Seinäjoen museotoimen uuden museokeskuksen tiloja suunniteltiin sijoitettavaksi entiseen tehdasrakennukseen (kuva 28). Hankkeesta laadittiin urakka-asiakirjat ja suoritettiin urakkakilpailutus, mutta sen hankinta keskeytettiin hankkeen nousseiden kustannuksien takia. Entistä tehdasrakennusta nimitetään Tiklakseksi ja sen tiloissa sijaitsee tällä hetkellä Seinäjoen museotoimen toimistotilat. Tiklakseen toteutuneet suunnitelmat toimivat lähtötietoina tämän opinnäytetyön tuloksena syntyneen hankesuunnitelman toteutuksessa.

5.2.1 Tilojen kuvaus

Seinäjoen kaupungin museotoimelta puuttuu museokeskus, joka toimisi Etelä-Pohjanmaan maakunnan muiden museoiden keskuksena. Uuden museon rakentaminen kirjattiin maakuntamuseon kunnallistamissopimukseen jo vuonna 1984, mutta muut hankkeet ovat aina menneet sen edelle (Seinäjoen museotoimen selvitys n.d.). Tässä opinnäytetyössä toteutetussa hankesuunnitelmassa tutkitaan Seinäjoen museotoimen museokeskuksen sijoittumista Tammikampukselle.

5.2.2 Tilojen puutteet ja ongelmat

Suurena ongelmana Seinäjoen museotoimella on tilojen puute. Seinäjoen museotoimella olisi tarve uudelle kokoelmakeskukselle, johon voisi sijoittaa asianmukaiset museon säilytys- ja työskentelytilat. Sinne sijoitettaisiin ensisijaisesti esinekokoelmia. Uusi kokoelmakeskus on tällä hetkellä suunnitteilla, mutta sen sijainti on vielä auki. Lisäksi Seinäjoen museotoimelta puuttuu asianmukaiset tilat vaihtuville ja pedagogisille näyttelyille. (Hämäläinen 2023.) Tilan puutteen vuoksi Seinäjoen museotoimi on joutunut kieltäytymään merkittävistä ja mielenkiintoisista näyttelyistä (Seinäjoen museotoimen selvitys n.d.). Tässä opinnäytetyössä uuteen Tammikampuksella sijaitsevaan museokeskukseen ollaan sijoittamassa vaihtuvien ja pedagogisten näyttelyiden tiloja. Osa Seinäjoen museotoimen nykyisistä tiloista on epäkäytännöllisiä ja ne vaarantavat mm. esineiden, valokuvien, arkistoaineiston ja materiaalien säilymistä.

Osa Seinäjoen museotoimen tiloista sijaitsee huonokuntoisissa rakennuksissa. Tiloissa on havaittu haju- ja sisäilmaongelmia. Tämä vaikuttaa negatiivisesti työntekijöiden hyvinvointiin ja työturvallisuuteen. (Seinäjoen museotoimen selvitys n.d.) Lisäksi haju- ja sisäilmaongelmat voivat vahingoittaa esineistön ja materiaalien kuntoa ja käytettävyyttä.

Seinäjoen museotoimen arkistotilojen paloturvallisuus ei ole asianmukaista. Useissa arkistotiloissa on puutteellinen paloturvallisuus ja arkistoitava aineisto aiheuttaa suuren palokuorman tiloille. (Seinäjoen museotoimen selvitys n.d.)

Tammikampukselle suunniteltuun uuteen museokeskukseen sijoitetaan uusia arkistotiloja.

Yksi suuri ongelma Seinäjoen museotoimen eri toimipisteissä on puutteellinen esteettömyys. Törnävän sairaalamuseo ja Suojeluskunta- ja Lotta Svärd-museo eivät ole esteettömiä. (Seinäjoen museotoimen selvitys n.d.) Se vaikuttaa niiden käytettävyyteen, koska ne eivät pysty tarjoamaan palveluitaan kaikille tasavertaisesti.

KUVA 29. Sairaalamuseon pääsisäänkäynti ei ole esteetön (Kempainen 2023).

Seinäjoen museotoimella ei ole vahvaa asemaa Seinäjoen keskusta-alueella. Tämän vuoksi Seinäjoen museoiden toiminta ei integroidu Seinäjoen kaupungin muuhun kulttuuri- ja kaupunkikehittämistoimintaan. (Seinäjoen museotoimen selvitys n.d.) Tämän vuoksi uutta museokeskusta ollaan sijoittamassa lähelle Seinäjoen keskustaa. Museon käyttäjämäärät kasvavat, kun museo sijaitsee lähellä ihmisiä. Tällöin kynnyks museossa vierailuunkin madaltuu. (Kupiainen-Ämmälä 2023.)

5.3 Käyttäjät

Seinäjoen museotoimen käyttäjät koostuvat henkilökunnasta ja asiakkaista. Asiakkaat ovat kaiken ikäisiä, mutta yksi suurimpia ja tärkeimpiä asiakasryhmiä ovat koululaiset (Seinäjoen museotoimen selvitys n.d.). Lisäksi museolla asioi henkilöitä, jotka tekevät lahjoituksia tai tarvitsevat museon henkilökunnan asiantuntija-apua.

Seinäjoen museotoimen henkilökuntaan kuuluu monenlaisia työntekijöitä: museotoimenjohtaja, intendentti, museolehtori, kokoelma-amanuenssi, maakunta-amanuenssi, amanuenssi, museonhoitaja, museoassistentteja, rakennustutkija, arkeologi, toimistosihteerit, museomestari, kiinteistöhoitaja, laitoshuoltaja-museoapulainen, hanketyöntekijöitä ja -tutkijoita sekä kausityöntekijöitä ja harjoittelijoita. Museotoimelta puuttuu konservattori, jonka työpiste sijoitettaisiin suunnitella olevaan kokoelmakeskukseen. (Hämäläinen 2023.)

5.4 Museotilojen erityisominaisuudet

Museotiloissa tärkeänä osana on arkistotilat, joissa säilytetään esimerkiksi valokuvia ja asiakirjoja. Arkistotilojen suunnittelussa täytyy huomioida paloturvallisuus ja ne täytyy erottaa omaksi palo-osastoksi. Arkistotilojen sisäilman lämpö- ja kosteusolosuhteista täytyy huolehtia. Lämpötilan ja ilmankosteuden tulee pysyä tasaisena, koska vaihtelevat lämpötilat ja ilmankosteudet vahingoittavat arkistoivan esineistön ja materiaalien kuntoa ja säilyvyyttä. Lisäksi arkistotiloissa tulee pystyä kontrolloimaan epäpuhtauksia, kuten pölyä. (Seinäjoen museotoimen selvitys n.d.)

Sisäilman olosuhteet tulee huomioida myös muualla museon tiloissa. Esimerkiksi vaihtuvien näyttelyiden tiloissa sisäilman kosteutta tulee pystyä säätelemään tarvittaessa. Vaihtuvissa näyttelyissä saattaa olla esillä esineitä, jotka tarvitsevat tietynlaisen tasaisen kosteuden. Näyttelytiloissa tulee huomioida myös oikeanlainen valaistus. Auringonvalo saattaa aiheuttaa vanhojen ja arkojen esineiden haahtumista, jonka vuoksi näyttelytiloihin estetään usein suoran auringonvalon pääsy. (Hämäläinen 2023.)

Museotilojen suunnittelussa täytyy huomioida toimiva tavaralogistiikka. Tavaroiden vastaanottamista varten tulee olla oikeanlaiset tilat. Lisäksi museon sisätiloissa tulee pystyä kuljettamaan tavaroita vaivattomasti ja mahdollisimman esteettömästi. Toimivat ja esteettömät varastotilat helpottavat tavaralogistiikan toimimista.

Näyttelytilat ovat tärkeä osa uusia museotiloja suunniteltaessa. Ne suositellaan sijoitettavan suuriin ja avariin tiloihin, joissa näyttelyitä voidaan suunnitella monista erilaisista lähtökohdista näyttelyiden sisällön mukaan (Hämäläinen 2023). Avarat tilat helpottavat museon asiakkaiden kulkemista sekä suurien ryhmien opastusta. Ne ovat muuntojoustavia ja niihin pystyy muodostamaan monenlaisia näyttelyitä. Tässä opinnäytetyössä museotiloja ollaan sijoittamassa vanhaan sairaalarakennukseen, jossa kantavat seinät aiheuttavat haasteita suurien ja avariin tilojen muodostamiselle.

Uudet museotilat tarvitsevat verstastilaa, jossa museon työntekijät tekevät esimerkiksi rakenteita näyttelyitä varten. Uuteen museokeskukseen tarvitaan verstastila, jossa tehdään pienimuotoisia näyttelyrakenteiden käsittely- ja kokoonpanotöitä. Suuremmat ja laajemmat verstastilat voidaan sijoittaa muuhun museon toimipisteeseen. (Hämäläinen 2023.)

5.5 Tulevaisuus

Tulevaisuudessa Seinäjoen museotoimella on tavoitteena saada toimivat tilat museokeskukselle. Museokeskus tulisi sijoittaa lähelle Seinäjoen keskustaa, jotta se saadaan integroitua osaksi Seinäjoen muuta kulttuuritoimintaa.

Seinäjoen museotoimella on kaksi erikoismuseota (Suojeluskunta- ja Lotta Svärd -museo sekä Sairaalamuseo) ja yksi eteläpohjalaista kulttuuriperintöä esittelevä kulttuurihistoriallinen museo (Etelä-Pohjanmaan museo). Näiden lisäksi Seinäjoen kaupunki tarvitsee keskusta-alueelle ajanmukaisen, houkuttelevan ja toimivan museokeskuksen. Museokeskus toimisi kaupunginmuseona tarjoamalla pe-

rusnäyttelyssä tietoa Seinäjoen kaupungista ja sen historiasta. Se tutkisi Seinäjoen kulttuuriperintöä ja tallentaisi seinäjokista kulttuurihistoriaa asianmukaisissa tiloissa. Museokeskus tarjoaisi myös pedagogisen tilan kulttuuriperinnön oppimiselle. Museokeskus esittelisi ajanmukaisia ja kiinnostavia näyttelyitä opastukseen ja tapahtumiseen, sekä tarjoaisi asiantuntijapalveluita. (Hämäläinen 2023.)

Tammikampuksella uusi museokeskus voisi toimia yhteistyössä Seinäjoen kansalaisopiston ja Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston kanssa. Sijainti samalla kampuksella mahdollistaisi yhteistyön sekä erilaisten yhteiskäyttötilojen hyödyntämisen helpommin kuin sijoittuessa muualle. (Hämäläinen 2023.)

6 ENSIMMÄISET TILALUONNOKSET

6.1 Tilaluonnoksien esittely

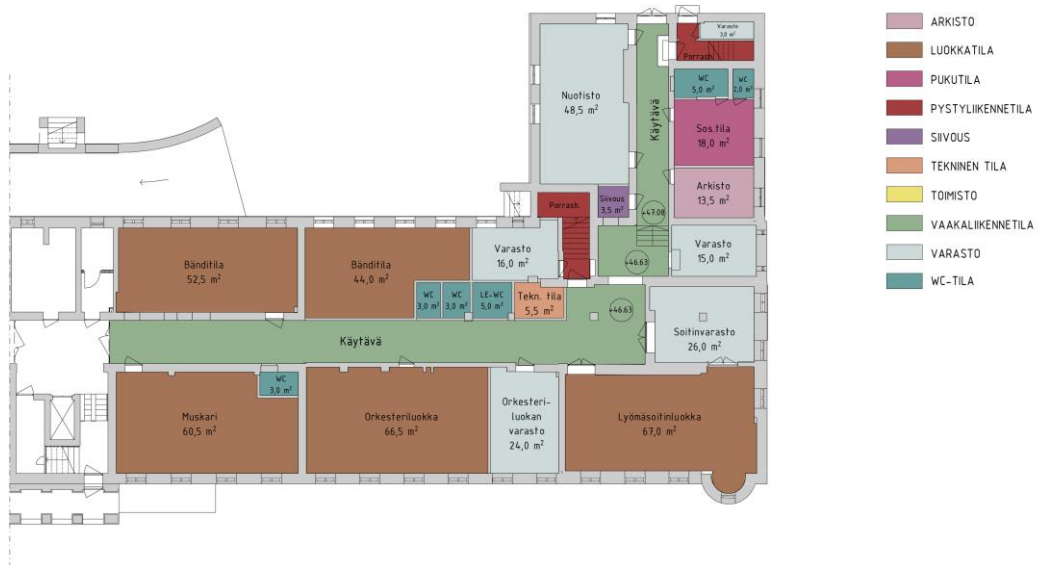
Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tarkastella Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston ja Seinäjoen museotoimen tilojen sijoittumista entisen lääninsairaalan päärakennuksen A-osaan ja talousrakennukseen (D- ja E-osiin). Alkuperäisenä tarkoituksena oli tuottaa kaksi vaihtoehtoista suunnitelmaa, jossa ensimmäisessä vaihtoehdossa Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston tilat sijoittuvat päärakennuksen A-osaan ja Seinäjoen museotoimen tilat talousrakennukseen. Toisessa vaihtoehdossa Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston tilat sijoittuvat talousrakennukseen ja Seinäjoen museotoimen tilat päärakennuksen A-osaan.

6.2 Ensimmäinen vaihtoehto

Ensimmäisessä vaihtoehdossa Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston tilat sijaitsevat entisen lääninsairaalan päärakennuksen A-osassa ja Seinäjoen museotoimen tilat talousrakennuksessa, eli D- ja E-osissa.

6.2.1 Päärakennuksen A-osa

A-osan kellarikerrokseen (kuva 30) on sijoitettu suuret opetustilat, kuten bänditilat ja musiikkileikkikoulu, eli muskari, sekä orkesteri- ja lyömäsoitinluokat. Lisäksi kellarikerroksessa sijaitsee henkilökunnan sosiaalitilat, arkisto ja erilaisia varastotiloja, kuten nuottivarasto eli nuotisto.

KUVA 30. Musiikkiopiston 1. vaihtoehdon kellarikerroksen pohjapiirustus (Kempainen 2023). Ei mittakaavassa.

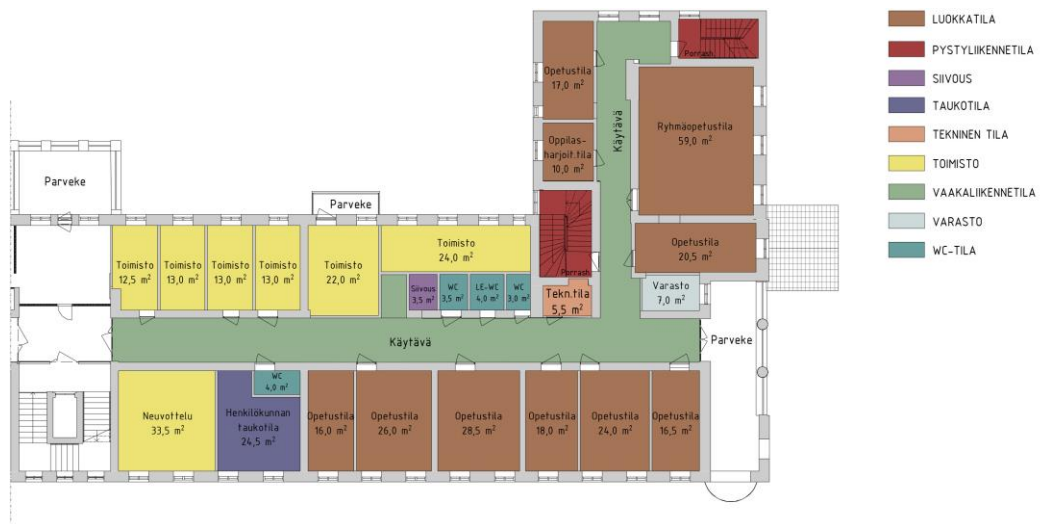
Ensimmäiseen kerrokseen (kuva 31) on sijoitettu konsertti- ja kamarimusiikkisali, jossa on mahdollista pitää musiikkiopiston esityksiä ja ryhmäopetustunteja. Lisäksi ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee musiikin perusteiden luokatilat, eli MUPE-luokat, ja mahdollinen lukion musiikkiluokka. Ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee oppilaille tarkoitettu kirjasto, jossa oppilaat voivat odottaa opetustuntiansa alkamista.

KUVA 31. Musiikkiopiston 1. vaihtoehdon 1. kerroksen pohjapiirustus (Kempainen 2023). Ei mittakaavassa.

Päärakennuksen B-osan toisessa kerroksessa sijaitsee Seinäjoen kansalaisopiston työntekijöiden toimistotiloja. Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston ja Seinäjoen

kaupunginorkesterin työntekijöiden toimistotilat ovat sijoitettu päärakennuksen A-osan toiseen kerrokseen (kuva 32), jotta pystyttäisiin lisäämään yhteistyötä näiden toimijoiden välillä. Lisäksi A-osan toisessa kerroksessa sijaitsee neuvottelutila ja henkilökunnan taukotila. Loput toisen kerroksen tiloista on tarkoitettu opetustiloiksi. Siellä on yhteensä kahdeksan yksilöopetustilaa sekä yksi ryhmäopetustila ja yksi oppilaiden itsenäiseen harjoitteluun tarkoitettu tila.

KUVA 32. Musiikkiopiston 1. vaihtoehdon 2. kerroksen pohjapiirustus (Kemppainen 2023). Ei mittakaavassa.

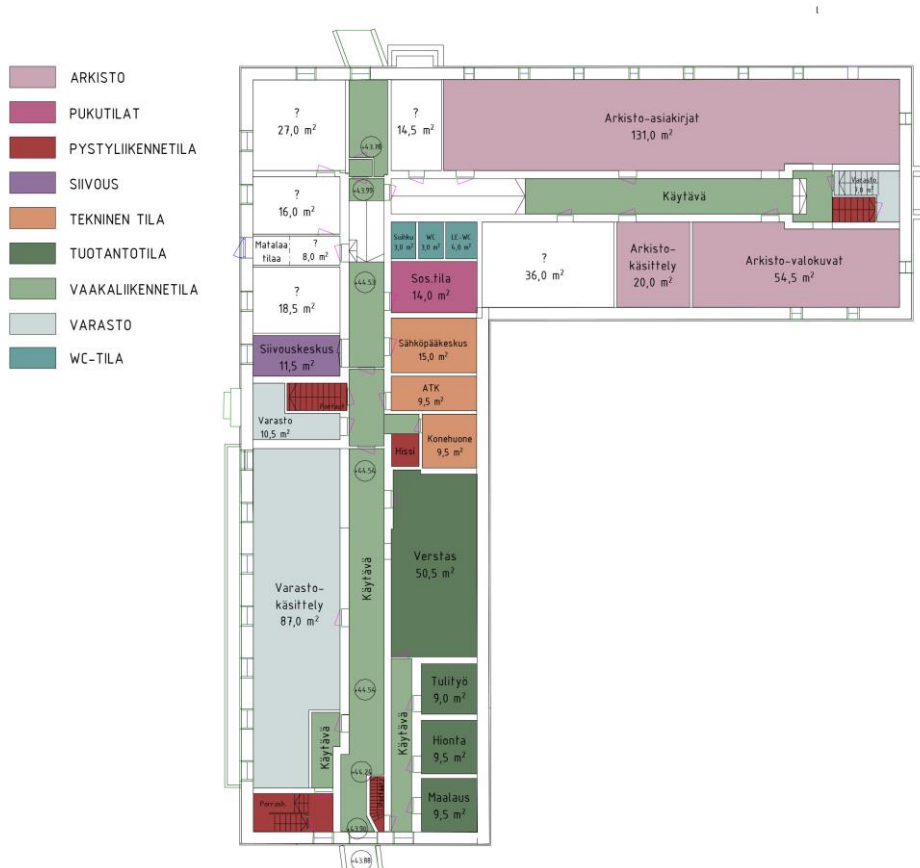
Päärakennuksen A-osan kolmannessa kerroksessa (kuva 33) sijaitsee opetustiloja. Siellä on yhteensä 17 kappaletta yksilöopetustiloja ja yksi ryhmäopetustila. Lisäksi kolmannessa kerroksessa sijaitsee monistus- ja varastotila.

KUVA 33. Musiikkiopiston 1. vaihtoehdon 3. kerroksen pohjapiirustus (Kemppainen 2023). Ei mittakaavassa.

6.2.2 Talousrakennus

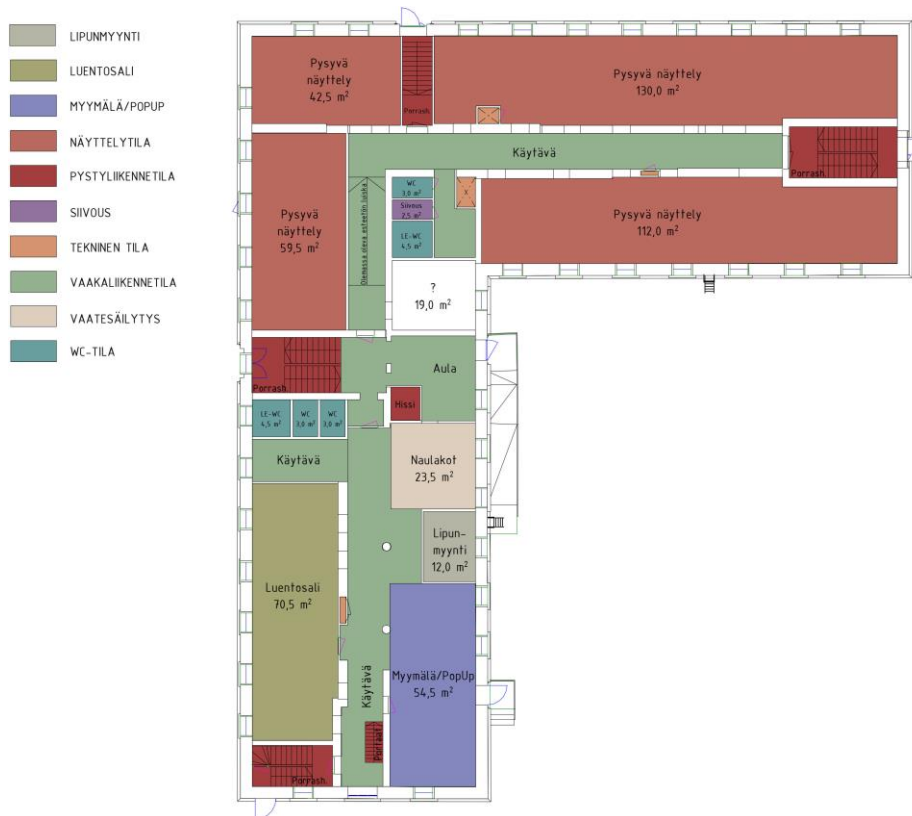
Talousrakennuksen kellarikerrokseen (kuva 34) on sijoitettu museon arkisto- ja varastotiloja. Kellarikerroksessa sijaitsee myös verstaas, johon kuuluu osaksi maalaus-, hionta- ja tultyyötilat. Lisäksi kellarikerroksessa on teknisiä tiloja sekä siivouskeskus ja henkilökunnan sosiaalitala.

KUVA 34. Museon 1. vaihtoehdon kellarikerroksen pohjapiirustus (Kemppainen 2023). Ei mittakaavassa.

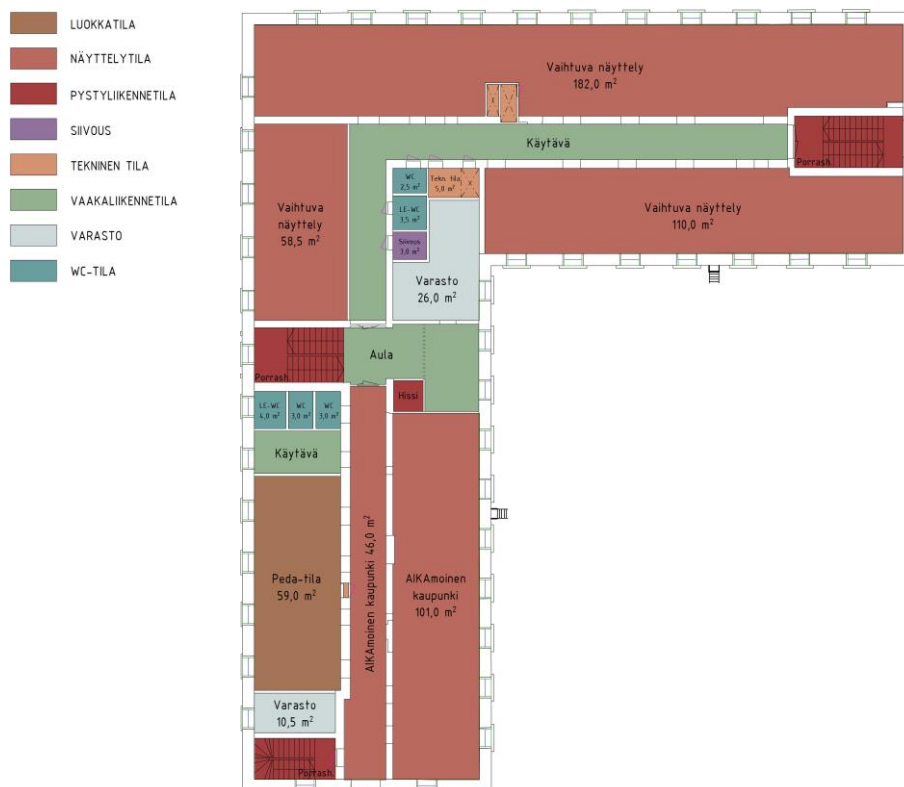
Ensimmäisen kerroksen D-osaan (kuva 35) on sijoitettu museon info- ja lipunmyyntipiste sekä vaatesäilytystila. Lisäksi ensimmäisen kerroksen D-osassa sijaitsee museomyymälä, Pop-up-piste ja luentosalitila. E-osassa (kuva 35) sijaitsee museon näyttelytiloja, jotka ovat tässä suunnitelmassa osoitettu pysyvän näyttelyn tiloiksi. Pysyvä näyttely tarkoittaa näyttelyä, jonka sisältö säilyy samanlaisena pitkällä aikavälillä, esimerkiksi monen vuoden ajan. Ensimmäisessä kerroksessa on näyttelytilaa yhteensä noin 340 m².

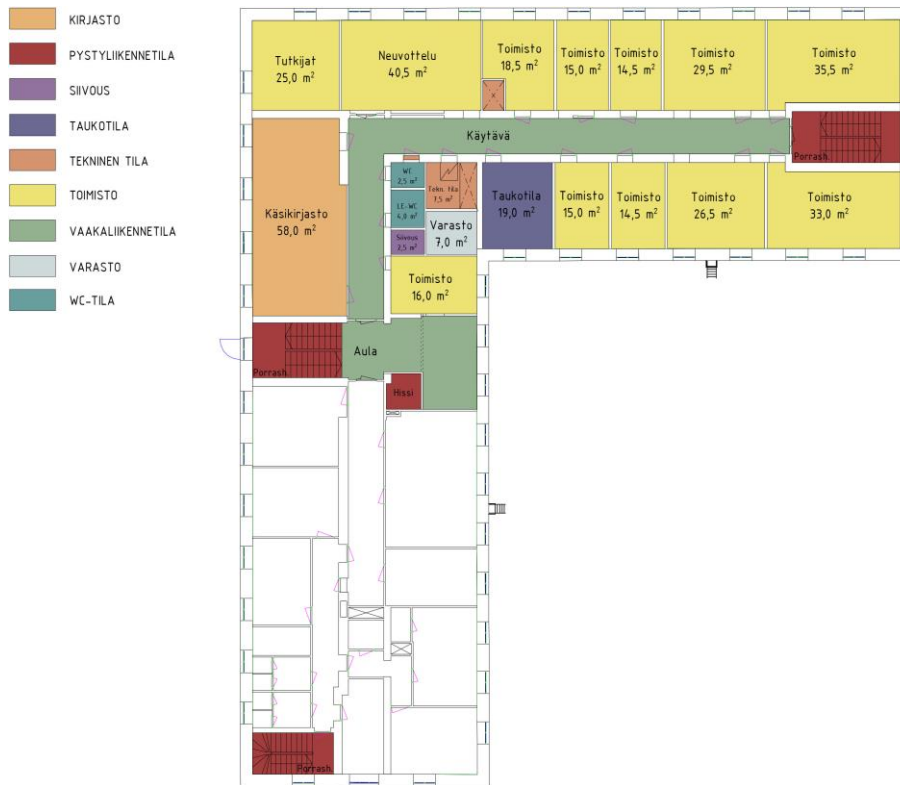
KUVA 35. Museon 1. vaihtoehdon 1. kerroksen pohjapiirustus (Kemppainen 2023). Ei mittakaavassa.

Talusrakennuksen toisessa kerroksessa (kuva 36) sijaitsee museon näyttelytiloja. D-osassa on näyttelytilaa yhteensä noin 150 m^2 , joka on tässä suunnitelmassa osoitettu AIKAmoisen kaupungin näyttelytilaksi. Näyttelyn sisältö on suunnattu etenkin lapsille. AIKAmoisen kaupungin näyttelytilojen vieressä sijaitsee Peda-tila, joka on käyttötarkoitukseltaan ja varustelultaan luokkatilojen kaltainen. Toisen kerroksen E-osassa (kuva 36) sijaitsee museon näyttelytiloja yhteensä noin 350 m^2 . Ne ovat tässä suunnitelmassa osoitettu vaihtuvien näyttelyiden tiloiksi. Vaihtuvien näyttelyiden sisältö vaihtuu huomattavasti useammin kuin pysyvien näyttelyiden, esimerkiksi puolen vuoden välein.

KUVA 36. Museon 1. vaihtoehdon 2. kerroksen pohjapiirustus (Kempainen 2023). Ei mittakaavassa.

Entisen talousrakennuksen E-osan kolmannessa kerroksessa (kuva 37) sijaitsee museon työntekijöiden toimistotilat. Toimistotiloja on suunniteltu noin 20 työntekijälle. Lisäksi kolmannessa kerroksessa sijaitsee henkilökunnan taukotila ja neuvottelutila sekä tutkijoiden huone ja käsikirjasto. Kolmannen kerroksen D-osa on jätetty ilman käyttötarkoitusta, koska Seinäjoen museotoimella ei ole sille tarvetta.

KUVA 37. Museon 1. vaihtoehdon 3. kerroksen pohjapiirustus (Kemppainen 2023). Ei mittakaavassa.

6.2.3 Ensimmäisen vaihtoehdon haasteet

Päärakennuksen A-osan kellarikerroksen (kuva 30) haasteena on puutteellinen esteettömyys. Kellarissa on noin 50 cm:n tasoero, joka sijaitsee opetustiloja palvelevan käytävän ja arkistoa, nuotistoa ja sosiaalitiloja palvelevan käytävän välissä. Lisäksi päärakennuksen A-osasta puuttuu esteetön sisäänkäynti.

Päärakennuksen A-osan ensimmäisessä kerroksessa (kuva 31) on haasteita suurien tilojen toteuttamisessa. Konsertti- ja kamarimusiikkisali on sijoitettu A-osan pätyyn, jossa on kantavia seiniä. Ne ovat merkitty kuvaan 31 pisteviivalla. Tässä vaihtoehdossa ei otettu kantaa siihen, voiko näitä kantavia seiniä purkaa.

Haasteena päärakennuksen A-osan toisessa (kuva 32) ja kolmannessa kerroksessa (kuva 33) on yksilöopetustilojen pinta-alat ja lukumäärät. Tässä vaihtoehdossa yksilöopetustiloja on yhteensä 25 kappaletta ja niiden pinta-alat vaihtelevat 12,5 m² – 28,5 m²:n välillä. Yksilöopetustiloja on 25 kappaletta, joka on määrälli-

sesti juuri sen verran kuin tilaohjelmassa on määritelty tarvittavaksi. Osa opetustiloista on mahdollisesti liian pieniä ja osa liian suuria. Olemassa olevat ikkuna-aukot ja kantavat seinät vaikeuttivat opetustilojen suunnittelua ja sijoittelua. Lisäksi toisen ja kolmannen kerroksen soitonopetustiloista saattaa kantautua toimistotiloihin häiritsevää ääntä.

Talousrakennuksen kellarikerroksessa (kuva 34) on tasoeroja, joiden vuoksi talousrakennuksen E-osaan ei pääse kulkemaan esteettömästi. Tasoerot ovat ratkaistu luiskilla, mutta ne eivät täytä nykyisiä esteettömyyssuosituksia. Lisäksi kellarikerroksessa on tiloja, joille ei löytynyt käyttötarkoitusta. Ne ovat merkattu kuvaan 34 valkoisella täytteellä.

Talousrakennuksen ensimmäisessä (kuva 35) ja toisessa kerroksessa (kuva 36) ei ole suuria haasteita tilojen sijoittelussa. Ainoa haaste on se, että näyttelytilaa on enemmän kuin museon tilaohjelmassa on esitetty tarvittavaksi.

Talousrakennuksen kolmannessa kerroksessa (kuva 37) sijaitsee museon toimistotilat. Olemassa olevat ikkuna-aukot aiheuttavat haasteita toimistojen sijoittelussa ja ryhmittelyssä.

6.3 Toinen vaihtoehto

Toisessa vaihtoehdossa Seinäjoen museotoimen tilat sijaitsevat entisen lääninsairaalan päärakennuksen A-osassa ja Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston tilat talousrakennuksessa, eli D- ja E-osissa.

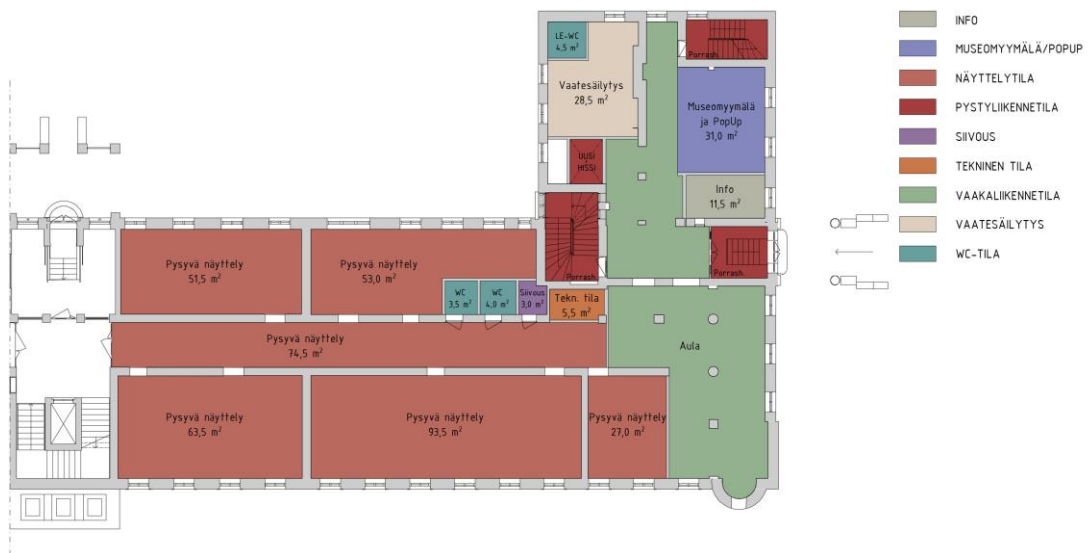
6.3.1 Museo päärakennuksen A-osaan

Päärakennuksen kellarikerroksessa (kuva 38) sijaitsee museon arkisto- ja varastotiloja sekä verstaas, johon kuuluu osaksi maalaus-, hionta- ja tulityötilat. Lisäksi kellarikerroksessa sijaitsee henkilökunnan sosiaalitila ja teknisiä tiloja. Ilman käyttötarkoitusta jääneet tilat ovat merkattu kuvaan 38 valkoisella täytteellä.

KUVA 38. Museon 2. vaihtoehdon kellarikerroksen pohjapiirustus (Kemppainen 2023). Ei mittakaavassa.

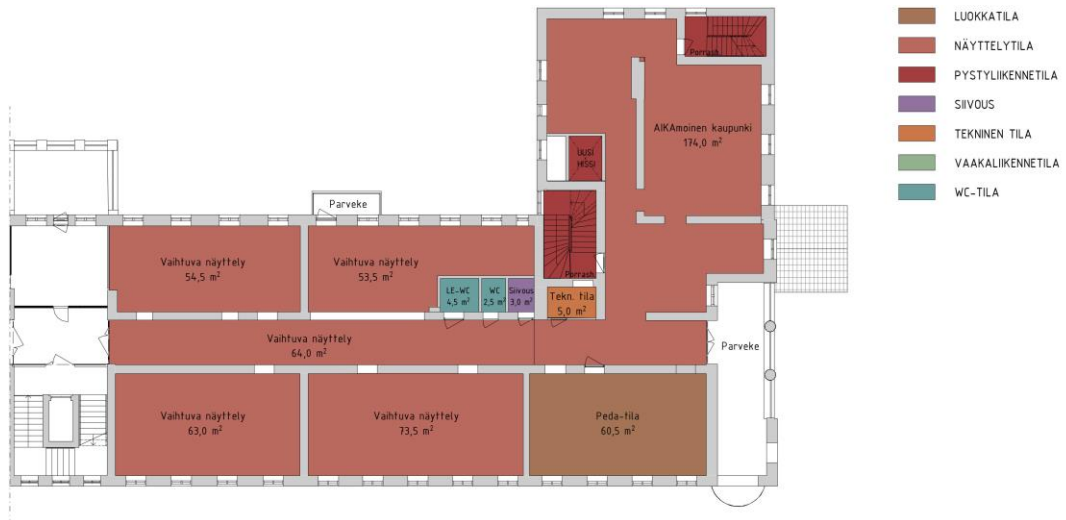
Päärakennuksen ensimmäisessä kerroksessa (kuva 39) sijaitsee museon info- ja lipunmyyntipiste, museomyymälä, Pop-up-piste ja vaatesäilytystila. Lisäksi ensimmäisessä kerroksessa on museon näyttelytiloja, joissa on yhteensä noin 360 m². Tässä suunnitelmassa ensimmäisen kerroksen näyttelytilat ovat osoitettu pysyvän näyttelytiloiksi.

KUVA 39. Museon 2. vaihtoehdon 1. kerroksen pohjapiirustus (Kemppainen 2023). Ei mittakaavassa.

Toisessa kerroksessa (kuva 40) sijaitsee museon näyttelytiloja ja yksi peda-tila. Tässä kerroksessa näyttelytilat ovat jaettu kahteen eri näyttelyyn. Toinen näyttely

on lapsille suunnattu AIKAmoisen kaupungin näyttely, jossa on yhteensä 170 m². Toinen näyttely on osoitettu vaihtuville näyttelyille ja siinä on yhteensä noin 310 m² näyttelytilaa.

KUVA 40. Museon 2. vaihtoehdon 2. kerroksen pohjapiirustus (Kempainen 2023). Ei mittakaavassa.

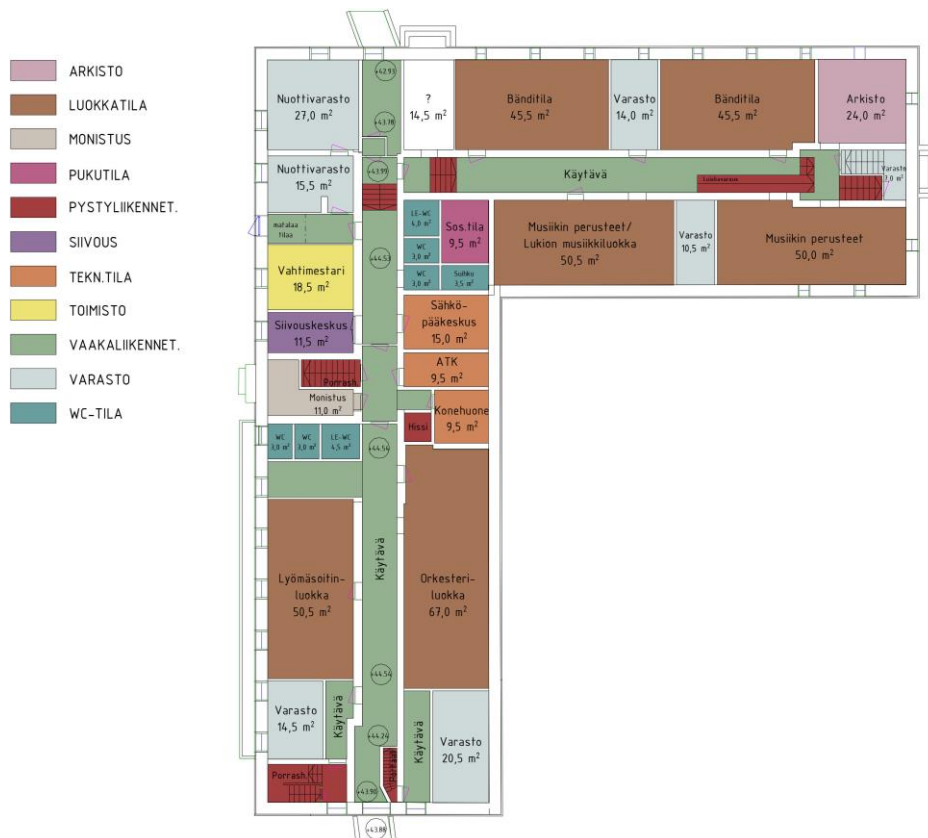
Kolmannessa kerroksessa (kuva 41) sijaitsee museon työntekijöiden toimistotilat, joita on yhteensä noin 20 henkilölle. Kolmannessa kerroksessa sijaitsee henkilökunnan taukotila ja neuvottelutila sekä käsikirjasto ja tutkijoiden huone.

KUVA 41. Museon 2. vaihtoehdon 3. kerroksen pohjapiirustus (Kempainen 2023). Ei mittakaavassa.

6.3.2 Musiikkiopisto talousrakennukseen

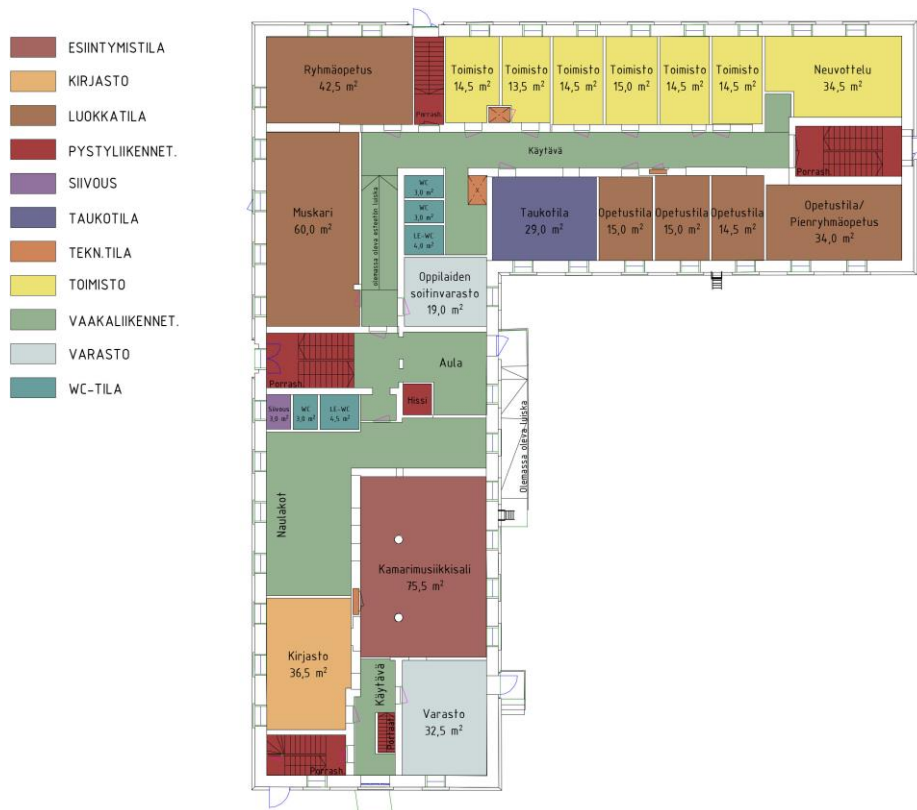
Toisessa vaihtoehdossa Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston tilat sijaitsevat entisen lääninsairaalan talousrakennuksessa (D- ja E-osissa). Entisen talousrakennuksen kellarikerroksen (kuva 42) D-osassa sijaitsee lyömäsoitinluokka ja orkesteriluokka sekä niiden varastotilat. Kellarikerroksen E-osassa sijaitsee kaksi bänditilaa ja kaksi musiikin perusteiden opetustilaa, joista toinen toimii mahdollisesti myös lukion musiikkiluokkana. Kellarikerroksessa sijaitsee siivouskeskus, vahtimestarin toimisto ja henkilökunnan sosiaalitilat. Lisäksi kellarikerroksessa on arkisto- ja varastotiloja sekä teknisiä tiloja.

KUVA 42. Musiikkiopiston 2. vaihtoehdon kellarikerroksen pohjapiirustus (Kempainen 2023). Ei mittakaavassa.

Entisen talousrakennuksen D-osan ensimmäisessä kerroksessa (kuva 43) sijaitsee kamarimusiikkisali, varasto sekä kirjasto, jossa oppilaat voivat odottaa opetustuntiansa alkamista. E-osan ensimmäisessä kerroksessa (kuva 43) sijaitsee Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston ja Seinäjoen kaupunginorkesterin toimistoti-

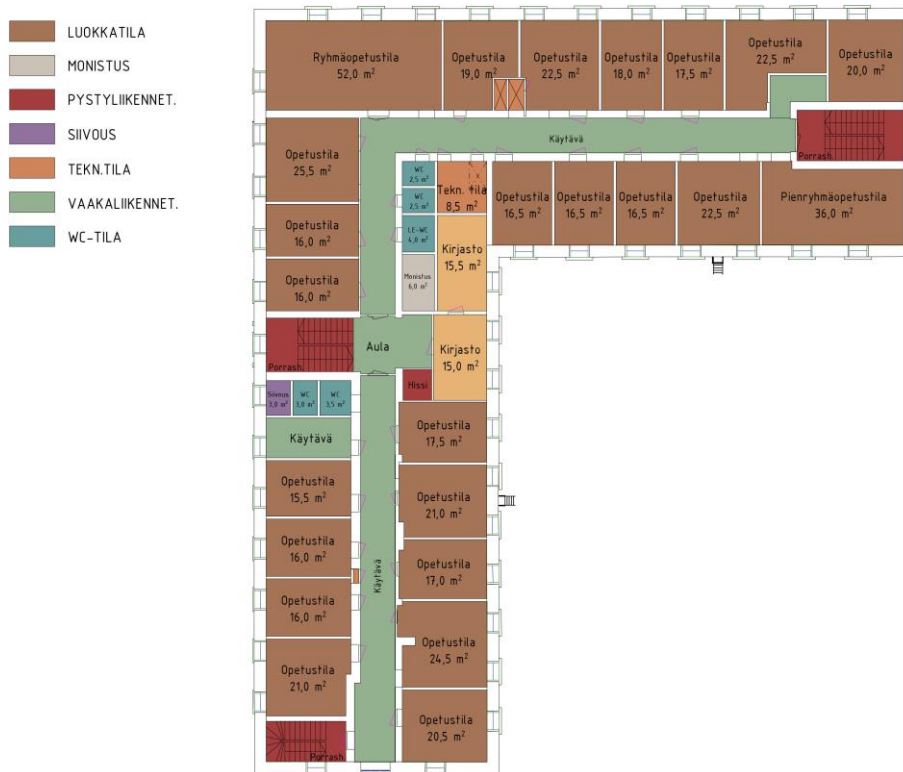
lat, joita on yhteensä kuusi kappaletta. E-osan ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee myös henkilökunnan taukotila ja neuvottelutila. Lisäksi siellä sijaitsee musiikkileikkikoulu, eli muskari, kaksi ryhmäopetustilaa ja kolme yksilöopetustilaa.

KUVA 43. Musiikkiopiston 2. vaihtoehdon 1. kerroksen pohjapiirustus (Kemppainen 2023). Ei mittakaavassa.

Koko talousrakennuksen toisessa kerroksessa (kuva 44) sijaitsee musiikkiopiston opetustiloja. Siellä on yhteensä 22 yksilöopetustilaa ja kaksi ryhmäopetustilaa. Lisäksi toisessa kerroksessa sijaitsee oppilaille tarkoitettu kirjasto ja henkilökunnalle tarkoitettu monistustila. Talousrakennuksen kolmas kerros on jätetty käyttämättömäksi, koska musiikkiopistolla ei ollut sille käyttötarkoitusta.

KUVA 44. Musiikkiopiston 2. vaihtoehdon 2. kerroksen pohjapiirustus (Kemppainen 2023). Ei mittakaavassa.

6.3.3 Toisen vaihtoehdon haasteet

Päärakennuksen A-osan kellarikerroksessa (kuva 38) on monia haasteita. Museon arkistotiloissa lämpötilan ja ilmankosteuden tulisi pysyä tasaisena, jotta arkistoitava materiaali ei vaurioituisi. Tällä hetkellä osa museon arkistotiloista sijaitsee etelän puoleisella julkisivulla, jossa auringon lämmön aiheuttama sisäilman lämpötilan haitallinen nousu on koettu ongelmallisena. Lisäksi museon arkistotilojen yläpuolella, A-osan ensimmäisessä kerroksessa, sijaitsee wc-tiloja, joita ei suositella sijoitettavan arkistotilojen yläpuolelle. Ne voivat vaurioittaa arkistoitavaa materiaalia esimerkiksi vesivahingon seurauksena.

Päärakennuksen A-osan ensimmäisessä kerroksessa (kuva 39) sijaitsee näyttelytiloja, joissa saa liikkua vain museon henkilökunta ja asiakkaat. Tällöin muiden henkilöiden liikkuminen päärakennuksen A- ja B-osien välillä vaikeutuu. Lisäksi A-osan toinen kerros (kuva 40) on tarkoitettu kokonaan museon näyttelytiloiksi, jolloin liikkuminen tämän kerroksen läpi on estetty muilta kuin museon henkilökunnalta ja asiakkailta.

A-osan kolmannessa kerroksessa (kuva 41) sijaitsee toimistotiloja, joista osa on sijoitettu rakennuksen etelän puoleiselle julkisivulle. Näissä tiloissa auringon lämmön aiheuttama sisäilman lämpötilan nousu on koettu haitallisena. Lisäksi olemassa olevat ikkuna-aukot vaikeuttavat toimistotilojen sijoittelua.

Talousrakennuksen kellarikerroksen E-osaan (kuva 42) ei pääse kulkemaan esteettömästi, koska olemassa olevat luiskat ovat liian jyrkkiä. Ne eivät ole toteutettu nykyisten esteettömyyssuosituksen mukaan. Tässä vaihtoehdossa luiskat ovat korvattu portailla, joihin sijoitetaan nostin. Tällöin E-osaan pääsee kulkemaan esteettömästi.

Talousrakennuksen ensimmäisen kerroksen (kuva 43) haasteena on toimistotilojen ja soitonopetustilojen läheinen sijainti. Toimistotiloihin saattaa kuulua häiritsevää ääntä viereisistä opetustiloista.

Talousrakennuksen toisessa kerroksessa (kuva 44) olemassa olevien ikkunaaukkojen sijainnit vaikeuttavat opetustilojen sijoittelua ja ryhmittelyä. Lisäksi osa opetustiloista sijaitsee lännen puoleisella julkisivulla, jolloin auringon lämpö saattaa nostaa sisäilman lämpötilaa haitallisen korkealle.

6.4 Yhteenveto

Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston, Seinäjoen museotoimen, Seinäjoen kansalaisopiston ja Seinäjoen kaupungin edustajien kanssa käytyjen keskustelujen myötä, edellä esitetyistä tilaluonnoksista luovutaan. Tämän opinnäytetyön tuloksena syntyvän hankesuunnitelman tavoitteena on mahdollistaa yhteistyö musiikkiopiston, museon ja kansalaisopiston välille. Edellä esitetyt tilaluonnokset eivät tarjoa riittävästi yhteistyötä palvelevia mahdollisuuksia eri toimijoiden välille. Tämän vuoksi hankesuunnitelmaan valitaan sellaiset tilaluonnokset, jotka mahdollistavat näiden kaikkien toimijoiden yhteistyön. Tilaluonnoksissa hyödynnetään yhteiskäyttötiloja sekä pientä osaa kansalaisopiston nykyisistä tiloista.

7 TAMMIKAMPUKSEN TOISEN VAIHEEN HANKESUUNNITELMA

7.1 Tontin käyttö

Tammikampuksen piha-alueet ovat asemakaavassa suojeltu, joten niihin ei voi toteuttaa suuria muutoksia. Tammikampuksen ensimmäisessä vaiheessa entisen lääninsairaalan piha-alueet ovat toteutettu mukailien alkuperäistä pihasuunnitelmaa. Ajoneuvojen pysäköintipaikat poistettiin sisäpihalta, lukuun ottamatta liikkumisesteisten pysäköintipaikkoja (LE-paikat). Alue varattiin kevyelle liikenteelle ja sisäpihan puustoa uudistettiin. Tällä hetkellä Tammikampuksen piha-alueella sijaitsee lasipaviljonki (kuva 45), jäterakennus, pyöräkatos ja ulkokuntoilu-alue. Lisäksi tässä hankesuunnitelmassa on suunniteltu pienimuotoinen ulkoilmalava sisäpihalle, joka on merkattu kuvaan 46 ruskealla värillä. Ulkoilmalava on tarkoitettu kaikkien Tammikampuksen toimijoiden yhteiskäyttöön. Sisäpihalle on suunniteltu myös yksi uusi pyöräkatos. Sen sijainti on lähellä päärakennuksen A2 sisäänkäyntiä (kuva 46).

KUVA 45. Tammikampuksen sisäpihan lasipaviljonki (Kempainen 2023).

Entisen lääninsairaalan päärakennuksen A-osasta puuttuu esteetön sisäänkäynti. Päärakennuksen A- ja B-osien välissä olevista sisäänkäynneistä, B1 ja B3 (kuva 46), halutaan luoda koko Tammikampuksen pääsisäänkäynnit, mutta niitä ei pystytä toteuttamaan esteettömästi. Tämän vuoksi päärakennuksen A-osaan

suunnitellaan uusi esteetön sisäänkäynti. Uusi sisäänkäynti sijaitsee A3 sisäänkäynnin vieressä ja se on nimetty A4 sisäänkäynniksi (kuva 46). Uusi sisäänkäynti toteutetaan olemassa olevan ikkuna-aukon paikalle, mutta sen nykyinen korkeus ei ole riittävä uudelle ulko-ovelle. Tämän vuoksi ulko-oven edestä joudutaan laskemaan maata noin 30 cm. Tuleva tasoero ratkaistaan luiskalla ja portailla. Esteettömyys suosituksen mukaan ulkona olevan luiskan suurin sallittu kaltevuus on 5 % (1:20), mutta jos luiska on ulkotilassa katettu tai lämmitetty, sen kaltevuus saa olla 8 % (1:12,5) (RT 103141 Esteetön liikkumis- ja toimimisympäristö 2019, 7). Koska tuleva tasoero on noin 30 cm:ä, luiskan mitta 5 %:n kaltevuudella on noin 6 metriä. Jos luiska on katettu tai lämmitetty, luiskan mitta 8 %:n kaltevuudella on noin 3,75 metriä. Maan laskeminen tulee vaikuttamaan myös A3 sisäänkäyntiin, jonka vuoksi sen portaisiin joudutaan lisäämään kaksi uutta askelmaa.

KUVA 46. Tammikampuksen tontin käyttö-, liikenne- ja pysäköintikaavio (Kempainen 2023).

7.2 Liikenne ja pysäköinti

Tammikampuksen nykyiset pysäköintialueet sijaitsevat pääosin alueen etelä- ja pohjoispuolilla. Ne ovat merkattu kuvaan 46 P-kirjaimella. Suurin pysäköintialue on Kalevankadun pohjoispuolella. Tällä hetkellä kiinteistöllä on yhteensä 246 autopaikkaa. Asemakaavassa on merkintä 1ap / 100 m², joka tarkoittaa sitä, että jokaista sadan kerrosalaneliömetriä kohti täytyy olla yksi autopaikka. Tämän mukaan kiinteistöllä on tarve 242 autopaikalle ja tällä hetkellä autopaikkoja on 246, jonka vuoksi uusia autopaikkoja ei tarvita.

Päärakennuksen liikkumisesteisten pysäköintipaikat (LE-paikat) sijaitsevat päärakennuksen B1 oven vieressä ja niitä on yhteensä kaksi paikkaa (kuva 46). Talousrakennuksen vieressä on kaksi LE-paikkaa ja ne sijaitsevat sisäpihan puolella lähellä esteetöntä D4 sisäänkäyntiä (kuva 46). Sisäpihalle on suunniteltu kaksi uutta LE-paikkaa uuden esteettömän A4 sisäänkäynnin läheisyyteen. Niiden sijainti on lähellä päärakennuksen A2 sisäänkäyntiä (kuva 46). Uusien LE-paikkojen jälkeen kiinteistöllä on yhteensä 248 autopaikkaa.

Tammikampuksen alueella on useita polkupyörille suunnattuja pysäköintipaikkoja ja ne ovat sijoitettu lähelle sisäänkäyntejä. Tällä hetkellä alueella on vain yksi polkupyöräkatos, joka sijaitsee talousrakennuksen vieressä (kuva 47). Tässä hankesuunnitelmassa alueelle on suunniteltu yksi uusi pyöräkatos. Se sijaitsee sisäpihalla A2 sisäänkäynnin lähellä. Polkupyöräkatokset ovat merkattu kuvaan 46 keltaisella värillä.

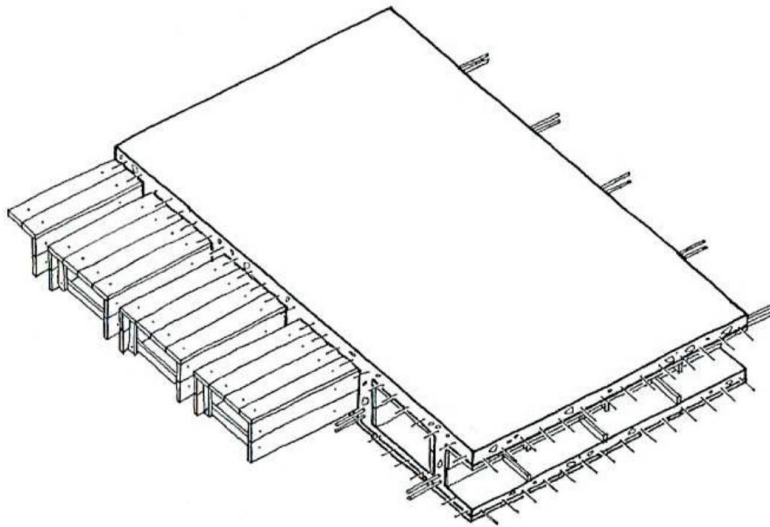

KUVA 47. Tammikampuksen pyöräkatos entisen talousrakennuksen vieressä (Kemppainen 2023).

7.3 Nykyiset rakenteet

Tammikampuksen ensimmäisessä vaiheessa toteutettiin kuntoarvio, jonka mukaan nykyiset rakenteet ovat kirjattu. Perustamistavasta ja perustusrakenteista ei ole tarkkoja tietoja, mutta huomioiden rakennuspaikan ja -ajankohdan, rakennus on todennäköisesti perustettu maanvaraisesti luonnonkiviperustusten tai betonirakenteiden varaan. Alapohjarakenteet ovat maaperää vasten valettuja betonilaattoja. (Kuntoarvio 2016.)

Kantavat pystyrakenteet ovat pääosin tiilimuurattuja seinärakenteita. Ulkoseinät ovat kahden kiven umpitiilirakenteita, joissa ei ole erillistä lämmöneristerakennetta. Niiden paksuus on noin 600 mm. Kantavat vaakarakenteet ovat pääosin paikallavalettuja, teräsbetonisia ylä- tai alalaattapalkistoja. Kuntoarvion mukaan ne ovat ns. Jalmar Castrénin ja Richard Helanderin laatikkokattoja (kuva 48). (Kuntoarvio 2016.)

KUVA 48. Periaatekuva välipohjarakenteesta. Jalmar Castrénin ja Richard Helanderin laatikkokatto. (Kuntoarvio 2016.)

Vesikattorakenteena on konesaumapeltikatteella katetut harjakatot. Vesikattojen kantavana rakenteena ovat puurakenteiset kehät, jotka tukeutuvat alapuolella oleviin kantaviin rakenteisiin. Ullakkotilan lattiarakenteena on betonirakenteinen palopermanto, jonka päällä on 200 mm puhallusvillaa. (Kuntoarvio 2016.)

Perustusrakenteista, kantavista pystyrakenteista, yläpohjasta ja vesikattorakenteista ei tehty havaintoja vaurioista. Alapohja- ja välipohjarakenteissa ilmeni vaurioita. Lisäksi parvekkeiden pintakäsittelyissä ja päärakennuksen julkisivupinnoissa ilmeni pintakäsittelyn irtoamista alustasta. (Kuntoarvio 2016.) Rakenteiden kunnosta ja tulevista muutoksista kerrotaan tarkemmin hankesuunnitelmassa (liite 1).

7.4 Julkisivut

Perusmuurirakenteet ovat maanpäällisiltä osiltaan ulkopinnoiltaan luonnonkivipintoja. Ulkoseinien julkisivupinnat ovat pääosin valkoiseksi maalattuja hiertorappauspintoja. Kattomuotona on harjakatto, jossa on punertava konesaumapeltikate. Vesikatolta sade- ja sulamisvedet ohjataan sadevesikourujen avulla syöksytorviin. Lisäksi vesikatolla on metallirakenteiset kulkusillat ja lumiesteet. (Kuntoarvio 2016.)

Alkuperäiset ikkunat ovat 2-puitteisia ja -lasisia puurakenteisia, sisään aukeavia ikkunoita. Ikkunoiden puitteiden väri on valkoinen. Alkuperäiset ulko-ovityypit ovat puurakenteisia. Esimerkiksi päärakennuksen A-osan pääsisäänkäynnillä A1 (kuva 49) on alkuperäinen puurakenteinen ulko-ovi. Myöhemmin ulko-ovia on uusittu teräs- ja alumiinirakenteisiin ulko-oviin. (Kuntoarvio 2016.)

KUVA 49. Päärakennuksen A-osan pääsisäänkäynti A1 (Kemppainen 2023).

Julkisivujen kunnosta ja tulevista muutoksista kerrotaan tarkemmin hankesuunnitelmassa (liite 1).

7.5 Talotekniikkaselvitykset

Talotekniikkaa koskevat tiedot ovat saatu Seinäjoen kaupungin työntekijöiltä, jotka olivat mukana Tammikampuksen ensimmäisessä vaiheessa. Lisäksi osa tiedoista on saatu Tammikampuksen ensimmäiseen vaiheeseen toteutetusta kuntoarviosta. Talotekniikkaselvityksistä kerrotaan tarkemmin hankesuunnitelmassa (liite 1).

Entisen lääninsairaalan kiinteistö on liitetty Seinäjoen Energia Oy:n kaukolämpöverkkoon. Kiinteistö on varustettu pumppukiertoisella suljetulla vesilämmityslaitoksella. Huonetilojen lämmitys on toteutettu pääasiassa alkuperäisillä valurautapattereilla. Kiinteistö on liitetty Seinäjoen Energia Oy:n hallinnoimaan vesi- ja viemäriverkostoon. Rakennusta palvelee koneellinen tulo- ja poistoilmanvaihtojärjestelmä ja jokainen tuloilmakone on varustettu lämmöntalteenotolla. (Kuntoarvio 2016.)

Lähtökohtaisesti kaikki LVI-tekniikka, kuten viemärit ja vesijohdot, täytyy uusida. Vanhat valurautapatterit pyritään säilyttämään. Lisäksi lämpöä pyritään hallitsemaan passiivisin ratkaisuin, esimerkiksi ikkunoiden sälekaihtimilla ja verhoilla. Koko suunnittelualueen ilmanvaihtojärjestelmät pääkanavineen ja pääte-elimineen uusitaan. Lisäksi automaatiotekniikka uusitaan.

Kiinteistö on liitetty Seinäjoen Energia Oy:n sähköverkkoon. Kiinteistössä on ukkossuojaus- ja kameravalvontajärjestelmä. Nykyiseen sähköjärjestelmään on liitetty ilmanvaihtolaitteistoja ja kiertovesipumppuja. (Kuntoarvio 2016.)

Kokonaisuudessaan lähes kaikki sähkötekniikka uusitaan. Uudet valaistukset suunnitellaan tilojen toiminnan mukaan. Suunnitelmissa käytetään energiatehokkaita ratkaisuja mm. LED-valaistusta, kirkkauden säätöä ja liiketunnistimia. Tammikampuksen ensimmäisessä vaiheessa on rakennettu uusi pääkeskus, joka

palvelee pää- ja talousrakennusta. Talousrakennuksen nousukeskus täytyy uusida. Lisäksi kamera- ja kulunvalvontajärjestelmät uusitaan.

7.6 Tilaohjelmat

Hankesuunnitelma (liite 1) sisältää tilaohjelman, jossa on listattu erikseen Seinäjoen museotoimen, Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston ja Seinäjoen kansalaisopiston tilat sekä näiden käyttäjien yhteiskäyttötilat. Ne ovat koottu museon, musiikkiopiston ja kansalaisopiston edustajilta saatujen tietojen sekä museon aikaisempien tilaluonnoksien perusteella. Lisäksi tietoa on saatu musiikkiopiston ja kaupunginorkesterin käyttäjille toteutetusta käyttäjäkyselystä, joka on toteutettu tässä opinnäytetyössä huhtikuussa 2023.

7.6.1 Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston tilaohjelma

Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston tilaohjelmaan sisältyy toimihenkilöiden toimitilat, joita tarvitaan yhteensä kuusi kappaletta. Yksi toimitiloista on varattu Seinäjoen kaupunginorkesterin intendentille. Jokainen työntekijä saa oman työhuoneen. Lisäksi vahtimestari tarvitsee yhden toimitilan. Toimitilojen läheisyyteen tarvitaan neuvotteluhuone.

Suurin osa musiikkiopiston tiloista koostuu soittotiloista. Musiikkiopistolla on tarve vähintään 25 yksilöopetuksen soittotilalle. Lisäksi musiikkiopisto tarvitsee yhden musiikkileikkikoulun tilan, kaksi bänditilaa, kaksi musiikin perusteiden luokkaa, orkesteriluokan, lyömäsoitinluokan sekä ainakin kaksi ryhmäopetustilaa.

Musiikkiopisto tarvitsee yhden arkistotilan. Varastotiloja tarvitaan esimerkiksi nuottien ja soittimien säilytykseen. Musiikkiopisto tarvitsee yhden nuottivaraston, yhden oppilaiden soitinsäilytykseen tarkoitetun varaston sekä soitinvarastoja. Soitinvarastot tulee sijoittaa lähelle suurempia soittotiloja, kuten lyömäsoitinluokkaa ja musiikin perusteiden luokkaa.

Musiikkiopistolla on tarve yhdelle suurelle konserttisalille, joka toimii päivisin Seinäjoen kaupunginorkesterin harjoittelutilana ja pääsääntöisesti iltaisin konserttitilana. Lisäksi konserttisali voi toimia suurempien soittoryhmien harjoittelutilana ja tarvittaessa muiden käyttäjien käytössä yhteiskäyttötilana. Konserttisalin viereen tarvitaan aulatila, jossa on tilaa vaatesäilytykselle. Lisäksi konserttisalin läheisyyteen tarvitaan varastotilaa, jossa voi tarvittaessa säilyttää esimerkiksi konserttisalin tuoleja.

Musiikkiopiston tiloihin sisältyy henkilökunnan tauko- ja pukuhuonetilat. Oppilaat tarvitsevat kirjaston, jossa he voivat odottaa omien opetustuntiansa alkamista. Lisäksi oppilaiden vanhemmat tarvitsevat pienimuotoisen odotustilan, jossa he voivat odottaa opetustuntien ajan. Musiikkiopiston opettajat tarvitsevat työssään usein monistuslaitetta, jonka vuoksi tilaohjelmaan on merkattu tarve monistustilalle. Lisäksi musiikkiopisto tarvitsee siivoustiloja.

7.6.2 Seinäjoen museotoimen tilaohjelma

Seinäjoen museotoimen henkilökunta tarvitsee toimistotiloja noin 20 henkilölle. Museon tutkijoille täytyy olla oma toimisto, josta on suora yhteys käsikirjastoon. Käsikirjaston olisi hyvä sijaita lähellä sisäänkäyntiä, koska siellä voi vierailta ulkopuolisia henkilöitä. Lisäksi museon henkilökunta tarvitsee neuvottelutilan.

Museon yleisötiloihin sisältyy näyttelytilat, joita täytyy varata pysyville ja vaihtuville näyttelyille sekä pedagogisille näyttelyille. Näyttelytiloihin kuuluu osaksi myös peda-tila, joka on varustelultaan luokkatilan kaltainen. Lisäksi museo tarvitsee museomyymälän ja Pop-up-tilan sekä lipunmyyntipisteen, josta myydään museon pääsyliput.

Museon tiloihin sisältyy olennaisesti arkistotilat, joita museon työntekijät käyttävät päivittäin. Asiakirjoille ja valokuville täytyy varata erilliset arkistot. Museo tarvitsee myös varastotilaa, jossa säilytetään esimerkiksi tulevien tai poistuvien näyttelyiden esineitä ja materiaaleja.

Museon tilaohjelmaan sisältyy verstastila, jota nimitetään tilaohjelmassa näyttelypajaksi. Se on tarkoitettu museon henkilökunnan käyttöön, jossa he voivat tehdä pienimuotoisia rakenteita näyttelyitä varten.

Museon tilaohjelmaan sisältyy henkilökunnan tauko- ja pukuhuonetilat sekä siivoustilat. Lisäksi museo tarvitsee vaatesäilytystilan, johon asiakkaat voivat säilöä tavaroitansa naulakoihin ja lukittaviin kaappeihin museossa vierailun ajaksi.

7.6.3 Seinäjoen kansalaisopiston tilaohjelma

Seinäjoen kansalaisopiston tilaohjelmaan sisältyy kaksi tilaa. Toinen on kansalaisopiston näyttelytila, joka tässä hankesuunnitelmassa siirtyy päärakennuksen B-osasta päärakennuksen A-osaan. Toinen tila on musiikkileikkikoulu, eli muskari, joka myös siirtyy päärakennuksen B-osasta päärakennuksen A-osaan.

7.6.4 Yhteiskäyttötilojen tilaohjelma

Tämän hankesuunnitelman tavoitteena on mahdollistaa Seinäjoen museotoimen, Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston ja Seinäjoen kansalaisopiston yhteistyö. Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto tekee tiivistä yhteistyötä myös Seinäjoen kaupunginorkesterin kanssa. Yhteiskäyttötilojen avulla pystytään kasvattamaan tilojen tehokkuutta ja käyttöastetta, kun niillä on useita eri käyttäjiä ja käyttötarkoituksia.

Yhteiskäyttötilojen tilaohjelmaan sisältyy luentotila, joka on kaikkien toimijoiden yhteiskäytössä. Museon näyttelyihin voi kuulua osaksi luentoja, minkä vuoksi luentotila palvelee heidän toimintaansa. Lisäksi kansalaisopistolla on suuri tarve tämän kaltaisille tiloille. Luentotilan läheisyyteen tarvitaan varastotila, johon voidaan sijoittaa esimerkiksi tuoleja. Tämä varastotila sisältyy yhteiskäyttötilojen tilaohjelmaan. Museon näyttelytilojen yhteyteen sisältyy peda-tila, joka voi tarvittaessa olla myös kansalaisopiston käytössä.

Kansalaisopiston nykyisissä tiloissa on kahvio. Se sijaitsee päärakennuksen B-osan ensimmäisessä kerroksessa lähellä B1 ja B3 sisäänkäyntejä. Tässä hankesuunnitelmassa kahviosta muodostuu Tammikampuksen keskipiste, joka palvelee kaikkia kampuksen käyttäjiä. Kahvioon sijoitetaan lipunmyyntipiste museon näyttelyiden lipunmyynnille sekä mahdollisesti myös musiikkiopiston ja kaupunginorkesterin konserttien lipunmyynnille.

Musiikkiopistolle tarkoitettu konserttisali voi tarvittaessa toimia myös museon tai kansalaisopiston käytössä. Konserttisalin läheisyyteen tarvitaan varastotila, johon voidaan sijoittaa konserttisalin tuoleja ja soittimia. Tällöin konserttisali saadaan muotoiltua eri käyttötarkoituksiin sopivaksi. Konserttisalin yhteyteen kuuluva aulatilat sisältyy myös yhteiskäyttötilojen tilaohjelmaan. Lisäksi toinen musiikkiopiston musiikin perusteiden luokista, eli MUPE-luokista, on mahdollisesti varattu Seinäjoen lukion musiikinopetuksen käyttöön.

Museon ja musiikkiopiston tilaohjelmiin on merkattu tarpeet henkilökunnan neuvottelutiloille. Tässä hankesuunnitelmassa museon ja musiikkiopiston henkilökunnilla on yhteinen neuvottelutila. Lisäksi molempien henkilökunnilla on yhteiset tauko- ja pukuhuonetilat. Siivoustilat ja talotekniset tilat palvelevat molempia toimijoita. Lisäksi wc-tilat sisältyvät yhteiskäyttötilojen tilaohjelmaan, koska ne ovat kaikkien toimijoiden yhteiset. Yhteiskäyttötilojen tilaohjelmaan sisältyy myös kiinteistöhuollon varastotila sekä odotustilat. Odotustilat ovat tarkoitettu ensisijaisesti musiikkiopiston oppilaiden vanhempien odotustiloiksi, mutta ne palvelevat kaikkia käyttäjiä.

7.7 Valmiit tilaratkaisut

7.7.1 Yleisesti

Seinäjoen museotoimen, Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston, Seinäjoen kansalaisopiston ja Seinäjoen kaupungin edustajien kanssa käytyjen keskustelujen myötä päädyttiin tilaratkaisuun, missä musiikkiopiston ja museon tiloja sijaitsee

sekä päärakennuksen A-osassa että talousrakennuksessa. Tämä ratkaisu mahdollistaa toimijoiden yhteistyön ja yhteiskäyttötilojen hyödyntämisen. Hankesuunnitelma sisältää piirustukset ja havainnekuvat valmiista tilaratkaisuista (liite 1).

Valmiissa tilaratkaisussa päärakennuksen A-osassa sijaitsee pääosin suurien henkilömäärien tiloja ja yleisötiloja. Näitä tiloja ovat mm. museon näyttelytilat, musiikkiopiston konserttisali ja ryhmäopetustilat. Talousrakennukseen on sijoitettu matalamman henkilömäärän tiloja, kuten toimistot, arkistot ja musiikkiopiston yksilöopetustilat.

Päärakennuksen A- ja B-osien välisestä aulatilasta halutaan luoda koko Tammi-kampuksen keskus ja sen sisäänkäynneistä, B1 ja B3 sisäänkäynneistä, koko kampuksen pääsisäänkäynnit. Aulatilasta halutaan luoda sellainen paikka, jossa näkyy kaikkien toimijoiden palvelut ja toiminta. Aulan ympärillä sijaitsee koko Tammikampusta palveleva kahvila, museomyymälä ja Pop-up-piste, musiikkiopiston soittotila sekä kansalaisopiston näyttelytila.

Päärakennuksen uuden sisäänkäynnin (A4) luo on sijoitettu uusi hissi. Se mahdollistaa esteettömän kulun A-osassa ja koko päärakennuksessa. Tämä kasvattaa päärakennuksen käytettävyyttä ja mahdollistaa kaikille esteettömän pääsyn päärakennuksen tiloihin.

Talousrakennuksen D-osaan on sijoitettu kovaäänisempiä tiloja, pääasiassa musiikkiopiston opetustiloja, ja E-osaan hiljaisempia tiloja, kuten toimistotilat. Tällöin saadaan minimoitua musiikkiopiston soittotiloista kantautuvat äänet toimistotiloihin. Talousrakennuksen E-osan toinen ja kolmas kerros ovat jätetty tyhjäksi, koska niille ei löytynyt käyttötarkoitusta. Ne ovat varattu mahdollisille ulkoisille käyttäjille ja toimijoille. Talousrakennuksessa sijaitsee olemassa oleva hissi, joten sinne ei tarvitse sijoittaa uutta hissiä. Lisäksi talousrakennuksessa on esteetön sisäänkäynti, jossa on esteetön luiska.

Hankesuunnitelma sisältää valmiit piirustukset. Ne ovat esitetty tämän opinnäytetyön liitteessä 1. Piirustuksiin on merkattu olemassa olevat ja säilytettävät ovet sellaisella merkinnällä, jossa ovet ovat auki noin 30 astetta. Uudet ovet ovat merkattu siten, että ne ovat auki 90 astetta. Osa olemassa olevista sisäovista on

suunniteltu poistettavaksi tässä hankesuunnitelmassa. Tällaisten oviaukkojen kohdalle on suunniteltu ikkunat, joiden kautta pääsee valoa käytävätiloihin. Olemassa olevat seinät ovat merkattu piirustuksiin mustalla täytteellä ja uudet seinät harmaalla täytteellä. Uudet ulko-ovet pyritään toteuttamaan siten, että ne jäljittelevät vanhoja puisia ulko-ovia.

7.7.2 Päärakennus

Kansalaisopiston musiikkileikkikoulu, eli muskari, on siirretty päärakennuksen kellarikerroksen B-osasta A-osan kellarikerrokseen. Tällöin musiikkiopiston ja kansalaisopiston musiikkileikkikoulut sijaitsevat vierekkäisissä tiloissa. Molemmilla musiikkileikkikoulun tiloissa on WC-tilat, jotta musiikkileikkikoulun opettajan ei tarvitse lähteä ulos opetustilasta saattamaan lapsia WC-tiloihin. Musiikkileikkikoulujen tilojen vieressä on odotustila, joka on tarkoitettu vanhempien odotustilaksi. Lisäksi kellarikerroksessa sijaitsee musiikkiopiston bänditilat, lyömäsoitinluokka ja soitinvarasto. Museon varasto ja näyttelypaja sijaitsevat A-osan kellarikerroksen päädyssä. Ne ovat lähellä esteetöntä sisäänkäyntiä, joka helpottaa museon tavaroiden kuljettamista. Lisäksi kellarikerroksessa sijaitsee museon ja musiikkiopiston henkilökuntien yhteinen pukuhuone.

Ensimmäisen kerroksen B-osassa, lähellä B1 ja B3 sisäänkäyntejä, sijaitsee kahvio, museomyymälä ja Pop-up-piste. B1 sisäänkäynnin vieressä A-osan ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee kansalaisopiston näyttelytila, joka sijaitsi aiemmin nykyisen museomyymälän ja Pop-up-pisteen kohdalla. B3 pääsisäänkäynnin vieressä A-osassa sijaitsee musiikkiopiston soittotila, johon on suunniteltu suuri ikkuna B3 sisäänkäynnin porrashuoneeseen. Tällöin soittotilassa harjoittelevat oppilaat voivat opetella esiintymistä yleisön edessä. Lisäksi A-osan ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee vaatesäilytystila. Ensimmäisen kerroksen A-osassa sijaitsee myös museon näyttelytila sekä luentotila ja sen varasto. Ensimmäisessä kerroksessa on näyttelytilaa yhteensä 190 m².

A-osan toinen kerros on kokonaan museon näyttelytilaa, jota on yhteensä noin 530 m². Siellä sijaitsee pieni näyttelytila (33,5 m²), jota voi mahdollisesti käyttää pienimuotoisten vaihtuvien näyttelyiden tilana.

Kolmannessa kerroksessa sijaitsee konserttisali, johon mahtuu yhteensä 96 istumapaikkaa. Konserttisalin vieressä on aulatila, joka on tarkoitettu konserttisalin käyttäjien odotus- ja vaatesäilytystilaksi. Kolmannessa kerroksessa sijaitsee myös kaksi musiikin perusteiden opetustilaa sekä orkesteriluokka. Lisäksi siellä sijaitsee varastotila, joka on tarkoitettu konserttisalin ja opetusluokkien varastotilaksi.

Jokaiseen päärakennuksen A-osan kerrokseen on sijoitettu teknisiä tiloja sekä WC- ja siivoustiloja.

7.7.3 Talousrakennus

Talousrakennuksen kellarikerroksen D-osassa sijaitsee kaksi musiikkiopiston yksilöopetustilaa ja kaksi ryhmäopetustilaa. Lisäksi siellä sijaitsee nuottivarasto, eli nuotisto, ja yksi soitinvarasto. Talousrakennuksen kellarikerroksen E-osassa sijaitsee erilaisia arkistotiloja, kuten museon asiakirja- ja valokuva-arkistot sekä musiikkiopiston arkisto. Lisäksi siellä sijaitsee kiinteistöhuollon varasto ja museon varasto. Kellarikerrokseen on sijoitettu kolme tyhjää varastotilaa, jotka ovat varattu mahdollisten ulkopuolisten käyttäjien käyttöön. Lisäksi kellarikerroksessa sijaitsee teknisiä tiloja ja siivouskeskus sekä museon ja musiikkiopiston henkilökunnan yhteiset pukuhuoneet.

Ensimmäisen kerroksen D-osassa sijaitsee museon ja musiikkiopiston henkilökuntien yhteiset tauko- ja neuvottelutilat. Lisäksi siellä sijaitsee viisi musiikkiopiston yksilöopetustilaa ja yksi oppilaiden soitinsäilytystila. D-osan ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee myös odotustila, joka on tarkoitettu ensisijaisesti musiikkiopiston oppilaiden vanhempien ja läheisten odotustilaksi. He voivat odottaa siellä oppilaiden opetustuntien ajan. Ensimmäisen kerroksen D- ja E-osien välissä sijaitsee myös vahtimestarin toimisto. E-osan ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee museon ja musiikkiopiston toimistotilat sekä museon tutkijoiden huone ja käsikirjasto. Musiikkiopiston toimistotilat ovat yhden hengen toimistotiloja. Museon toimistotilat ovat suunniteltu pääosin usean henkilön yhteistoimistoiksi, mutta ne voidaan toteuttaa myös monitilaympäristönä.

Toisen kerroksen D-osassa sijaitsee pelkästään musiikkiopiston yksilöopetustiloja ja niitä on yhteensä yhdeksän. Opetustilojen kokoluokat vaihtelevat 14,5–24,5 m² välillä. D- ja E-osan välissä on kirjasto, joka on tarkoitettu musiikkiopiston oppilaiden käyttöön. He voivat odottaa siellä opetustuntiansa alkamista. Kirjaston ja porrashuoneen välinen seinä on suunniteltu lasiseinäksi, jolloin porrashuoneeseen pääsee luonnonvaloa kirjaston ikkunoiden kautta. Toisen kerroksen E-osa on varattu ulkopuolisen käyttäjän käyttöön, koska sille ei löytynyt käyttötarkoitusta museon tai musiikkiopiston tiloista.

Kolmannen kerroksen D-osassa sijaitsee musiikkiopiston yksilöopetustiloja, joita on yhteensä yhdeksän. Niiden kokoluokat vaihtelevat 14,5–24,0 m² välillä. Lisäksi kolmannen kerroksen D- ja E-osien välissä on myös kirjasto, joka on toteutettu samalla tavalla kuin toisessa kerroksessa. Kolmannen kerroksen E-osa on varattu ulkopuoliselle käyttäjälle, koska sille ei löytynyt käyttötarkoitusta museon tai musiikkiopiston tiloista.

Neljännän kerroksen, eli ullakkokerroksen, D-osassa on kaksi tutkijoiden huonetta, joita voidaan käyttää tarvittaessa. Lisäksi siellä sijaitsee kaksi IV-konehuonetta. Neljännän kerroksen, eli ullakkokerroksen, E-osassa on kaksi tilaa, jotka ovat varattu mahdollisen ulkopuolisen käyttäjän käyttöön.

Jokaiseen talousrakennuksen kerrokseen on sijoitettu teknisiä tiloja sekä WC- ja siivoustiloja.

8 POHDINTA

Opinnäytetyön aikana pääsin tutustumaan perusteellisesti hankesuunnitteluun sekä tarveselvityksen laadintaan. Työn tuloksena syntynyt hankesuunnitelma sisältää kattavasti tietoa hankkeesta sekä suunnittelun kohteena olevasta kiinteistöstä. Pääsin hyödyntämään laajasti opinnoissani oppimiani tietoja ja taitoja, sekä samalla myös kehittämään niitä.

Entinen lääninsairaala on suojeltu kohde ja tärkeä osa Seinäjoen historiaa. Alueella on toiminut vuosien aikana useita eri alojen toimijoita, jonka vuoksi alueelle ei ole syntynyt tietynlaista identiteettiä. Tammikampuksen ensimmäisen vaiheen ansiosta alueelle on muodostumassa oma identiteetti, jota Tammikampuksen toisen vaiheen hankesuunnitelma tukee erinomaisesti.

Hankesuunnitelman ja tarveselvityksen toteuttaminen osoittautui laajemmaksi kokonaisuudeksi kuin alkuun ajattelin sen olevan. Tarveselvityksen toteuttaminen opetti minulle paljon käyttäjien kanssa työskentelemisestä sekä heidän toiveidensa ja tarpeidensa kartoittamisesta ja toteuttamisesta. Ymmärsin sen, kuinka tärkeää käyttäjien toimintaan tutustuminen on jatkosuunnittelun kannalta. Perusteellisesti tehty tarveselvitys helpottaa hankesuunnittelua ja mahdollista toteutussuunnittelua. Käyttäjien kanssa tehty yhteistyö kehittyi ja syventyi hankesuunnittelun edetessä.

Hankesuunnittelun toteuttaminen oli vaativaa, koska sen sisältö oli laaja ja suunnittelun kohteena olevat rakennukset melko suurikokoisia. Hankesuunnitelman toteutukseen täytyi etsiä tietoa monista eri lähteistä, kuten kirjallisuudesta, vanhoista piirustuksista ja kuntoarvioista, sekä haastatteleamalla eri alojen henkilöitä.

Hankesuunnitelman sisältämät tilaratkaisut ovat toteutettu yhteiskäyttötiloja hyödyntämällä. Tämä ratkaisu mahdollistaa kaikkien toimijoiden yhteistyön, mikä oli tärkeä tavoite tässä hankkeessa. Tilaratkaisut ovat innovatiivisia, tehokkaita ja muuntojoustavia. Toteuttamaani hankesuunnitelmaa voidaan hyödyntää Seinäjoen kaupungilla jatkosuunnittelussa. Lisäksi tarveselvityksen sisältämät ensimmäiset tilaluonnokset voivat toimia jatkosuunnittelun lähtötietoina.

LÄHTEET

Asemakaavamerkinnot ja -määräykset. 1991. Seinäjoen kaupunki. Pdf-dokumentti. Viitattu 22.5.2023.

https://kartat.seinajoki.fi/IMS/pdf_ak_maaraykset/02025m.pdf

Etelä-Pohjanmaan liitto. n.d. Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavojen yhdistelmä. Pdf-dokumentti. Viitattu 5.6.2023.

<https://etelapohjanmaa.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=f494fac166cb426a80212cb6f6c22c21>

Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava. 2006. Etelä-Pohjanmaan liitto. Pdf-dokumentti. Viitattu 5.6.2023. https://epliitto.fi/tiedostot/Maakuntakaava-kartta_23052005.pdf

Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto. n.d. EPMO lyhyesti. Viitattu 3.5.2023. <https://epmo.fi/>

Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston selvitys. 2023.

Gustafsson, M. 2010. Kuiva talvi on vahingoittanut soittimia. Yle Uutiset 16.3.2010. Viitattu 19.8.2023. <https://yle.fi/a/3-5528404>

Hämäläinen, R. Museotoimenjohtaja. 2023. Sähköpostiviesti 8.7.2023.

Junnonen, J-M. & Kankainen, J. 2020. Rakennuttaminen. 6. painos. Helsinki: Rakennustieto Oy.

Kiprianoff, N. Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston rehtori. 2023. Sähköpostiviesti 31.8.2023.

Kuntoarvio. 2016. ARE Oy. Entisen lääninsairaalan pää- ja talousrakennus sekä F-osa.

Kupiainen-Ämmälä, V. 2023. Uusi museomittari paljastaa: Seinäjoen museot edistävät hyvinvointia 9 miljoonalla. Epari 10.3.2023. Viitattu 13.8.2023. <https://www.epari.fi/uutiset/uusi-museomittari-paljastaa-sein%C3%A4joen-museot-edist%C3%A4v%C3%A4thyvinvointia-9-miljoonalla>

Museokohteet. n.d. Seinäjoen kaupunki. Viitattu 4.5.2023. <https://www.seinajoki.fi/kulttuuri-ja-liikunta/museo/tietoa-museoista/>

Piha, O. & Venho, S. 1985. Terveystieteiden vaiheita Etelä-Pohjanmaalla. 1. painos. Seinäjoen kaupunki: Etelä-Pohjanmaan keskussairaalan kuntainliitto.

Porstua-verkkopalvelu. 2008. Lääninsairaala. Viitattu 3.5.2023. <https://www.porstuakirjastot.fi/items/show/987>

Porstua-verkkopalvelu. 2008. Lääninsairaala. Viitattu 3.5.2023. <https://www.porstuakirjastot.fi/items/show/930>

Porstua-verkkopalvelu. 2011. Lääninsairaala. Viitattu 3.5.2023.
<https://www.porstuakirjastot.fi/items/show/2978>

Rakennushallituksen piirustukset II (kokoelma) (1811–1929). 1928. Kansallisarkisto. Viitattu 26.5.2023.

Rautanen, P. 2018. Seinäjoen kansalaisopistolla mielessä jo muutto vanhalle lääninsairaalalle. Yle Uutiset 17.8.2018. Viitattu 2.5.2023. <https://yle.fi/a/3-10356860>

RT 10-11224 Talonrakennushankkeen kulku. Rakennushankkeen vaiheet ja osittelu. 2016. Rakennustieto. Helsinki: Rakennustietosäätiö RTS.

RT 10-11284 Hankkeen johtamisen ja rakennuttamisen tehtäväluettelo HJR18. 2017. Rakennustieto. Helsinki: Rakennustietosäätiö RTS.

RT 103141 Esteetön liikkumis- ja toimimisympäristö. 2019. Rakennustieto. Helsinki: Rakennustietosäätiö RTS sr.

RT 18-11220 Asunto-osakeyhtiön korjaushankkeen hankesuunnittelu. 2016. Rakennustieto. Helsinki: Rakennustietosäätiö RTS.

Seinäjoen kaupungin arkisto. n.d. Seinäjoen kaupunki. Viitattu 15.8.2023.

Seinäjoen kaupungin karttapalvelu. 2020. Seinäjoen kaupunki. Viitattu 5.6.2023.
<https://kartat.seinajoki.fi/IMS/fi/>

Seinäjoen kaupungin karttapalvelu. 2023. Seinäjoen kaupunki. Viitattu 22.5.2023. <https://kartat.seinajoki.fi/IMS/fi/>

Seinäjoen kaupunginorkesteri. n.d. Orkesteri. Viitattu 1.9.2023. <https://skor.fi/orkesteri/#skor-esittely>

Seinäjoen kaupunki. 2023. Entisen lääninsairaalan A-osan pohjapiirustukset.

Seinäjoen museotoimen selvitys. n.d.

Tammikampus. n.d. Seinäjoen kaupunki. Viitattu 15.8.2023.
<https://www.seinajoki.fi/kasvatus-ja-opetus/kansalaisopisto/muu-toiminta-kansalaisopistolla/tammikampus/>

Tervetuloa museoon. n.d. Seinäjoen kaupunki. Viitattu 4.5.2023.
<https://www.seinajoki.fi/kulttuuri-ja-liikunta/museo/tervetuloa-museoon/>

Tilahankkeiden tarveselvitys- ja hankesuunnitteluohje. n.d. Turun kaupunki. Viitattu 17.8.2023.
https://ah.turku.fi/kh/2018/0212005x/3669442.htm#_Toc501354150

Yhteystiedot. n.d. Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto. Viitattu 3.5.2023.
<https://epmo.fi/yhteystiedot/>

Yleiskaavamerkinnät ja -määräykset. 2003. Ympäristöministeriö. Pdf-dokumentti. Viitattu 5.6.2023. <https://ym.fi/etusivu>

LIITTEET

Liite 1. Tammikampuksen toisen vaiheen hankesuunnitelma

Seinäjoki

Tammikampus II-vaihe

Peruskorjaus ja käyttötarkoituksen muutos

HANKESUUNNITELMA 07.09.2023

SEINÄJOEN KAUPUNKI

KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALA

TOIMITILAT / SUUNNITTELU

KIRKKOKATU 6, 60100 SEINÄJOKI

SISÄLLYSLUETTELO:

1. TARVESELVITYS	1
1.1 Entisen lääninsairaalan A-osan ja talousrakennuksen tarveselvitys.....	1
1.2 Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston tarveselvitys.....	2
1.2.1 Toiminta ja käyttäjät	2
1.2.2 Nykyiset tilat	3
1.3 Seinäjoen museotoimen tarveselvitys	6
1.3.1 Toiminta ja käyttäjät	6
1.3.2 Nykyisten tilojen puutteet ja haasteet	8
1.4 Aiemmat tilaluonnokset	10
1.4.1 Ensimmäinen vaihtoehto	10
1.4.2 Ensimmäisen vaihtoehdon haasteet	15
1.4.3 Toinen vaihtoehto	16
1.4.4 Toisen vaihtoehdon haasteet	21
1.4.5 Yhteenveto.....	22
2. HANKEKORTTI	23
2.1 Lähtötiedot.....	23
2.1.1 Laajuustiedot.....	27
2.2 Asemakaava	28
2.3 Tavoitteet	29
2.4 Hankkeen kuvaus	29
2.4.1 Tontin käyttö.....	29
2.4.2 Liikenne ja pysäköinti.....	32
2.4.3 Tilaratkaisut yleisesti	33
2.4.4 Nykyiset rakenteet	34
2.4.5 Julkisivut	36

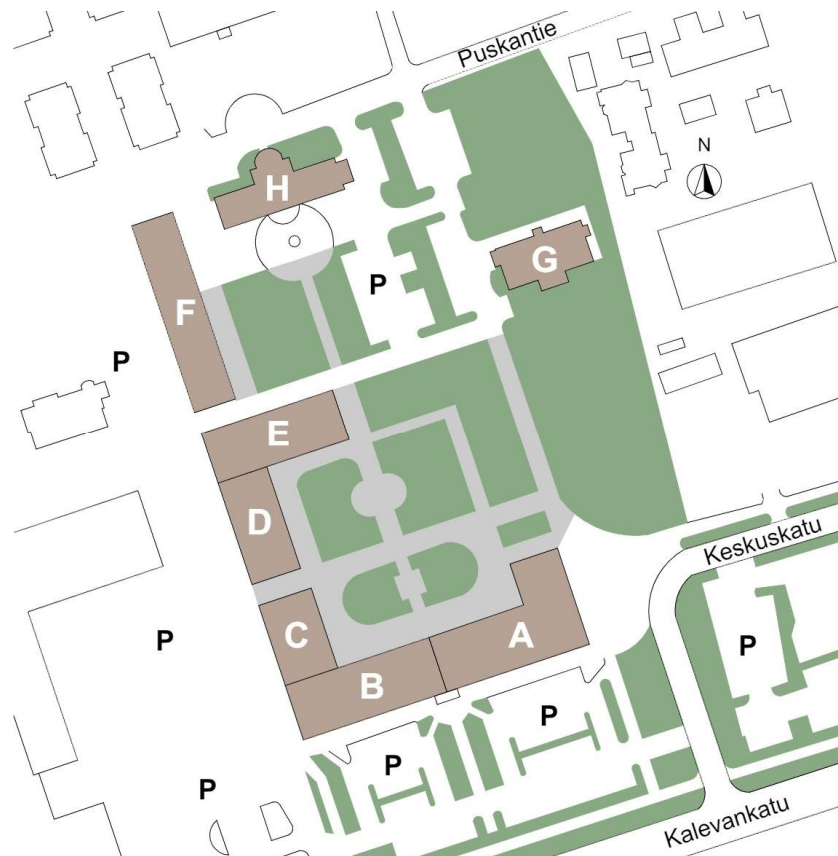
2.4.6 Rakenteiden ja julkisivujen muutokset	37
2.4.7 Uudet laajuustiedot	38
2.4.8 Aikataulu	38
2.4.9 Hankkeen tavoitekustannusarvio.....	39
2.4.10 Hankkeen määrärahat	39
3. TALOTEKNIKKASELVITYKSET	40
3.1 LVI-tekniikka	40
3.1.1 Lämmitys.....	40
3.1.2 Vesijohdot ja viemärit	40
3.1.3 Ilmastointi.....	40
3.1.4 LVI-tekniikan uusiminen	40
3.2 Sähkötekniikka	41
3.2.1 Liittymät	41
3.2.2 Laitteiden ja laitteistojen sähköistys	41
3.2.3 Valaistus.....	41
3.2.4 Tieto-, turva- ja valvontajärjestelmät.....	41
3.2.5 Rakennusautomaatiojärjestelmä.....	41
3.2.6 Sähkötekniikan uusiminen.....	42
3.2.7 AV-tekniikka	42
3.3 Muuta	42
3.4 Energiaselvitys.....	43
4. TILAOHJELMA	44
5. TILALUONNOSSUUNNITELMAT	45
6. LÄHTEET	46
7. LIITTEET	47

1. Tarveselvitys

1.1 Entisen lääninsairaalan A-osan ja talousrakennuksen tarveselvitys

Tammikampus sijaitsee Marttilan kaupunginosassa Seinäjoella ja se muodostuu vanhan Vaasan läänin entisen lääninsairaalan alueesta. Alueeseen kuuluu viisi entistä sairaalan rakennusta. Osa Tammikampuksen nykyisistä toimijoista on siirtymässä muualle, jonka vuoksi sinne muodostuu käyttämätöntä tilaa. Tammikampuksesta halutaan luoda kansalaisten yhteinen kampus, jonka toiminta painottuu kulttuuriin, taiteeseen ja opetukseen. Idea kansalaiskampuksista syntyi, kun Tammikampuksen I-vaihe alkoi. I-vaiheessa entisen lääninsairaalan päärakennuksen B- ja C-osat sekä entinen lämmitys- ja pesulaitos, eli F-osa (kuva 1), peruskorjattiin ja näihin tiloihin muutti Seinäjoen kansalaisopisto. Päärakennuksen B- ja C-osissa sijaitsi aiemmin Seinäjoen ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveystieteiden opetustiloja.

KUVA 1. Tammikampuksen aluekartta. Entiseen päärakennukseen / sairaalarakennukseen kuuluu A-, B- ja C-osat. Entiseen talousrakennukseen kuuluu D- ja E-osat. Entinen lämmitys- ja pesulaitos sijaitsee F-osassa, entisen ylilääkärin asunto G-osassa ja entinen talli- ja vajarakennus H-osassa.

Seinäjoen kaupungin museotoimella on ollut jo vuosia tarvetta uudelle museokeskukselle, joka toimisi Etelä-Pohjanmaan maakunnan muiden museoiden keskuksena. Alun perin uutta museokeskusta suunniteltiin Seinäjoen keskustassa sijaitsevaan vanhaan tehdasrakennukseen, mutta sen toteuttamisesta luovuttiin toistaiseksi hankkeen nousseiden kustannuksien takia. Tammikampus sopisi erinomaisesti museokeskuksen toimitiloiksi sen sijainnin ja toiminnan perusteella.

Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto sijaitsee tällä hetkellä Tammikampuksen päärakennuksen A-osassa (kuva 1). Tammikampuksen I-vaiheessa peruskorjattiin päärakennuksen B- ja C-osat, jonka vuoksi A-osan peruskorjaus olisi tarpeellista. Lisäksi entinen talousrakennus, eli D- ja E-osat (kuva 1), on peruskorjauksen tarpeessa. Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto on halukas jatkamaan toimintaansa Tammikampuksen alueella.

Tässä tarveselvityksessä tutkitaan erilaisia vaihtoehtoja Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston ja Seinäjoen museotoimen museokeskuksen tilojen sijoittamiselle Tammikampuksen päärakennuksen A-osaan ja talousrakennukseen. Tavoitteena on löytää paras mahdollinen ratkaisu, joka palvelee molempia toimijoita tasavertaisesti. Molemmat toimijat tukevat erinomaisesti Tammikampuksen kansalaiskampus ideaa.

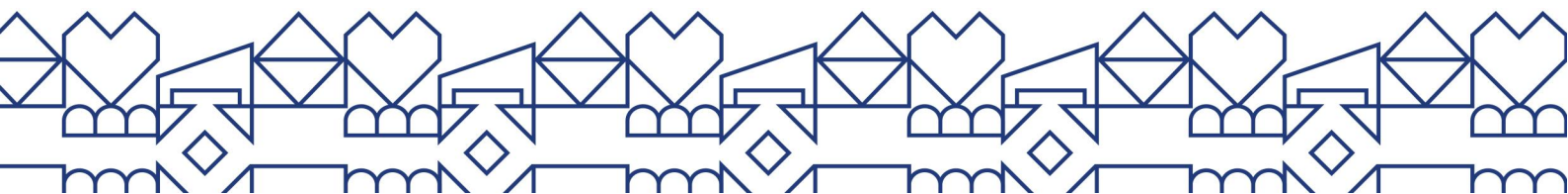
1.2 Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston tarveselvitys

1.2.1 Toiminta ja käyttäjät

Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto on alueellinen musiikkioppilaitos ja sitä ylläpitää Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston kannatusosakeyhtiö. Lisäksi musiikkiopisto saa lakisääteistä valtionapua. Musiikkiopisto on perustettu vuonna 1937 ja sen päätoimipiste sijaitsee Tammikampuksella entisen lääninsairaalan A-osassa (kuva 2), osoitteessa Keskuskatu 32 A, 60100 Seinäjoki. Muut toimipisteet ovat Alavudella, Vimpelissä ja Peräseinäjoella. Musiikkiopiston päätoimipisteen tiloissa työskentelee myös Seinäjoen kaupunginorkesterin jäsenistö.

Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto tarjoaa musiikin perusopintoja ja syventäviä opintoja. Siellä voi opiskella kaikkien sinfoniaorkesterisoitinten soittoa. Lisäksi tarjolla on myös kevyen musiikin soittimiston soitonopetusta. Soitinopintoihin sisältyy musiikin teoriaopinnot sekä yhteissoitot erilaisissa kamarimusiikkiryhmissä, orkestereissa ja bändeissä. Musiikkiopistolla on myös musiikkileikkikoulu, eli muskari, joka on suunnattu alle kouluikäisille lapsille.

Musiikkiopiston tehtävänä on tarjota tavoitteellista musiikin opetusta sekä antaa valmiuksia hakeutua musiikin ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen.

Lisäksi musiikkiopiston tavoitteena on edistää elinikäistä taiteen harrastamista ja toteuttaa yhteistyötä erilaisten taidekasvatusta antavien oppilaitosten ja tahojen kanssa.

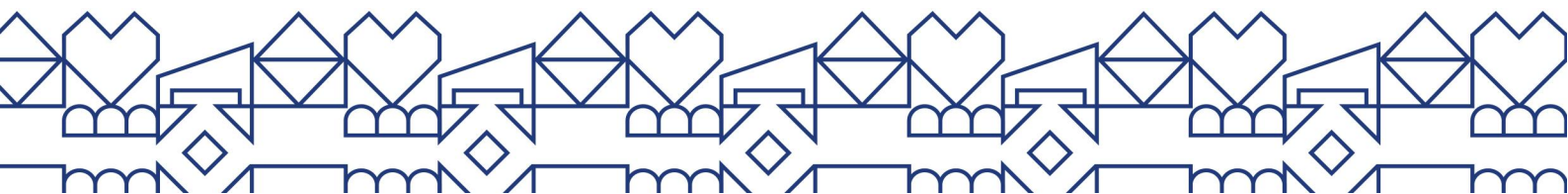
KUVA 2. Musiikkiopiston päätoimipiste entisen lääninsairaalan A-osassa. A-osa on kuvassa etualalla.

Musiikkiopiston toiminta painottuu arkipäivien iltapäiviin ja ilta-aikoihin. Opetustunnit alkavat noin klo 13.00 ja loppuvat noin klo 20.00. Toimistot ovat avoinna arkisin noin klo 9.00-16.00 välisenä aikana. Kaupunginorkesterin muusikot harjoittelevat harjoitteluviikkoina noin klo 10.00-14.00. Kaupunginorkesterin konserttitoiminta painottuu iltoihin. Ennen opetustunteja osa opettajista ylläpitää ammattitaitoaan harjoittelemalla instrumentin soittoa.

Musiikkiopiston käyttäjät koostuvat pääosin musiikkiopiston ja kaupunginorkesterin henkilökunnasta, opettajista sekä oppilaista. Toimihenkilöitä on yhteensä kuusi. Opettajia on noin 60, joista suurin osa työskentelee Seinäjoen toimipisteessä. Instrumenttioppilaita Etelä-Pohjanmaan musiikkiopistolla on yhteensä noin 800, joista noin 650 oppilasta opiskelee Seinäjoen toimipisteessä. Musiikkileikkikoulussa on noin 200 lasta, joista lähes kaikki ovat Seinäjoen toimipisteessä. Muita henkilökunnan jäseniä ovat vahtimestari, laitoshuoltaja, nuotistonhoitaja ja kahvion yrittäjä. Lisäksi tiloissa asioi oppilaiden läheisiä ja kahvilan asiakkaita. Kaupunginorkesterissa toimii yhteensä 10 muusikkoa.

1.2.2 Nykyiset tilat

Musiikkiopiston ja Seinäjoen kaupunginorkesterin opettajille ja henkilökunnalle on toteutettu käyttäjäkyselyt huhtikuussa 2023, joissa kartoitettiin heidän kokemuksiaan musiikkiopiston nykyisten tilojen toimivuudesta. Opettajille ja muulle henkilökunnalle toteutettiin omat kyselyt. Kyselyihin vastasi yhteensä 22 opettajaa ja neljä muun henkilökunnan jäsentä.

Useat kyselyyn vastanneet henkilöt kokivat oman työtilansa sisäolosuhteet heikkoina. Kesällä lämpötila nousee liian korkealle, etenkin etelän puoleisen julkisivun tiloissa. Talvisin lämpötila laskee jopa alle 16 °C. Liian korkea tai matala lämpötila vaikuttaa tiloissa oleskelevien henkilöiden toimintaan ja työhyvinvointiin. Lisäksi useat kyselyyn vastanneet henkilöt kokivat, että musiikkiopiston tiloissa on huono sisäilma. Talvisin ilmankosteus laskee alhaiseksi, joka vaikuttaa negatiivisesti soittimien viritykseen. Liian alhainen ilmankosteus aiheuttaa puurunkoisten soittimien halkeilua, vääntyilyä ja epävireyttä.

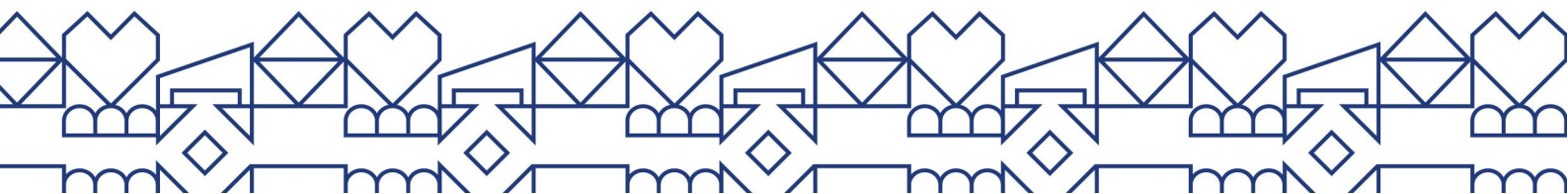

KUVA 3. Musiikkileikkikoulun opetustila.

Opetustilojen kokoluokissa on paljon eroavaisuuksia. Osa opettajista kokee oman opetustilansa sopivan kokoisena, kun taas suurin osa opettajista kokee sen liian pienenä. Tämä on yksi suurimmista ongelmista musiikkiopiston nykyisissä tiloissa. Lisäksi suurimmassa osassa opetustiloista ei ole riittävästi säilytystilaa nuoteille, vaatteille tai soittimille.

KUVA 4. Oppilaiden itsenäisen harjoittelun tila (10,2 m²).

Akustiikka ja ääneneristys ovat puutteellisia musiikkiopiston nykyisissä tiloissa. Opettajille suunnatussa kyselyssä 22 vastanneesta henkilöstä 12 henkilöä vastasi, että omaan opetustilaan kuuluu häiritsevästi ääntä muista lähellä olevista tiloista. Nykyiset tilat eivät palvele akustiikaltaan musiikkiopiston toimintaa. Uusien tilojen suunnittelussa täytyy huomioida tilassa opetettavan instrumentin tarpeet. Esimerkiksi bänditilat tulisivat olla hyvin äänieristetyt, mutta laulun opetuksen tiloissa voisi olla hyötyä siitä, että tiloissa hieman kaikuisi.

Musiikkiopiston nykyisten tilojen esteettömyys on puutteellista. Tällä hetkellä musiikkiopistolla ei ole yhtäkään esteetöntä sisäänkäyntiä. Lisäksi A-osan lähin hissi on A- ja B-osien välissä. Kyselyn vastauksien perusteella musiikkiopistolla olisi tarvetta hissille, joka sijaitisi lähempänä A-osan pääsisäänkäyntiä (A1). Hissi helpottaisi soittimien kuljettamista.

KUVA 5. Musiikkiopiston pääsisäänkäynti A1 ei ole esteetön.

Kyselyn vastauksien perusteella nykyinen musiikkiopiston kamarimusiikkisali on liian pieni (nyt noin 60,0 m²). Tarvetta olisi suuremmalle kamarimusiikki- tai konserttisalille. Nykyinen kamarimusiikkisali koetaan epäviihtyisänä ja sen ilmanvaihto ja akustiikka koetaan toimimattomiksi.

KUVA 6. Musiikkiopiston nykyinen kamarimusiikkisali.

Kyselyssä esitettiin kysymyksiä koskien musiikkiopiston tulevaisuutta ja tulevaisuuden tilavaatimuksia. Kyselyyn vastanneet henkilöt arvioivat, että tulevaisuudessa ryhmäopetustunnit tulevat lisääntymään. Musiikkiopiston uusiin tiloihin täytyy suunnitella enemmän yhteisötiloihin soveltuvia tiloja. Bänditoiminnan arvioitiin kasvattavan suosiotaan, jonka vuoksi musiikkiopiston uusiin tiloihin tulisi sijoittaa vähintään kaksi bänditilaa. Lisäksi tilojen muuntojoustavuus sekä monitaiteellinen opetusympäristö ja yhteistyö koettiin tärkeänä osana musiikkiopiston tulevaisuutta.

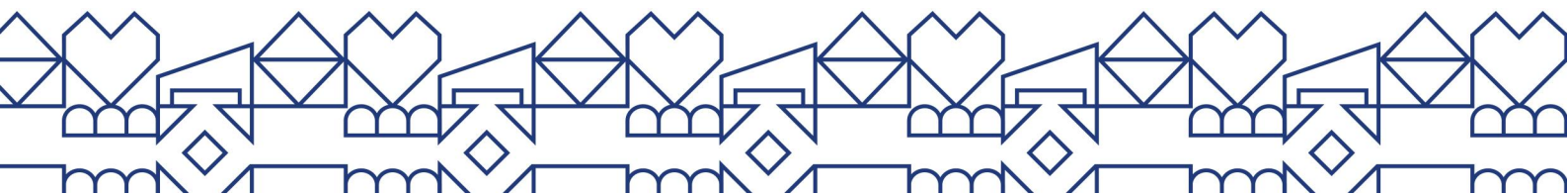
1.3 Seinäjoen museotoimen tarveselvitys

1.3.1 Toiminta ja käyttäjät

Museoiden perustehtäviä ovat kulttuuriperinnön tallentaminen, tutkiminen ja esittäminen. Museot toimivat tutkimustahoina, muistiorganisaatioina ja oppimisympäristöinä. Lisäksi ne toimivat käyntikohteina ja vapaa-ajanviettopaikkoina. Museoiden toimintaan kuuluu olennaisesti tietopalveluiden, aineistolainojen ja asiantuntija-avun tarjoaminen sekä aineistolahjoitusten vastaanottaminen.

Museo voi auttaa ihmisiä luomaan omaa kulttuuri-identiteettiä ja suhdetta omaan kotiseutuunsa. Seinäjoen museoiden tavoitteena on vaalia Etelä-Pohjanmaan ja Seinäjoen kulttuuriperintöä sekä kerätä, tutkia, tallentaa ja esitellä näistä kertovaa tietoa.

Seinäjoen museotoimella on tällä hetkellä kolme museota, jotka ovat avoinna ympäri vuoden. Etelä-Pohjanmaan museo (kuva 7) sijaitsee Törnävän kaupunginosassa Seinäjoella osoitteessa Törnäväntie 23, 60200 Seinäjoki. Sen näyttely käsittelee Seinäjoen ja Etelä-Pohjanmaan historiaa. Suojeluskunta- ja Lotta Svärd-museo (kuva 8) sijaitsee Seinäjoen keskustassa osoitteessa Kauppakatu 17, 60100 Seinäjoki. Sen näyttely käsittelee suojeluskuntien, lottien ja jääkärien toimintaa. Sairaalamuseo (kuva 9) sijaitsee entisen Törnävän mielisairaalan rakennuksessa, osoitteessa Björkenheimin puistotie 2, 60220 Seinäjoki. Sen näyttely käsittelee Etelä-Pohjalaisen terveydenhuollon historiaa.

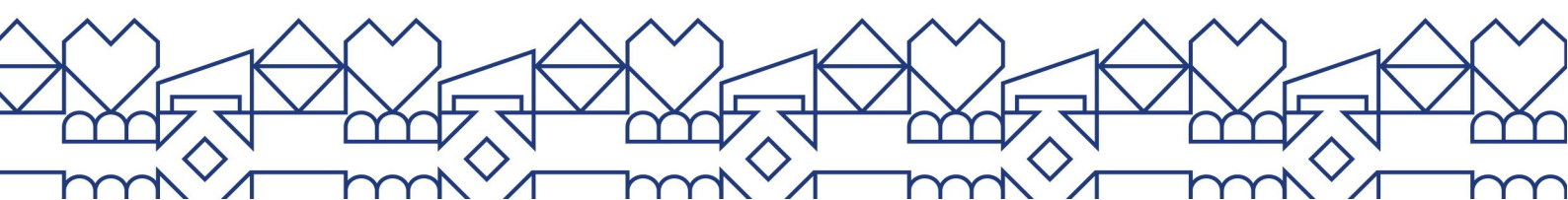
KUVA 7. Etelä-Pohjanmaan museo.

KUVA 8. Suojeluskunta- ja Lotta Svärd-museo.

KUVA 9. Sairaalamuseo.

Seinäjoen kaupungin museotoimi ylläpitää Riihimuseota, joka sijaitsee Peräseinäjoella osoitteessa Kannontie 18, 61100 Seinäjoki. Sen näyttely käsittelee Peräseinäjoen kehittymistä menneisyydestä nykyaikaan. Lisäksi Seinäjoen museotoimi järjestää opastettuja kierroksia Törnävän kartanossa. Seinäjoen museotoimen toimistotilat sijaitsevat osoitteessa Vapaudentie 83, 60100 Seinäjoki (kuva 10).

KUVA 10. Seinäjoen museotoimen toimistotilat sijaitsevat Seinäjoen keskustassa.

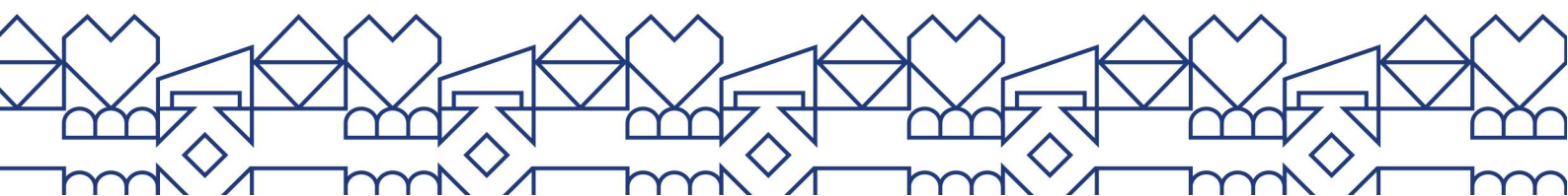
Seinäjoen museotoimen uuden museokeskuksen tiloja suunniteltiin alun perin entiseen tehdasrakennukseen (kuva 10), jota kutsutaan Tiklakseksi. Hankkeesta laadittiin urakka-asiakirjat ja suoritettiin urakkakilpailutus, mutta sen hankinta keskeytettiin hankkeen nousseiden kustannuksien takia.

Seinäjoen museot ovat tavallisesti kiinni alkuviikosta, esimerkiksi maanantaina ja tiistaina, ja loppuviikon avoinna. Aukioloajat vaihtelevat klo 10.00-18.00 välillä.

Seinäjoen museotoimen käyttäjät koostuvat henkilökunnasta ja asiakkaista. Asiakkaat ovat kaikenikäisiä, mutta suurin asiakasryhmä ovat koululaiset. Henkilökunta koostuu monen eri ammattinimikkeen työntekijöistä, kuten rakennustutkijoista, arkeologeista, amanuensseista, kausityöntekijöistä ja museolehtoreista. Lisäksi museossa asioi henkilöitä, jotka tekevät museolle lahjoituksia tai tarvitsevat museon henkilökunnan asiantuntija-apua.

1.3.2 Nykyisten tilojen puutteet ja haasteet

Seinäjoen museotoimelta puuttuu museokeskus. Uuden museon rakentaminen kirjattiin jo vuonna 1984 maakuntamuseon kunnallistamissopimukseen, mutta aina muut hankkeet ovat menneet sen edelle. Seinäjoen museotoimella olisi suuri tarve museokeskukselle, joka toimisi Etelä-Pohjanmaan maakunnan muiden museoiden keskuksena. Aiemmin uutta museokeskusta suunniteltiin Seinäjoen keskustassa sijaitsevaan vanhaan tehdasrakennukseen (kuva 10), mutta sen

toteuttamisesta luovuttiin toistaiseksi hankkeen nousseiden kustannuksien takia. Uusi museokeskus toimisi kaupunginmuseona tarjoamalla perusnäyttelyssä tietoa Seinäjoen kaupungista ja sen historiasta. Se tarjoaisi pedagogisen tilan kulttuuriperinnön oppimiselle. Uusi museokeskus esittelisi ajanmukaisia ja kiinnostavia näyttelyitä opastuksineen ja tapahtumineen. Museokeskuksen sijainti Tammikampuksella mahdollistaisi yhteistyön kansalaisopiston ja musiikkiopiston kanssa sekä erilaisten yhteiskäyttötilojen hyödyntämisen.

Yhtenä suurimpana ongelmana Seinäjoen museotoimen nykyisissä tiloissa on tilojen puute. Seinäjoen museotoimella olisi tarvetta kokoelmakeskukselle, johon voisi sijoittaa museon säilytys- ja työskentelytiloja. Kokoelmakeskukseen sijoitettaisiin ensisijaisesti esinekokoelmia. Seinäjoen museotoimelle ollaan suunnittelemassa uutta kokoelmakeskusta, mutta sen sijainti on vielä avoinna. Lisäksi Seinäjoen museotoimelta puuttuu asianmukaiset vaihtuvien ja pedagogisten näyttelyiden tilat. Seinäjoen museotoimi onkin joutunut kieltäytymään mielenkiintoisista ja merkittävistä näyttelyistä tilojen puutteen vuoksi. Vaihtuvien ja pedagogisten näyttelyiden tiloja ollaan sijoittamassa uuteen museokeskukseen Tammikampukselle.

Osa nykyisistä arkistotiloista sijaitsee paloturvallisuuden kannalta vääränlaisissa tiloissa. Tammikampukselle sijoitettavaan museokeskukseen ollaan suunniteltu uusia ja asianmukaisia arkistotiloja.

Osa Seinäjoen museotoimen tiloista sijaitsee huonokuntoisissa rakennuksissa. Tiloissa on havaittu haju- ja sisäilmaongelmia, jotka vaikuttavat negatiivisesti esimerkiksi työntekijöiden työhyvinvointiin, sekä esineistön ja materiaalien kuntoon ja säilyvyyteen.

Yhtenä ongelmana Seinäjoen museotoimen toimipisteissä on puutteellinen esteettömyys. Esimerkiksi Törnävän sairaalamuseon pääsisäänkäynti (kuva 11) ja Suojeluskunta- ja Lotta Svärd-museo (kuva 8) eivät ole esteettömiä. Uudessa museokeskuksessa täytyy huomioida esteettömyyden toteutuminen, jotta museon palvelut ovat tasavertaisesti kaikkien saatavilla.

KUVA 11. Sairaalamuseon pääsisäänkäynti ei ole esteetön.

Seinäjoen museotoimella ei ole vahvaa asemaa Seinäjoen keskusta-alueella. Tämän vuoksi Seinäjoen museoiden toiminta ei integroidu osaksi Seinäjoen kaupungin muuhun kulttuuri- ja kaupunkikehittämistoimintaan. Museokeskuksen tulisi sijaita lähellä keskustaa ja siellä missä ihmiset liikkuvat. Tällöin museon kävijämäärät kasvaisivat ja samalla kynnyks museossa vierailuun madaltuisi.

1.4 Aiemmat tilaluonnokset

Hankesuunnittelun alkuvaiheessa Seinäjoen museotoimen ja Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston tiloja sijoitettiin päärakennuksen A-osaan ja talousrakennukseen eri vaihtoehtoja tutkimalla. Ensimmäisessä vaihtoehdossa musiikkiopiston tilat sijoitettiin päärakennuksen A-osaan ja museon tilat talousrakennukseen. Toisessa vaihtoehdossa museon tilat sijoitettiin päärakennuksen A-osaan ja musiikkiopiston tilat talousrakennukseen.

1.4.1 Ensimmäinen vaihtoehto

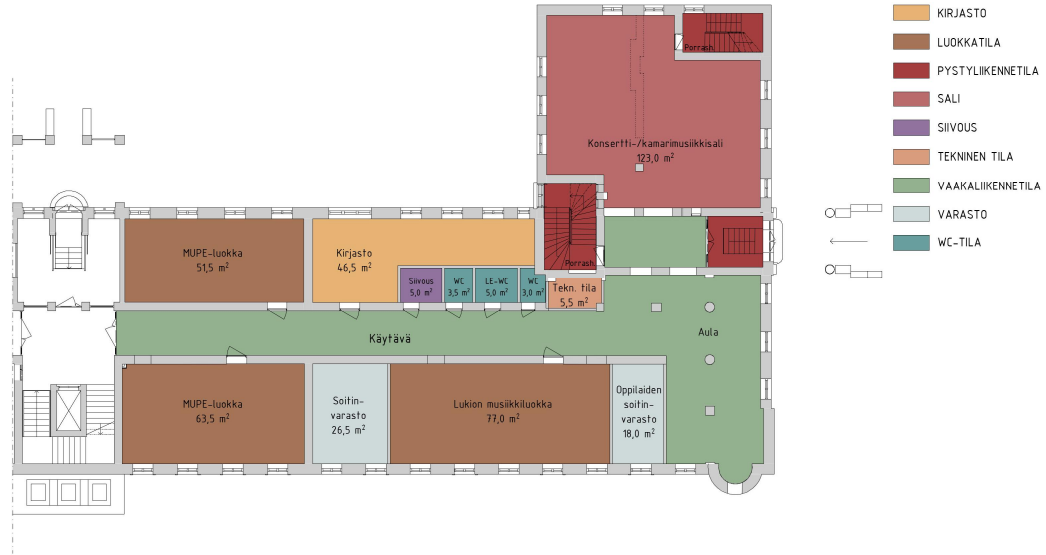
Päärakennuksen A-osa

Ensimmäisessä vaihtoehdossa Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston tilat sijaitsevat nykyisellä paikallaan entisen lääninsairaalan päärakennuksen A-osassa. Kellarikerrokseen (kuva 12) on sijoitettu musiikkiopiston suuria opetustiloja, kuten lyömäsoitin- ja orkesteriluokat sekä bänditilat. Lisäksi kellarissa sijaitsee esimerkiksi musiikkileikkikoulu, eli muskari, varastotiloja ja arkistotila.

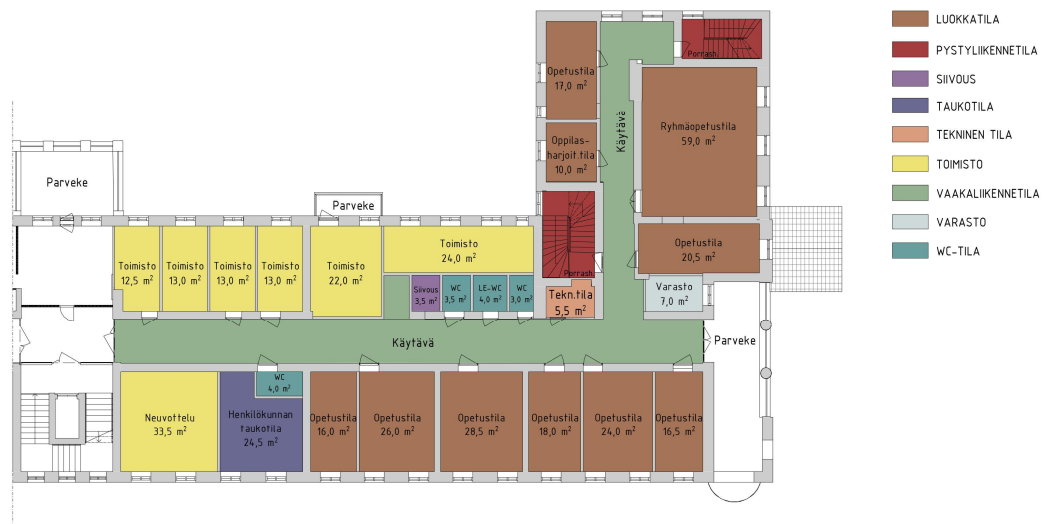
KUVA 12. Musiikkiopiston ensimmäisen vaihtoehdon kellarikerroksen pohjapiirustus. Ei mittakaavassa.

A-osan ensimmäisessä kerroksessa (kuva 13) sijaitsee musiikkiopiston konsertti- ja kamarimusiikkisali sekä lukion mahdollinen musiikkiluokka ja musiikin perusteiden luokatilat, eli MUPE-luokat. Lisäksi ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee kirjasto, jossa oppilaat voivat odottaa opetustuntiansa alkamista.

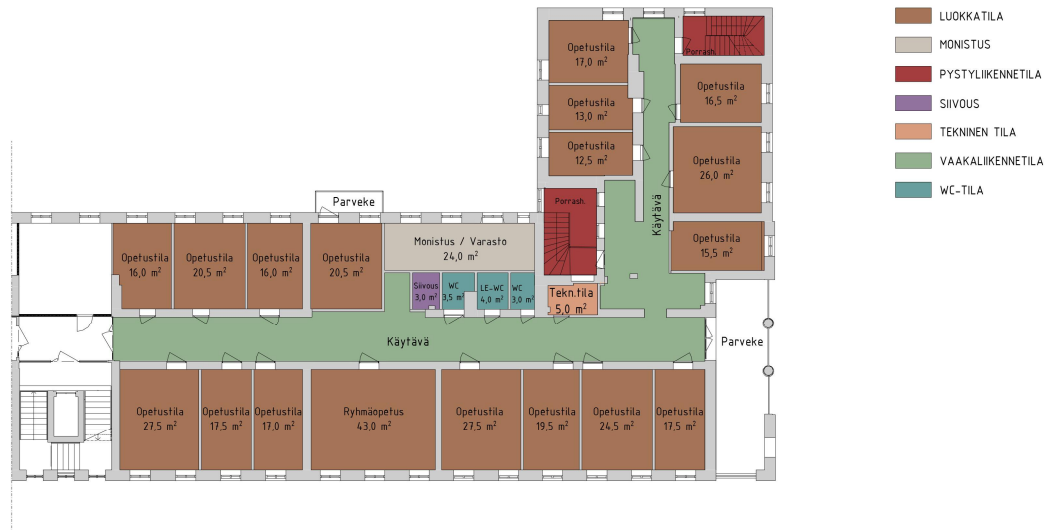
KUVA 13. Musiikkiopiston ensimmäisen vaihtoehdon 1. kerroksen pohjapiirustus. Ei mittakaavassa.

A-osan toisessa kerroksessa (kuva 14) sijaitsee musiikkiopiston henkilökunnan toimistotilat sekä neuvotteluhuone ja taukotila. Lisäksi toisessa kerroksessa on kahdeksan yksilöopetustilaa, yksi ryhmäopetustila ja yksi oppilaiden itsenäiseen harjoitteluun tarkoitettu tila.

KUVA 14. Musiikkiopiston ensimmäisen vaihtoehdon 2. kerroksen pohjapiirustus. Ei mittakaavassa.

A-osan kolmannessa kerroksessa (kuva 15) sijaitsee lähes pelkästään opetustiloja. Siellä on yhteensä 17 kappaletta yksilöopetustiloja ja yksi ryhmäopetustila. Lisäksi kolmannessa kerroksessa sijaitsee monistus- ja varastotila.

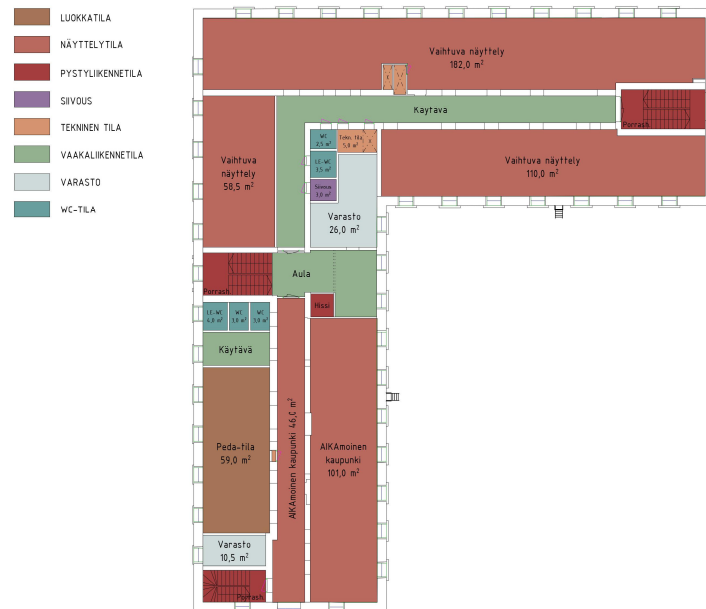
KUVA 15. Musiikkiopiston ensimmäisen vaihtoehdon 3. kerroksen pohjapiirustus. Ei mittakaavassa.

Taloussrakennus

Ensimmäisessä vaihtoehdossa Seinäjoen museotoimen tilat ovat sijoitettu taloussrakennukseen, eli D- ja E-osiin. Taloussrakennuksen kellarikerroksessa (kuva 16) sijaitsee arkisto- ja varastotiloja. Lisäksi kellarikerroksen D-osassa sijaitsee museon verstaan tilat, joihin kuuluu lisäksi maalaus-, hionta- ja tulityötilat. Kellarikerroksessa sijaitsee myös erilaisia teknisiä tiloja sekä siivouskeskus ja henkilökunnan pukuhuononetilat. Kellarikerroksessa on myös tyhjäksi jätettyjä tiloja, joilla ei ole käyttötarkoitusta. Ne ovat merkattu kuvaan 16 kysymysmerkillä ja valkoisella täytteellä.

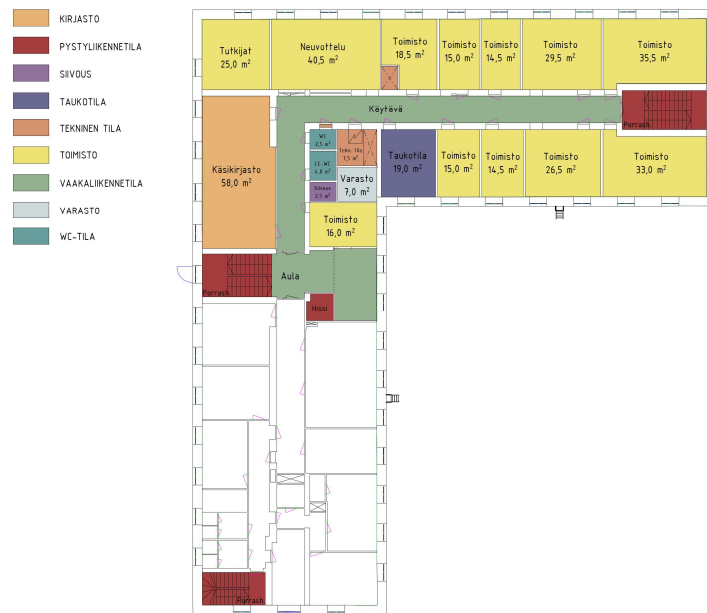

Talusrakennuksen toisessa kerroksessa (kuva 18) sijaitsee museon näyttelytiloja. Tässä vaihtoehdossa D-osa on osoitettu AIKAmoisen kaupungin näyttelylle. D-osassa sijaitsee myös peda-tila, joka on tilavarustelultaan tavallisen luokkahuoneen kaltainen. Toisen kerroksen E-osaan on sijoitettu vaihtuvien näyttelyiden tiloja sekä varastotila.

KUVA 18. Museon ensimmäisen vaihtoehdon 2. kerroksen pohjapiirustus. Ei mittakaavassa.

Talusrakennuksen kolmannen kerroksen E-osassa (kuva 19) sijaitsee museon henkilökunnan toimistotilat. Toimistotilaa on varattu noin 20 työntekijälle. Lisäksi siellä sijaitsee tutkijoiden huone ja käsikirjasto. E-osan kolmannessa kerroksessa on myös henkilökunnan taukotila ja neuvotteluhuone. Kolmannen kerroksen D-osa (kuva 19) on jätetty tyhjäksi, koska museolla ei ole sille tarvetta. Tiloihin voi sijoittaa ulkopuolisen käyttäjän.

KUVA 19. Museon ensimmäisen vaihtoehdon 3. kerroksen pohjapiirustus. Ei mittakaavassa.

1.4.2 Ensimmäisen vaihtoehdon haasteet

A-osan kellarikerroksessa on noin 50 cm:n tasoero opetustiloja palvelevan käytävän ja nuotistotilaa palvelevan käytävän välillä (kuva 12). Tämän vuoksi kellarikerroksessa ei pääse kulkemaan täysin esteettömästi. Lisäksi päärakennuksen A-osasta puuttuu esteetön sisäänkäynti, joka palvelisi koko A-osaa.

A-osan ensimmäisen kerroksen haasteena on suuren konsertti- ja kamarimusiikkisalin sijoittaminen. Rakennuksen kantavat linjat vaikeuttavat suurten tilojen muodostamista. Tässä vaihtoehdossa konsertti- ja kamarimusiikkisali on sijoitettu A-osan pätyyn (kuva 13), jossa kantavia seinä jouduttaisiin purkamaan. Purettavat seinät ovat merkitty kuvaan 13 pisteviivalla. Tässä vaihtoehdossa ei ole tarkasteltu sitä, voiko näitä kantavia seinä todellisuudessa purkaa.

Toisessa (kuva 14) ja kolmannessa kerroksessa (kuva 15) haasteita aiheutti opetustilojen sijoittaminen. Opetustilojen kokoluokat vaihtelevat 12,5 m² - 28,5 m² välillä. Olemassa olevat ikkuna-aukot vaikeuttavat opetustilojen sijoittelua ja ryhmittelyä, jonka vuoksi opetustilojen kokoluokat vaihtelevat suuresti. Lisäksi toisessa ja kolmannessa kerroksessa olevista soitonopetustiloista saattaa kantautua häiritsevää ääntä toisen kerroksen toimistoihin. Musiikkiopiston yksilöopetustiloja on tässä vaihtoehdossa yhteensä 25 kappaletta, joka on musiikkiopiston asettaman tilatarpeen mukainen vähimmäismäärä.

Talusrakennuksen E-osan kellarikerroksessa (kuva 16) on haasteena suuret tasoerot. Tällä hetkellä tasoerot ovat toteutettu luiskilla, mutta niiden kaltevuudet eivät täytä esteettömyys suosituksia.

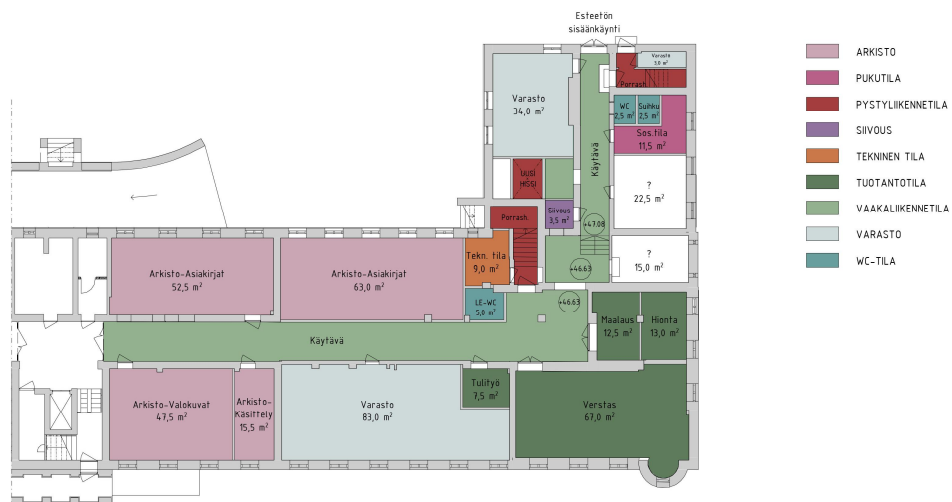
Yleisenä haasteena museon sijoittamisessa talusrakennukseen on käyttämättömät tilat. Talusrakennuksen kellarissa (kuva 16) ja kolmannessa kerroksessa (kuva 19) on tyhjillään olevia tiloja, joille ei ole löytynyt museolta käyttötarkoitusta. Lisäksi tämän vaihtoehdon näyttelytilojen kokoluokat ovat todella suuria. Pysyvälle näyttelylle on tässä suunnitelmassa osoitettu noin 340 m², vaihtuvalla näyttelylle noin 350 m² ja AIKAmoiselle kaupungille noin 150 m². Näyttelytiloja on mahdollista tiivistää, jolloin talusrakennukseen jäisi vielä enemmän käyttämätöntä tilaa.

Talusrakennuksen kolmannessa kerroksessa (kuva 19) on haasteena toimistotilojen sijoittelu. Olemassa olevat ikkuna-aukot vaikuttavat toimistojen sijoitteluun ja ryhmittelyyn. Kokonaisuudessaan tässä vaihtoehdossa kantavat seinät ja olemassa olevat ikkuna-aukot vaikuttavat tilojen kokoluokkiin sekä muotoihin. Osa tiloista on kapeita ja pitkiä, joka vaikeuttaa tiloissa toimimista ja niiden kalustamista.

1.4.3 Toinen vaihtoehto

Päärakennuksen A-osa

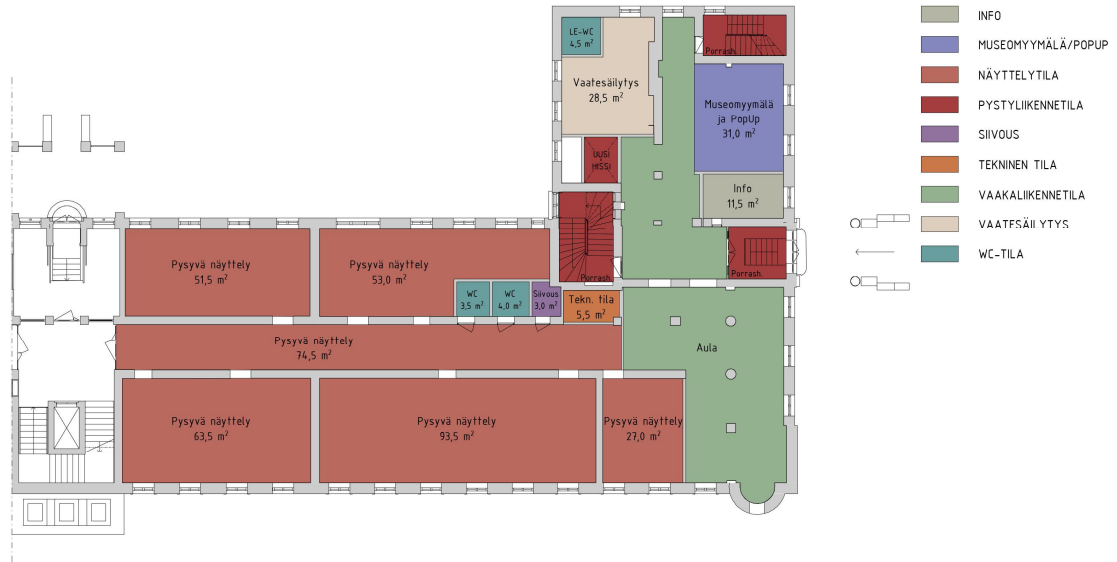
Toisessa vaihtoehdossa Seinäjoen museotoimen tilat sijaitsevat entisen lääninsairaalan päärakennuksen A-osassa. A-osan kellarikerrokseen (kuva 20) on sijoitettu museon arkisto- ja varastotiloja sekä verstaas-, hionta-, maalaus- ja tulityötilat. Lisäksi tässä vaihtoehdossa A-osaan on sijoitettu uusi hissi.

KUVA 20. Museon toisen vaihtoehdon kellarikerroksen pohjapiirustus. Ei mittakaavassa.

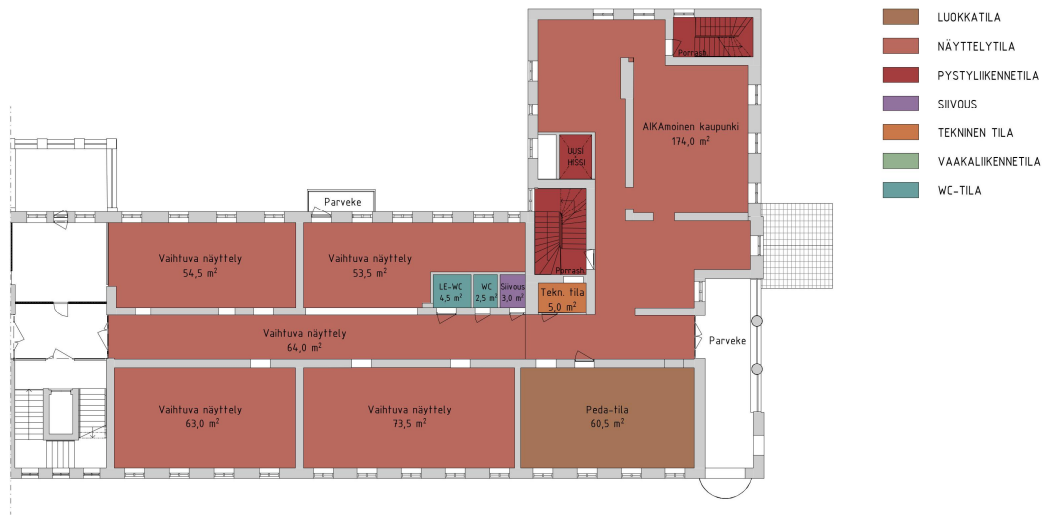

A-osan ensimmäisessä kerroksessa (kuva 21) sijaitsee museon info- ja lipunmyyntipiste, museomyymälä ja Pop-up-piste sekä vaatesäilytystila. Lisäksi museon ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee näyttelytiloja, jotka ovat tässä vaihtoehdossa osoitettu pysyvän näyttelyn tiloiksi. Niitä on yhteensä noin 360 m².

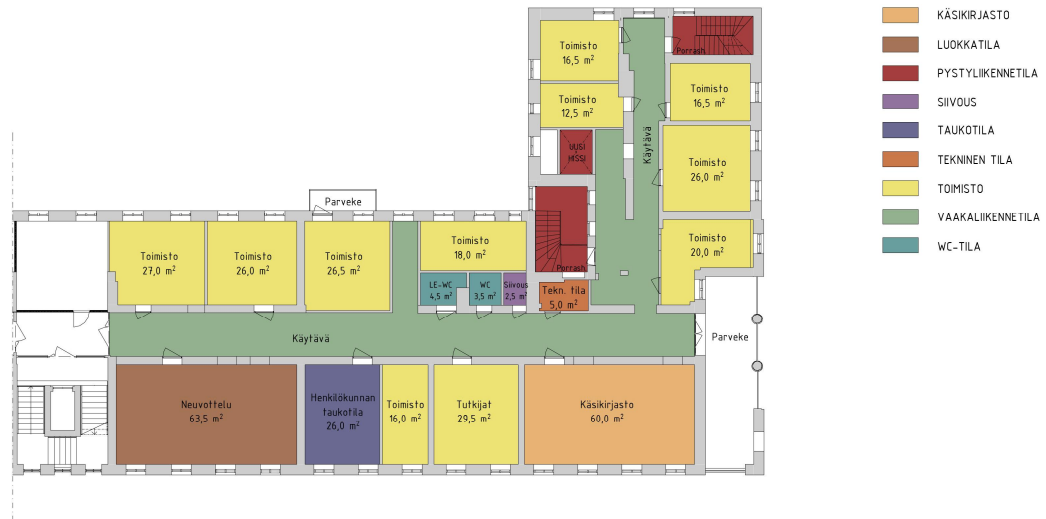
KUVU 21. Museon toisen vaihtoehdon 1. kerroksen pohjapiirustus. Ei mittakaavassa.

A-osan toisessa kerroksessa (kuva 22) sijaitsee museon vaihtuvien näyttelyiden ja AIKAmoisen kaupungin näyttelytilat. Vaihtuvalle näyttelylle on yhteensä noin 300 m² ja AIKAmoiselle kaupungille noin 170 m². Lisäksi toisessa kerroksessa sijaitsee peda-tila.

KUVU 22. Museon toisen vaihtoehdon 2. kerroksen pohjapiirustus. Ei mittakaavassa.

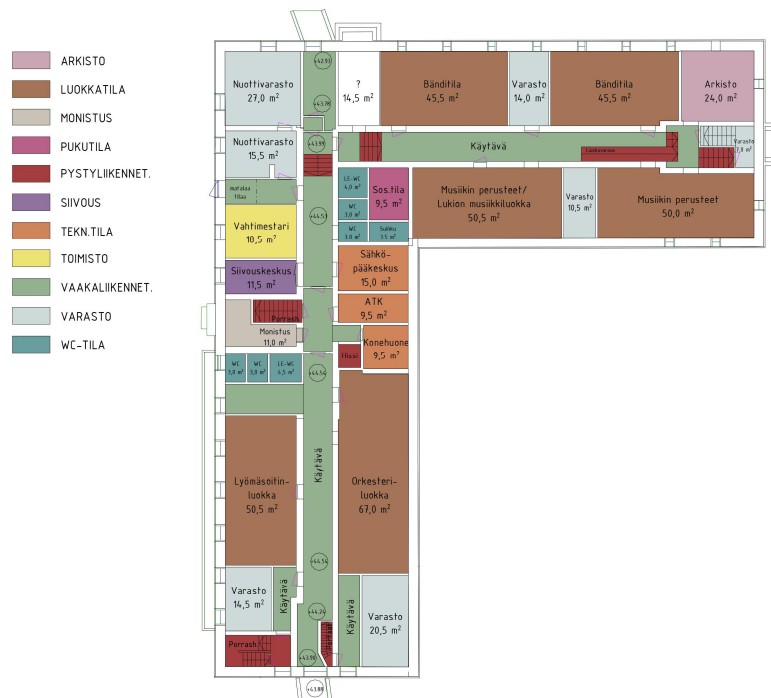
A-osan kolmannessa kerroksessa (kuva 23) sijaitsee museon toimistotilat. Toimistoja on varattu yhteensä noin 20 työntekijälle. Kolmannessa kerroksessa sijaitsee myös henkilökunnan taukotila ja neuvotteluhuone. Lisäksi siellä sijaitsee tutkijoiden huone ja käsikirjasto.

KUVA 23. Museon toisen vaihtoehdon 3. kerroksen pohjapiirustus. Ei mittakaavassa.

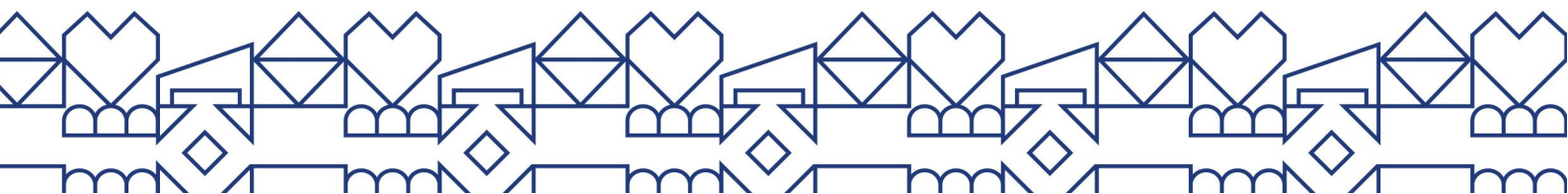
Talousrakennus

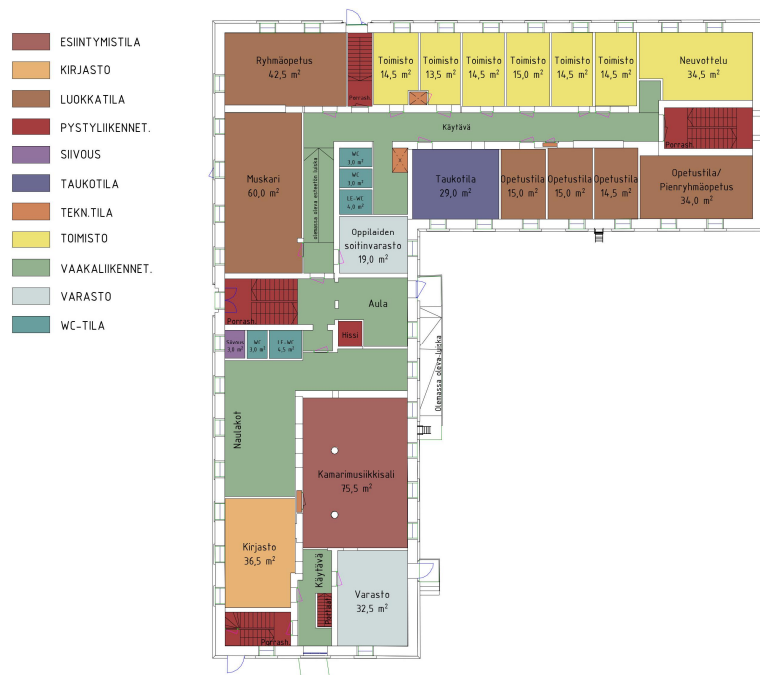
Toisessa vaihtoehdossa Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston tilat sijaitsevat talousrakennuksen tiloissa, eli D- ja E-osissa. Talousrakennuksen kellarikerroksen D-osassa (kuva 24) sijaitsee lyömäsoitin- ja orkesteriluokat sekä niiden varastot. Kellarikerroksen E-osassa (kuva 24) sijaitsee kaksi musiikin perusteiden tilaa, joista toinen toimii mahdollisesti lukion musiikkiluokkana, sekä kaksi bänditilaa. Lisäksi kellarikerroksessa sijaitsee varasto- ja arkistotiloja, siivouskeskus, henkilökunnan pukutila, vahtimestarin toimisto ja teknisiä tiloja.

KUVA 24. Musiikkiopiston toisen vaihtoehdon kellarikerroksen pohjapiirustus. Ei mittakaavassa.

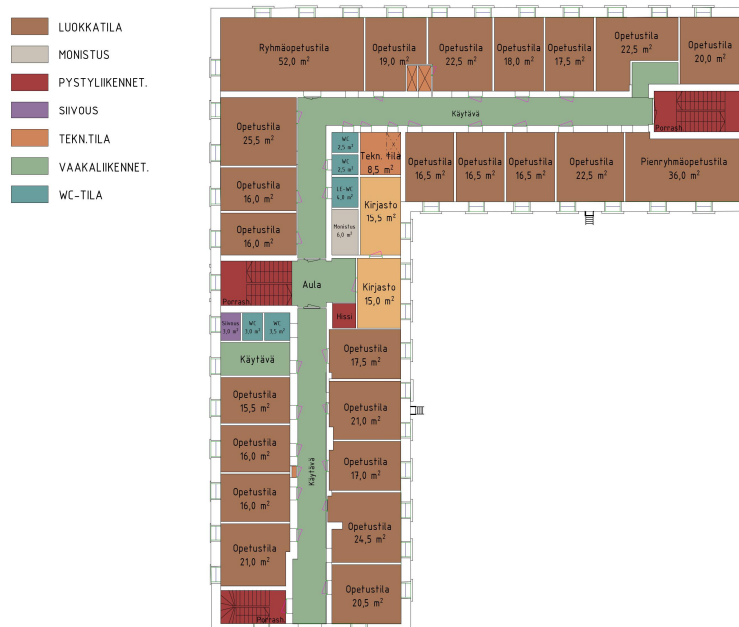
Talusrakennuksen ensimmäisen kerroksen D-osassa (kuva 25) sijaitsee kamarimusiikkisali, kirjasto ja varasto. Kirjasto on tarkoitettu musiikkiopiston oppilaiden tilaksi, jossa he voivat odottaa opetustuntien alkamista. Ensimmäisen kerroksen E-osassa (kuva 25) sijaitsee musiikkiopiston henkilökunnan toimistotilat, neuvotteluhuone ja taukotila. Lisäksi siellä sijaitsee oppilaiden soitinvarasto, musiikkileikkikoulu, eli muskari, kaksi ryhmäopetustilaa ja kolme yksilöopetustilaa.

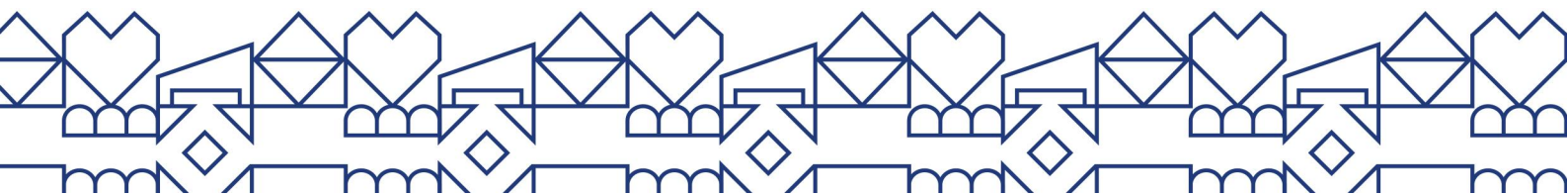

KUVA 25. Musiikkiopiston toisen vaihtoehdon 1. kerroksen pohjapiirustus. Ei mittakaavassa.

Talusrakennuksen toisessa kerroksessa (kuva 26) sijaitsee lähes pelkästään musiikkiopiston opetustiloja. Siellä on yhteensä 22 yksilöopetustilaa ja kaksi ryhmäopetustilaa. Lisäksi toisessa kerroksessa sijaitsee oppilaiden kirjastot.

KUVA 26. Musiikkiopiston toisen vaihtoehdon 2. kerroksen pohjapiirustus. Ei mittakaavassa.

1.4.4 Toisen vaihtoehdon haasteet

Osa museon arkistotiloista on sijoitettu A-osan kellarikerroksen (kuva 20) etelän puoleiselle julkisivulle. Arkistotiloissa lämpötilan ja ilmankosteuden tulisi pysyä tasaisena, jotta arkistoitava materiaali ei vaurioituisi. Tässä ratkaisussa etelän puoleisen julkisivun arkistotiloissa lämpötila saattaa kohota liian korkealle auringon lämmön vaikutuksesta. Lisäksi arkistotilojen yläpuolelle ei suositella sijoitettavan märkätiloja ja tässä ratkaisussa asiakirjoille tarkoitetun arkiston yläpuolella on märkätiloja.

A-osan kellarikerroksessa (kuva 20) on noin 50 cm:n tasoero arkistoja palvelevan käytävän ja henkilökunnan sosiaalitylöitä palvelevan käytävän välissä. Tämä aiheuttaa haasteita esteettömyyteen.

A-osan ensimmäisessä kerroksessa (kuva 21) pysyvän näyttelyn tilat katkaisevat yhteyden päärakennuksen A- ja B-osien väliltä, koska näissä tiloissa saa kulkea vain museon henkilökunta ja asiakkaat. Tämä vaikeuttaa rakennuksessa kulkemista.

A-osan kolmannessa kerroksessa (kuva 23) haasteita aiheutti toimistotilojen sijoittelu. Rakennuksen etelän puoleiselle julkisivulle ei suositella sijoitettavan toimistotiloja, koska siellä sisäilman lämpötila saattaa nousta haitallisen korkealle auringon lämmön vaikutuksesta. Lisäksi olemassa olevat ikkuna-aukot ja kantavat seinät vaikuttavat toimistojen sijoitteluun ja kokoluokkiin. Tämän vuoksi osa toimistoista on muodoltaan kapeita ja pitkiä.

Talusrakennuksen kellarikerroksessa (kuva 24) haasteita aiheutti suuret tasoerot E-osassa. Alun perin tasoerot ovat toteutettu luiskilla, mutta niiden kaltevuudet eivät täyttäneet esteettömyyssuosituksia. Tämän vuoksi tässä vaihtoehdossa ongelma on ratkaistu portailla, joihin sijoitetaan nostin. Tällöin musiikkiopiston jokaiseen opetustilaan pääsee kulkemaan esteettömästi.

Talusrakennuksen ensimmäisessä kerroksessa (kuva 25) haasteena on toimistotilojen ja soitonopetustilojen läheinen sijainti. Tällöin soitonopetustiloista voi kantautua häiritsevästi ääntä toimistotiloihin.

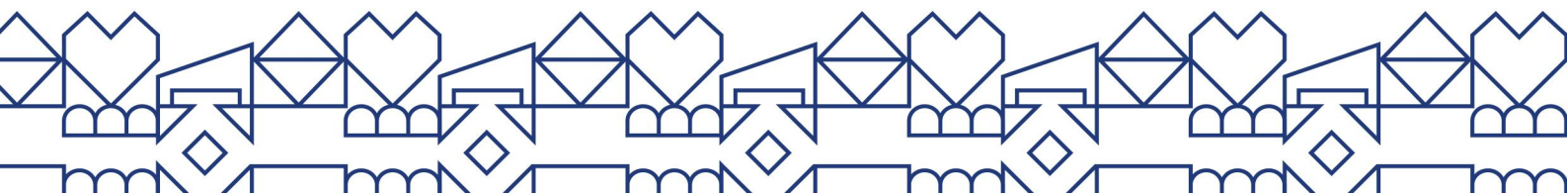
Kokonaisuudessaan tässä vaihtoehdossa olemassa olevat ikkuna-aukot vaikeuttavat tilojen sijoittelua ja ryhmittelyä, varsinkin toimisto- ja opetustiloissa. Lisäksi osa opetustiloista sijaitsee etelä- ja länsijulkisivuilla, joissa sisäilman lämpötila saattaa nousta haitallisen korkealle auringon lämmön vaikutuksesta.

1.4.5 Yhteenveto

Seinäjoen museotoimen, Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston, Seinäjoen kansalaisopiston ja Seinäjoen kaupungin edustajien kanssa käytyjen keskustelujen myötä edellä esitetyistä tilaluonnoksista, 1. vaihtoehdosta ja 2. vaihtoehdosta, luovutaan. Tämän hankkeen tärkeänä tavoitteena on mahdollistaa museon, musiikkiopiston ja kansalaisopiston yhteistyö. Edellä esitetyt tilaluonnokset, 1. ja 2. vaihtoehdot, eivät mahdollista tätä yhteistyötä parhaalla mahdollisella tavalla. Tämän vuoksi näistä vaihtoehdoista luovutaan ja hankesuunnitelma toteutetaan sellaisella tilaluonnoksella, joka mahdollistaa kaikkien toimijoiden yhteistyön ja jossa voidaan hyödyntää yhteiskäyttötiloja.

Hankesuunnitelman sisältämissä tilaluonnossuunnitelmissa tavoitellaan sellaista ratkaisua, jossa Seinäjoen museotoimen ja Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston tiloja sijaitsee sekä entisen lääninsairaalan päärakennuksen A-osassa että talousrakennuksessa. Entisen päärakennuksen A-osaan suunnitellaan sijoitettavaksi suurien henkilömäärien tiloja, kuten yleisötiloja. Talousrakennukseen suunnitellaan sijoitettavaksi matalamman henkilömäärien tiloja, kuten toimisto- ja arkistotiloja. Tilaluonnossuunnitelmissa tavoitellaan yhteiskäyttötilojen hyödyntämistä.

2. Hankekortti

2.1 Lähtötiedot

Historia

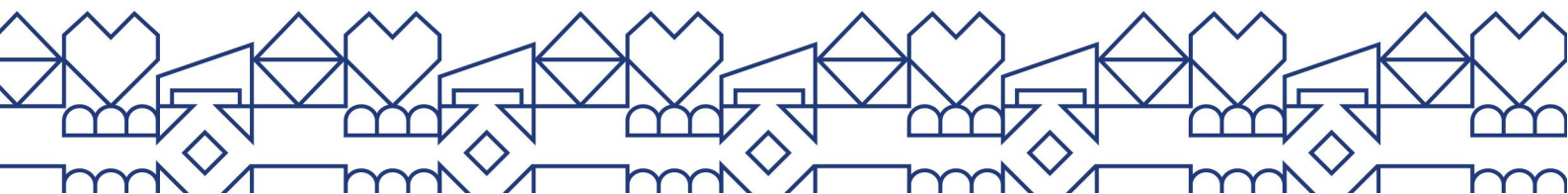
Vanhan Vaasan läänin entinen lääninsairaala sijaitsee Marttilan kaupunginosassa Seinäjoella, osoitteessa Keskuskatu 32, 60100 Seinäjoki. Tämän hankesuunnitelman toteutus koskee entisen lääninsairaalan päärakennuksen A-osaa ja talousrakennusta, eli D- ja E-osia (kuva 30).

KUVA 27. Lääninsairaalan päärakennus kaakosta kuvattuna (Porstua-verkkopalvelu n.d.).

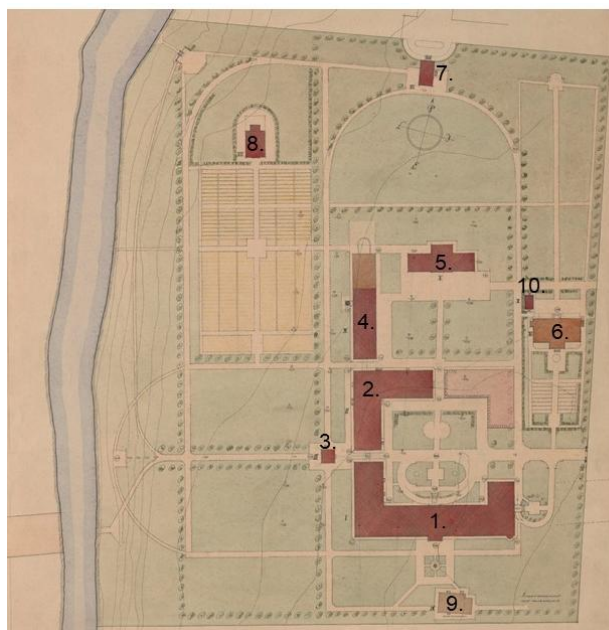
Entisen lääninsairaalan on suunnitellut yliarkkitehti E.A. Kranck. Hänen alaisena toimi Konstantin Boelav, joka auttoi Kranckia piirustusten laatimisessa ja valvoi rakennustöiden kulkua. Lopulliset piirustukset saatiin valmiiksi helmikuussa vuonna 1928 ja rakennustyöt päästiin aloittamaan jo samana vuonna. Helmikuun 11. päivänä vuonna 1931 pidettiin lopputarkastus, jossa lääninsairaalan rakennukset todettiin valmiiksi ja samalla luovutettiin lääkintöhallituksen hallintaan. Lääninsairaala vihittiin käyttöön 10.10.1931. (Piha & Venho 1985, 140-144.)

Alkuperäisissä suunnitelmissa sairaalan alueeseen kuului päärakennus (sairaalarakennus), talousrakennus, lämmitys- ja pesulaitos, talli- ja vajarakennus, ylilääkärin asunto ja jääkellari, sikala, sairaalan kappeli, vierailijoiden asunto sekä vesitorni (kuva 29).

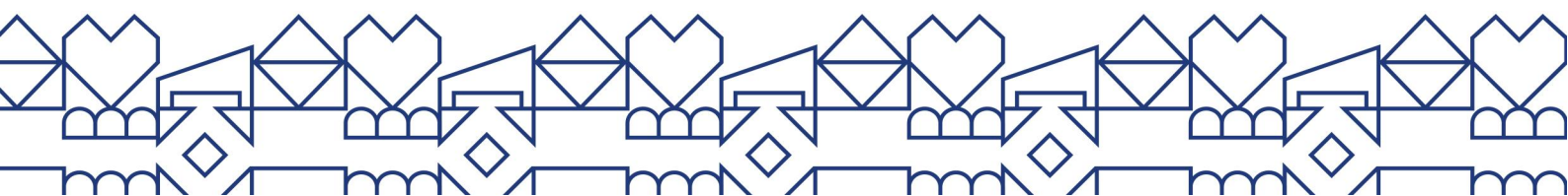
KUVA 28. Lääninsairaalan talousrakennus (vasemmalla) ja päärakennus (oikealla) lännestä kuvattuna (Porstua-verkkopalvelu n.d.).

1. Sairaalarakennus/Päärakennus
2. Talousrakennus
3. Vesitorni
4. Lämmitys- ja pesulaitos
5. Talli- ja vajarakennus
6. Yliääkärin asunto
7. Sairaalan kappeli
8. Sikala
9. Vierailijoiden asunto (vanha)
10. Yliääkärin jääkellari

KUVA 29. Vaasan lääninsairaalan asemapiirustus vuodelta 1928 (Rakennushallituksen piirustukset II (kokoelma) (1811-1929). Kansallisarkisto. Viitattu 26.5.2023). Ei mittakaavassa. Muokattu.

Sotien aikana, vuosien 1939-1945 välissä, lääninsairaala toimi sotasairaalana. Sotien jälkeen sairaalan toiminta palasi vähitellen siviiliväestön käyttöön. Vuonna 1965 lääninsairaala tuli Seinäjoen keskussairaallapiiriin kuuluvien kuntien muodostaman kuntainliiton keskussairaala. Entisen lääninsairaalan tilajärjestelyt ja kunto koettiin puutteellisena. Lisäksi se ei pystynyt tarjoamaan tarvittavia määriä potilaspaikkoja, jonka vuoksi kuntainliitto päätti rakennuttaa uuden

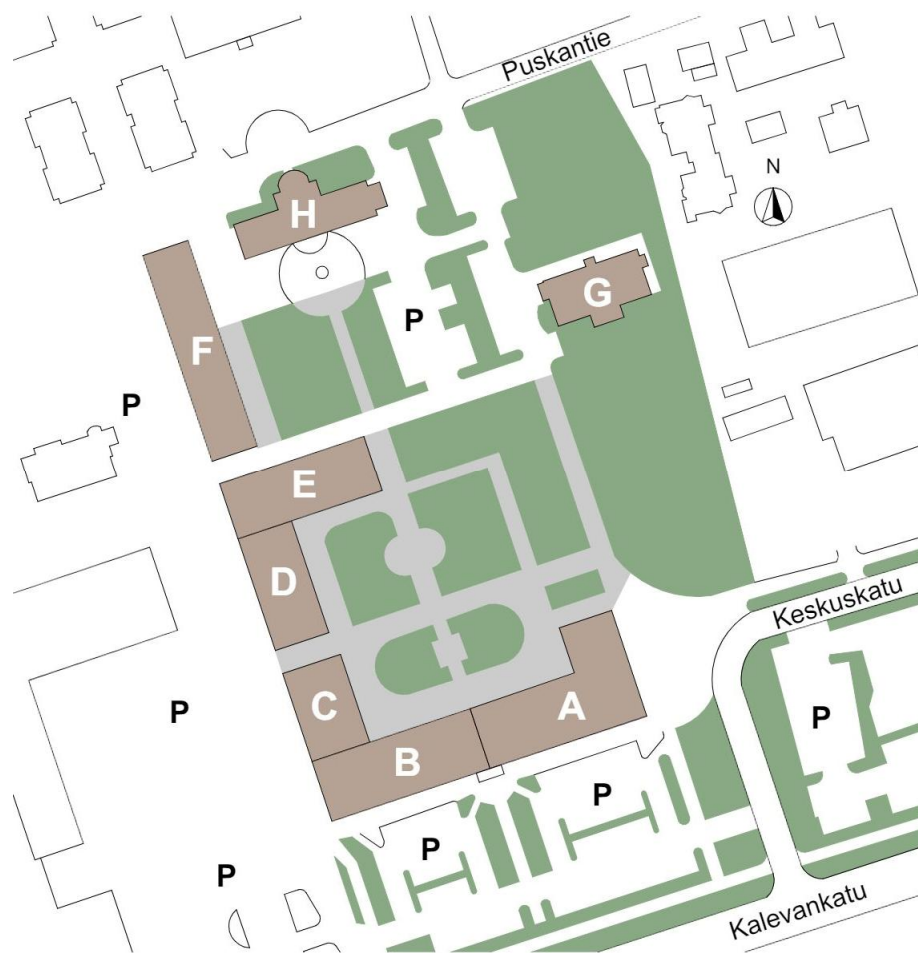

keskussairaalan Seinäjoelle. Tämän uuden keskussairaalan ensimmäinen rakennusvaihe valmistui vuonna 1977, jonka jälkeen osa entisen lääninsairaalan toiminnasta siirtyi uuteen keskussairaalaan. Vuonna 1983 uuden keskussairaalan toinen rakennusvaihe saatiin päätökseen, jonka jälkeen sairaalatoiminta entisessä lääninsairaalassa lakkasi lopullisesti. (Piha & Venho 1985, 173-372.)

Toiminta nykyään

Tällä hetkellä entisen lääninsairaalan päärakennuksen A-osassa toimii Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto (kuva 30). Seinäjoen kansalaisopisto muutti päärakennuksen B- ja C-osiin (kuva 30) vuonna 2020 Tammikampus I-vaiheen peruskorjauksen valmistuttua. Aiemmin B- ja C-osien tiloissa toimi Seinäjoen ammattikorkeakoulun sosiaali- ja terveystieteiden opetustiloja.

KUVA 30. Tammikampuksen aluekartta. Päärakennus / sairaalarakennus koostuu A-, B- ja C-osista. Talourakennus koostuu D- ja E-osista. Entinen lämmitys- ja pesulaitos sijaitsee F-osassa, entisen ylilääkärin asunto G-osassa ja entinen talli- ja vajarakennus H-osassa.

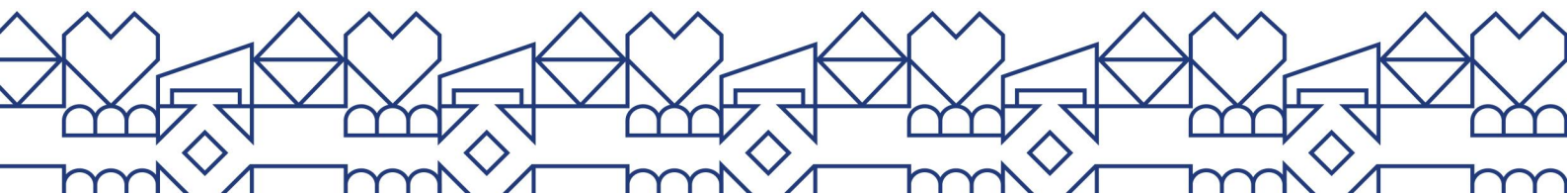
KUVA 31. Päärakennus pohjoisesta kuvattuna.

Entisessä talousrakennuksessa toimii tällä hetkellä useita toimijoita. Talousrakennuksen E-osassa (kuva 30) sijaitsee Seinäjoen keskushammashoitola sekä Pilari, joka on lapsille ja nuorille suunnattu tukipalvelu. Talousrakennuksen D-osassa (kuva 30) toimii Ohjaamo, jonka toiminta on suunnattu alle 30-vuotiaille. Siellä on tarjolla apua työhön, koulutukseen ja arkeen liittyvissä asioissa. Lisäksi D-osassa toimii mm. Seinäjoen pakolaistyö.

KUVA 32. Talousrakennus lännestä kuvattuna.

Päärakennuksen B- ja C-osien korjauksen yhteydessä peruskorjattiin myös vanha lämmitys- ja pesulaitos, joka sijaitsee F-osassa (kuva 30). Tällä hetkellä sen tiloissa toimii Seinäjoen kansalaisopiston taiteen perusopetuksen tiloja. Sairaalan vanhassa talli- ja vajarakennuksessa, H-osassa, (kuva 30) toimii ravintola- ja juhlatila Marttilan talli (kuva 33). Entisessä ylilääkärin asunnossa, eli G-osassa, toimii tällä hetkellä Mannerheimin lastensuojeluliitto (kuva 30).

KUVA 33. Ravintola Marttilan talli.

2.1.1 Laajuustiedot

Rakennusoikeuslaskelma:

Tontin pinta-ala on 34 800 m²

Tontin rakennusoikeus 24 350 k-m²

Rakennusoikeutta käytetty 24 242 k-m²

Rakennusoikeutta jäljellä 108 k-m²

A-osan laajuustiedot:

Huoneistoala 2 620 htm²

Bruttoala 3 168 brm²

Kerrosala 3 000 kem²

Tilavuus 11 600 m³

Talousrakennuksen laajuustiedot:

Talousrakennuksen pinta-alat ovat laskettu tarkemittaamattomista vanhoista suunnitelmista.

Huoneistoala 3 400 htm²

Bruttoala 4 156 brm²

Kerrosala 3 936 kem²

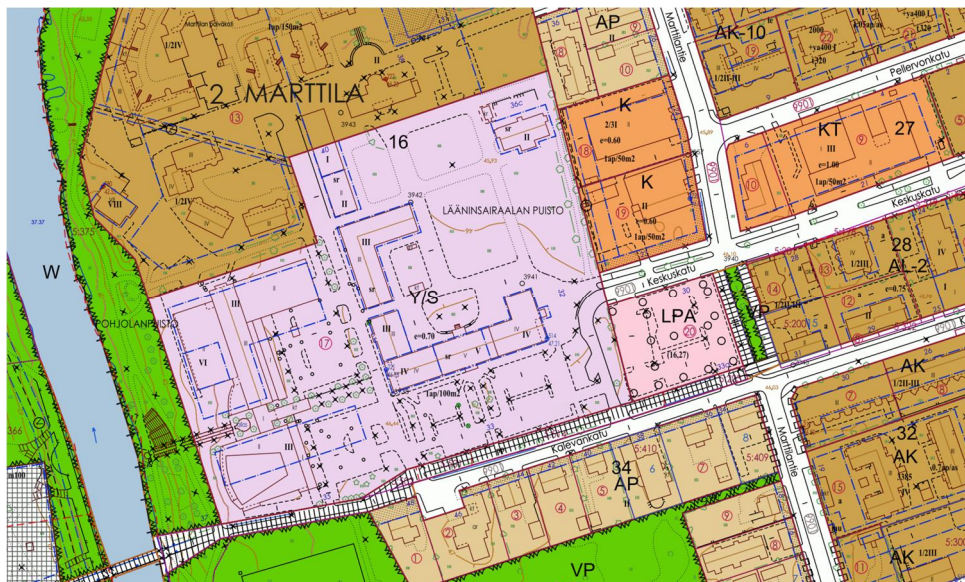
Tilavuus 14 200 m³

2.2 Asemakaava

Voimassa oleva asemakaava (kuva 34) on vuodelta 1992. Asemakaavassa on merkintä ”Y/S”, joka tarkoittaa yleisten rakennusten korttelialuetta, jossa ympäristö säilytetään. Merkintä tarkoittaa, että uudisrakennukset on suunniteltava vanhaan rakennusympäristöön sopeutuviksi. Se koskee uudisrakennusten mittasuhteita, muotoilua, käytettäviä materiaaleja ja värejä.

Merkintä Y/S asettaa määräyksiä alueen ympäristöön. Ympäristön puistomainen yleisilme ja kulttuurihistoriallinen arvo täytyy säilyttää. Rakennusalojen ulkopuolinen puusto on säilytettävä niin, että siellä sallitaan vain maiseman hoidon kannalta tarpeelliset toimenpiteet.

Y/S-merkintä asettaa määräyksiä kellarikerrokseen. Olemassa olevien rakennusten ja uudisrakennusten kellarikerrosten lattiatason on oltava maanpinnan alapuolella. Kellarikerrokseen voidaan sijoittaa kerrosalaan laskettavia tiloja, jos työhuoneet voidaan varustaa ikkunoin tai jos tilat ovat sellaisia, etteivät ne edellytä luonnonvalaistusta.

KUVA 34. Ote asemakaavasta (Seinäjoen kaupungin karttapalvelu 2023).

Entisen lääninsairaalan päärakennus, talousrakennus, lämmitys- ja pesulaitos sekä vanha ylilääkärin asunto ovat suojeltu asemakaavassa sr-merkinnällä, joka tarkoittaa suojeltavaa rakennusta. Suojeltavaksi merkityjä rakennuksia ei saa purkaa. Suoritettavien korjaus- ja muutostoimenpiteiden täytyy olla sellaisia, että rakennusten kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokas ulkonäkö säilyy. Lisäksi korjaus- ja muutostoimenpiteiden yhteydessä on huolehdittava, että rakennuksille ominaiset yksityiskohdat ja käytetyt materiaalit säilytetään tai niiden laatu otetaan huomioon.

Asemakaavassa on merkintä 1ap/100 m², joka tarkoittaa sitä, että jokaista sataa kerrosalaneliometriä kohti on rakennettava yksi autopaikka. Lisäksi asemakaavassa tontin tehokkuusluvaksi on asetettu e=0.70.

2.3 Tavoitteet

Hankkeessa peruskorjataan entisen lääninsairaalan päärakennuksen A-osa sekä talousrakennus (D- ja E-osat). Peruskorjauksen myötä rakennuksen kunto ja käytettävyys kasvaa. Tavoitteena on parantaa kohteessa työskentelevien henkilöiden työhyvinvointia sekä lisätä kaikkien käyttäjien viihtyvyyttä. Peruskorjauksen myötä rakennuksen kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokas ulkonäkö ja arkkitehtuuri säilyvät.

Hankkeessa kartoitetaan Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston ja Seinäjoen museotoimen toimintaan ja tarpeita. Tavoitteena on selvittää, mitä toiveita käyttäjillä on uusien tilojen suunnittelulle ja minkälaisille tiloille heillä on tarvetta. Tavoitteena on löytää ratkaisu, joka palvelee kaikkia Tammikampuksen käyttäjiä parhaalla mahdollisella tavalla. Suunnittelun tavoitteena on esteettömien, muuntojoustavien ja yhteisöllisten ratkaisujen toteuttaminen.

Tavoitteena on luoda Tammikampuksesta opiskelun, kulttuurin ja taiteen keskittymä, johon ihmisten on helppo kokoontua. Hankkeen tärkeänä tavoitteena on kasvattaa Seinäjoen kansalaisopiston, Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston, Seinäjoen kaupunginorkesterin ja Seinäjoen museotoimen yhteistyötä.

2.4 Hankkeen kuvaus

2.4.1 Tontin käyttö

Päärakennuksen A-osassa on tällä hetkellä kolme sisäänkäyntiä. Ensimmäinen sisäänkäynti (A1) sijaitsee Keskuskadun puolella ja se toimii nykyisen

musiikkiopiston pääsisäänkäyntinä (kuva 35). Toinen sisäänkäynti (A2) sijaitsee A-osan päädyssä lääninsairaalan puiston puolella (kuva 35). Kolmas sisäänkäynti (A3) sijaitsee A-osan taitekohdassa ja sinne on kulku sisäpihalta (kuva 35).

KUVA 35. Tammikampuksen tontin käyttö-, liikenne- ja pysäköintikaavio.

Päärakennuksen A- ja B-osien välissä sijaitsee kaksi sisäänkäyntiä. Toinen sisäänkäynti (B1) on Kalevankadun puolelta ja toinen sisäänkäynti (B3) sisäpihan puolelta (kuva 35). Tässä hankesuunnitelmassa B1 ja B3 sisäänkäynneistä halutaan toteuttaa koko Tammikampuksen pääsisäänkäynnit, joiden kautta pääsee kulkemaan eri toimijoiden palveluihin.

Päärakennuksen A-osasta puuttuu esteetön sisäänkäynti. Tämän vuoksi A-osaan on suunniteltu uusi sisäänkäynti (A4), joka mahdollistaa esteettömän kulun koko päärakennuksessa (kuva 35). Uusi sisäänkäynti sijoitetaan sisäpihan puolelle, A3 sisäänkäynnin viereen (kuva 35). Se on suunniteltu sijoitettavaksi olemassa olevan ikkuna-aukon paikalle, mutta vanha ikkuna-aukon korkeus ei ole riittävä uudelle ulko-ovelle. Tämän vuoksi uuden sisäänkäynnin edessä olevaa maata joudutaan laskemaan noin 30 cm. Uuden sisäänkäynnin eteen toteutetaan luiska, jotta kulku

sisäänkäynnille on esteetön. Esteettömyyssuosituksen mukaan ulkotilassa olevan luiskan suurin sallittu kaltevuus on 5 % (1:20), jonka vuoksi 30 cm:n tasoero tarvitsee vähintään 6 metrin luiskan. Jos luiska toteutetaan katettuna tai lämmitettynä, sen kaltevuus voi olla 8 % (1:12,5). Tällöin luiskan pituudeksi tulisi 3,75 metriä. Maan laskeminen tulee vaikuttamaan myös A3 sisäänkäynnin portaisiin, jonka vuoksi niihin täytyy lisätä kaksi askelmaa. Uusi sisäänkäynti mahdollistaa esteettömän kulun koko päärakennuksessa ja näin ollen lisää myös rakennuksen käytettävyyttä.

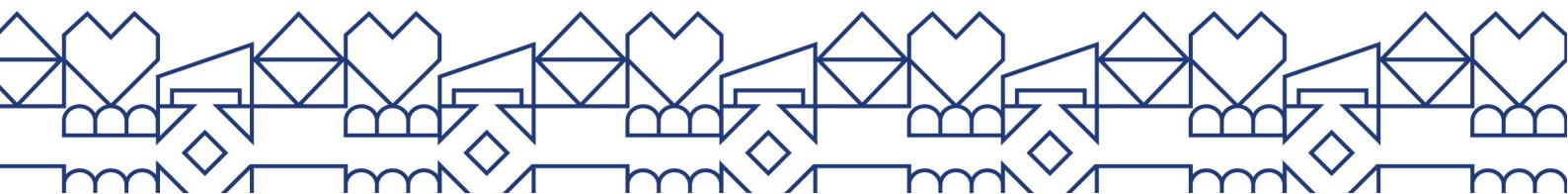

KUVA 36. Kuvassa A3 sisäänkäynti. Uusi sisäänkäynti (A4) sijoittuu kuvan oikealta laidalta laskettuna ensimmäisen ikkunan kohdalle.

Talusrakennuksessa on yhteensä kuusi sisäänkäyntiä (kuva 35). E-osassa sijaitsee kaksi sisäänkäyntiä, E1 ja E2, ja D-osassa neljä sisäänkäyntiä. Tämän hankesuunnitelman pääsisäänkäynteinä toimii D2 ja D4 sisäänkäynnit, koska ne sijaitsevat rakennusmassan keskellä, D- ja E-osien välissä. D4 sisäänkäynti on esteetön ja sinne kulku tapahtuu olemassa olevan esteettömän luiskan kautta (kuva 37). D1 ja D3 sisäänkäynnit sijaitsevat D-osan päädyssä.

KUVA 37. Talusrakennuksen D4 sisäänkäynnin luiska.

Entisen lääninsairaalan piha-alue on asemakaavassa suojeltu. Puistomainen yleisilme tulee säilyttää ja rakennusalojen ulkopuoliseen puustoon sallitaan vain maisemanhoidon kannalta tarpeelliset toimenpiteet. Sisäpihalla sijaitsee kansalaisopiston lasipaviljonki (kuva 38), jäterakennus, kuntoilualue, pyöräkatos sekä erilaisia istutuksia ja nurmialueita. Tässä hankesuunnitelmassa sisäpihalle on suunniteltu ulkoilmalava, joka on kaikkien Tammikampuksen toimijoiden yhteiskäytössä. Se on merkattu kuvaan 35 ruskealla täytteellä.

Tammikampus I-vaiheessa entisen lääninsairaalan piha-alueet ovat toteutettu mukailen alkuperäistä pihasuunnitelmaa. Ajoneuvojen pysäköintipaikat poistettiin sisäpihalta, lukuun ottamatta liikkumisesteisten pysäköintipaikkoja (LE-paikkoja). Alue varattiin kevyelle liikenteelle. Lisäksi sisäpihan puustoa on uudistettu.

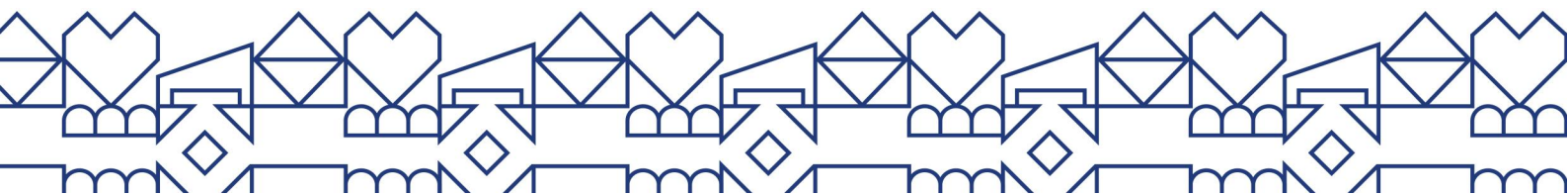

KUVA 38. Tammikampuksen sisäpihan lasipaviljonki.

2.4.2 Liikenne ja pysäköinti

Tammikampuksen pysäköintipaikat ja -alueet sijaitsevat pääosin alueen etelä- ja pohjoispuolilla. Ne ovat merkattu kuvaan 35 P-kirjaimella. Suurimmat pysäköintialueet sijaitsevat Kalevankadun pohjoispuolella. Kiinteistöllä on tällä hetkellä käytössä 246 autopaikkaa. Asemakaavassa on merkintä 1ap / 100 m², joka tarkoittaa, että jokaista sataa kerrosalaneliometriä kohti täytyy olla yksi autopaikka. Tällöin pysäköintipaikkoja tulisi olla vähintään 242 kappaletta ja tällä hetkellä paikkoja on jo 246.

Tammikampuksen alueen pysäköinti on koettu ajoittain haasteellisenä, koska osa Seinäjoen ammattikorkeakoulun opiskelijoista käyttää Tammikampuksen käyttäjille osoitettuja pysäköintipaikkoja.

Liikkumisesteisten pysäköintipaikat (LE-pysäköintipaikat) ovat sijoitettu mahdollisimman lähelle esteettömiä sisäänkäyntejä. Nykyiset päärakennuksen LE-paikat sijaitsevat B1 sisäänkäynnin vieressä ja niitä on kaksi kappaletta. Talousrakennuksen LE-paikat sijaitsevat sisäpihalla D4 sisäänkäynnin vieressä ja niitä on kaksi kappaletta. Lisäksi Lämpökeskuksen (F-osan) lähellä on yksi LE-paikka ja Marttilan Tallin (H-osan) takana, Puskantien varressa, on yksi LE-paikka. Alueen uudet LE-paikat ovat sijoitettu A-osan päätyyn, lähelle A2 sisäänkäyntiä (kuva 35). Uusien LE-paikkojen jälkeen kiinteistöllä on yhteensä 248 autopaikkaa.

Sisäpihalle on suunniteltu yksi uusi polkupyöräkatos, jonka sijainti on päärakennuksen A2 sisäänkäynnin lähetyvillä. Polkupyöräkatokset ovat merkattu kuvaan 35 keltaisella täytteellä.

2.4.3 Tilaratkaisut yleisesti

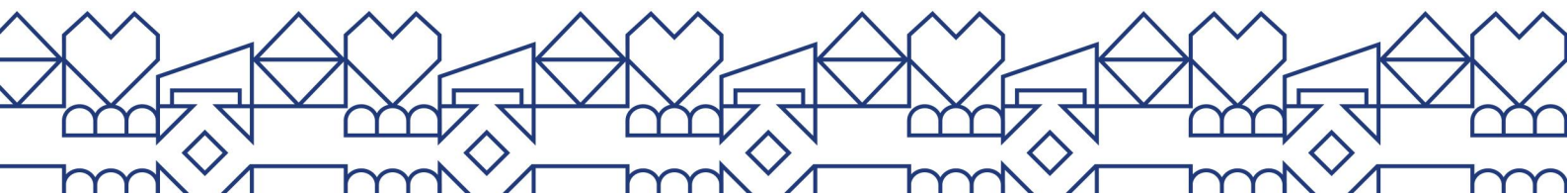
Suunnitelman tilaratkaisut ovat toteutettu siten, että Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston ja Seinäjoen museon tiloja on sijoitettu sekä A-osaan että talousrakennukseen. Tällöin saadaan luotua yhteistyötä eri toimijoiden välille ja hyödynnettyä paremmin yhteiskäyttötiloja.

Päärakennuksen A-osassa sijaitsee kaikki suurten henkilömäärien tilat, kuten konserttisali, luentotila ja näyttelytilat. A-osassa sijaitsee myös musiikkiopiston ryhmäopetustiloja, kuten bänditilat, musiikkileikkikoulut sekä lyömäsoitin- ja orkesteriluokat.

Päärakennuksen A- ja B-osien välissä oleva aulatila muodostuu koko Tammikampuksen keskukseksi. Tavoitteena on luoda aulasta sellainen paikka, jossa näkee kaikkien toimijoiden (kansalaisopiston, musiikkiopiston ja museon) toimintaa. Aulan ympärillä sijaitsee koko kampusta palveleva kahvila, museomyymälä, musiikkiopiston soittotila ja kansalaisopiston näyttelytila. Näin saadaan toteutettua monimuotoinen sisäntuloaula, jossa yhdistyy useat eri toimijat.

Päärakennuksen A-osaan on sijoitettu uusi hissi, joka palvelee A-osaa ja samalla koko päärakennusta. Hissi mahdollistaa esteettömän sisäänkäynnin, joka puuttuu tällä hetkellä kokonaan A-osasta. Uuden hissillä avulla saadaan nostettua rakennuksen käytettävyyttä, koska se mahdollistaa kaikille esteettömän pääsyn päärakennuksen tiloihin. Uudelle hissille on suora kulkuyhteys uudesta A4 sisäänkäynnistä.

Talousrakennuksessa sijaitsee matalamman henkilömäärien tilat. Siellä on esimerkiksi museon ja musiikkiopiston toimistotilat sekä musiikkiopiston yksilöopetustilat. Talousrakennuksen kellarikerrokseen on sijoitettu museon arkistotilat, joita museon työntekijät tarvitsevat työssään usein.

Talusrakennuksen D-osaan on sijoitettu äänekkäämpiä tiloja ja E-osaan hiljaisempia tiloja. D-osassa sijaitsee lähes pelkästään musiikkiopiston opetustiloja ja E-osassa sekä museon että musiikkiopiston arkistointi- ja toimistotiloja. Tällä tavalla saadaan mahdollisimman hyvin estettyä musiikkiopiston soittotiloista kantautuvat äänet toimistotiloihin. E-osan toinen ja kolmas kerros jäävät käyttämättömiksi. Niiden tiloihin voidaan mahdollisesti sijoittaa ulkopuolinen käyttäjä.

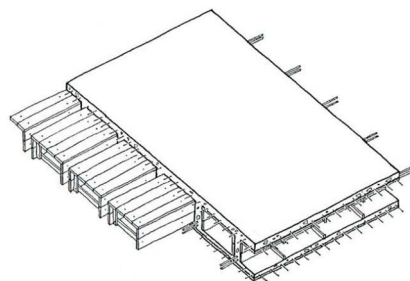
2.4.4 Nykyiset rakenteet

Tammikampus I-vaiheessa on toteutettu kuntoarvio vuonna 2016, jonka mukaan seuraavat kuvaukset ja havainnot ovat kirjattu.

Perustamistavasta ja perustusrakenteista ei ole saatavilla tarkkoja asiakirjoja, mutta huomioiden rakennuspaikan ja -ajankohdan, niin rakennus on todennäköisesti perustettu maanvaraisesti luonnonkiviperustusten / betonirakenteiden varaan. Maanpäällisiltä osilta perusmuurirakenteet ovat ulkopinnoiltaan luonnonkivipintoja. Kuntoarviossa kerrotaan, että perustusrakenteista ei tehty havaintoja vaurioista tai epänormaalista painumisesta. (Kuntoarvio 2016.)

Alapohjarakenteet ovat maaperää vasten valettuja betonilaatastoja. Kuntoarviossa todetaan, että alapohjarakenteissa esiintyi laajasti merkkejä maaperästä rakenteisiin pääsevistä kosteudesta. (Kuntoarvio 2016.)

Rakennuksien kantavat pystyrakenteet ovat pääosin tiilimuurattuja seinärakenteita. Kantavat vaakarakenteet ovat pääosin paikallavalettuja, teräsbetonisia ylä- tai alalaattapalkkistoja (ns. Jalmar Castrén ja Richard Helander laatikkokatto) (kuva 39). Kuntoarviossa rakennuksen kantavista pystyrakenteista ei tehty havaintoja merkittävistä rakenteellisista vaurioista. Välipohjat ovat kuntoarvion mukaan sellaisia rakenteita, joiden sisällä on puisia muottirakenteita. Niiden avulla on rakenteiden valamisen yhteydessä muodostettu ontelot laatastojen sisälle. Tätä rakennetta voidaan pitää riskirakenteena, koska orgaanista materiaalia on betonirakenteiden sisällä. (Kuntoarvio 2016.)

KUVA 39. Periaatekuva välipohjarakenteesta (Kuntoarvio 2016).

Ulkoseinät ovat ns. kahden kiven umpitiilirakenteita, joissa ei ole erillistä lämmöneristerakennetta. Paksuus on noin 600 mm ja U-arvo 0,8-1,0 W/m²K välillä. Pää- ja talousrakennuksen julkisivupintoja on kunnostettu viimeksi vuonna 2006-2007. Havaintojen perusteella päärakennuksen julkisivupinnoilla on runsaasti pintakäsittelyä, eli maalauksen, irtoamista alustastaan (kuva 40). Hilseilyn arvioitiin olevan aiheutunut eri käsittelykerrosten keskinäisestä yhteensopimattomuudesta. Talousrakennuksen maalipinnoilla ei esiintynyt vastaavaa maalipinnan hilseilyä kuin päärakennuksessa. (Kuntoarvio 2016.) Kuntoarvio tulee päivittää suunnittelun lähtötiedoiksi julkisivujen nykyisten käsittelyjen käyttöä määrittelemiseksi.

KUVA 40. Päärakennuksen julkisivujen maali irtoaa alustastaan paikoitellen.

Vesikattorakenteena on konesaumapeltikatetut harjakatot. Vesikattojen kantavana rakenteena ovat puurakenteiset kehät, jotka tukeutuvat alapuolella oleviin kantaviin rakenteisiin. Ullakkotilan lattiarakenteena on betonirakenteinen palopermanto, jonka päälle on asennettu puhallusvilla 200 mm. Talousrakennuksen vesikattorakenteet ovat uusittu vuonna 2008 ja päärakennuksen vuonna 2012. Kuntoarvion mukaan pää- ja talousrakennuksen yläpohjarakenteet ovat hyvässä / tyydyttävässä kunnossa. Käyttämättömien painovoimaisten ilmanvaihtohormien pellityksien ummistamista suositellaan. (Kuntoarvio 2016.)

Päärakennuksessa on parveketasot itä- ja länsipäädyissä sekä viisi ulokeparveketta. Lisäksi päärakennuksen sisäpihan puoleisen pääsisäänkäynnin yläpuolella on katos, jonka katto muodostaa terassialueen. Talousrakennuksessa on yksi ulokeparveke. Kuntoarvion mukaan parvekkeiden pintakäsittelyssä esiintyy hilseilyä ja tarvetta pintakäsittelyjen kunnostamiselle (kuva 41). Osittain vauriot viittaavat parvekelaattojen puutteelliseen vedeneristykseen. (Kuntoarvio 2016.)

KUVA 41. Parvekkeiden pintakäsittely irtoaa alustastaan.

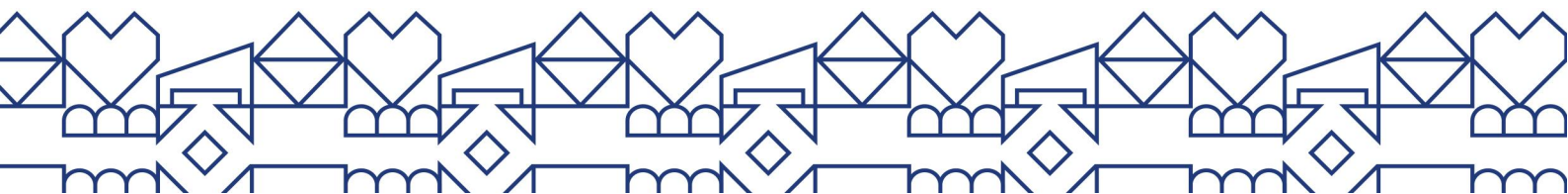
2.4.5 Julkisivut

Perusmuurirakenteet ovat maanpäällisiltä osiltaan ulkopinnoiltaan luonnonkivipintoja. Ulkoseinien julkisivupinnat ovat pääosin maalattuja hiertorappauspintoja. Julkisivujen maalattujen osioiden väri on valkoinen. (Kuntoarvio 2016.) Tammikampus I-vaiheessa toteutetun maalaustutkimuksen mukaan ulkoseinien seinäpinnat ja parvekkeet ovat maalattu Siloksan Facade-silikoniemulsiomaalilla (415 SILOKSAN FACADE Silikoniemulsiomaali). Aiempien tietojen mukaan talousrakennus on maalattu aikaisemmin Kivitex-silikaattimaalilla. Maalaustyöselostuksessa suositellaan Siloksan Facade-silikoniemulsiomaalia myös talousrakennukselle. (Maalauksittely-yhdistelmä 2018.)

Kattomuotona on harjakatto, jossa on punertava konesaumapeltikate. Vesikatoilta sade- ja sulamisvedet ohjataan räystäällä sadevesikourujen avulla syöksytorviin. Lisäksi vesikatoilla on metallirakenteiset kulkusillat ja räystääsalueilla lumiesteet. (Kuntoarvio 2016.)

Alkuperäiset ikkunat ovat 2-puitteisia ja -lasisia puurakenteisia, sisään aukeavia ikkunoita. Osassa ikkunoissa ei ole välipuitetta kaksilehtisten (saranointi ulkoreunoilla) ikkunoiden välissä. Vuonna 2016 Tammikampuksen I-vaiheeseen toteutetun kuntoarvion mukaan puurakenteisten ikkunoiden ulkopuitteiden pintakäsittelyssä esiintyy suhteellisen runsaasti hilseilyä. Ikkunarakenteet arvioitiin edellyttävän lähivuosina peruskorjausta. (Kuntoarvio 2016.)

Ulko-ovityypit vaihtelevat alkuperäisistä puurakenteisista ovista (esimerkiksi päärakennuksen A1 sisäänkäynti) myöhäisemmässä vaiheessa uusittuihin teräs- ja alumiinirakenteisiin ulko-oviin. (Kuntoarvio 2016.)

2.4.6 Rakenteiden ja julkisivujen muutokset

Uusissa rakenteissa pyritään käyttämään energiatehokkaita, uusiutuvia ja kierrätettäviä materiaaleja huomioiden hiilijalanjäljen ja elinkaaren.

Urakka-alueella tehdään suunnitelmien vaatimat ja mukaiset purkutyöt. Kantavien rakenteiden purkutyöt tehdään rakennesuunnitelmien mukaisesti rakennesuunnittelijan johdolla.

Julkisivujen ulkopuoliset rakenteet

Salaojat ovat uusittu I-vaiheessa ja ne tarkistetaan. Maanvastaisten seinien eristys on myös toteutettu I-vaiheessa.

Rakennuksien julkisivujen kunnostuksissa rajaudutaan selviin vauriokohtiin tehden vauriokunnostukset rajatulla alueella. Varaudutaan koko vanhan sairaalan alueen rakennuksien isompaan julkisivu-urakkaan, jonka toteutus on Tammikampus III-vaiheessa.

Vesikatot on uusittu urakka-alueella ja nyt tehtävät työt rajoittuvat kuntotarkastuksiin ja niissä mahdollisesti selviäviin puutteisiin sekä talotekniikan vaatimiin läpivienteihin.

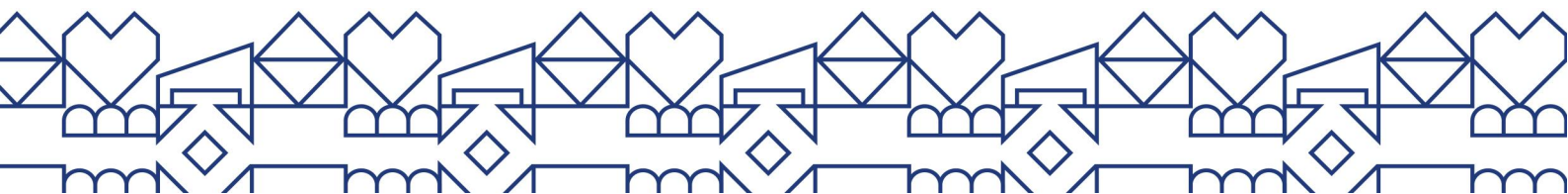
Rakennuksen julkisivut ovat suojeltu asemakaavalla. Ikkunoihin tehdään museoviraston ohjeiden mukaiset ulkopuitteiden ja -karmien kunnostustyöt, kuten Tammikampus I-vaiheessa. Sisäpuitteet uusitaan yhdellä puitteella, jossa on vanhan jaon mukaiset lämpölaselementit. Alkuperäinen ulkonäkö säilytetään uusimisen yhteydessä. Ovet kunnostetaan vastaavin menetelmin. Uudet ovet rakennetaan mukailemaan olemassa olevia malleja. Ulkovaipan lukitukseen lukitus uusitaan etäohjattavilla sähkölukoilla.

Sisäpuolen rakenteet ja pinnat

Alapohjarakenteet puretaan ja uusitaan rakennesuunnitelmien mukaan. Lattian pintarakenteet uusitaan hengittävällä rakenteella. Välipohjat ovat rakenteeltaan ylä-alalaattapalkistoja. Rakenne avataan ylälaatan puolelta ja vanhat täyttömateriaalit puretaan huomioiden mikrobivauriopurku osassa rakenteita. Toteutetaan takaisin rakentaminen rakennesuunnitelmien mukaan. Yläpohjaan lisätään puhallusvillaa suunnitelmien mukaan sekä rakennetaan kulkusillat.

Lattiapinnat toteutetaan tilavaatimusten ja suunnitelmien mukaisesti. Märkätilojen lattioiden perustaso toteutetaan -50 mm viereisten tilojen korkoa alemmaksi.

Uudet seinärakenteet toteutetaan arkkitehti- ja rakennuspiirustusten mukaisesti. Märkätilojen seinät toteutetaan kiviaineisena.

Vanhat väliovet kunnostetaan ja niistä pyritään käyttämään kaikki, mikäli kunto sallii. Uudet ovet rakennetaan ulkonäöltään vastaavanlaisiksi desibeliluokka huomioiden. Mikäli vanhan oven tilassa on ääneneristysvaatimus, pyritään se ratkaisemaan lisäovella tilan puolelle. Kaikkien ovien heloitus ja lukitus uusitaan iloq-sähkömekaanisilla lukoilla. Sisäikkunat toteutetaan arkkitehtipiirustusten mukaan.

Alakatot ja alakattokotelot rakennetaan suunnitelmien mukaisesti pääosin moduulireikäkipsilevyntaisina alakattojärjestelmän varaan.

Tilat varustetaan käyttötarkoituksen mukaisilla levykiintokalusteilla.

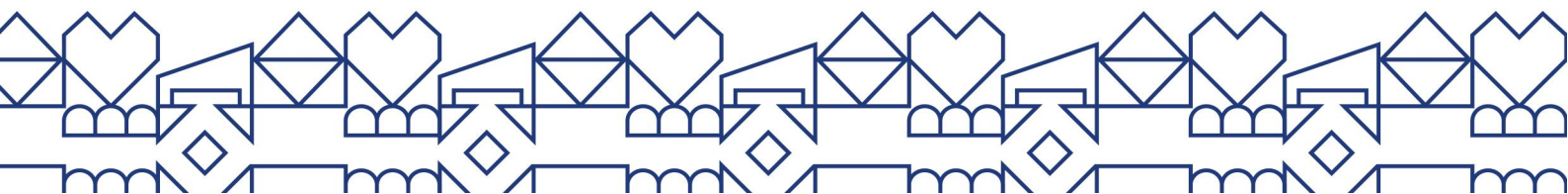
2.4.7 Uudet laajuustiedot

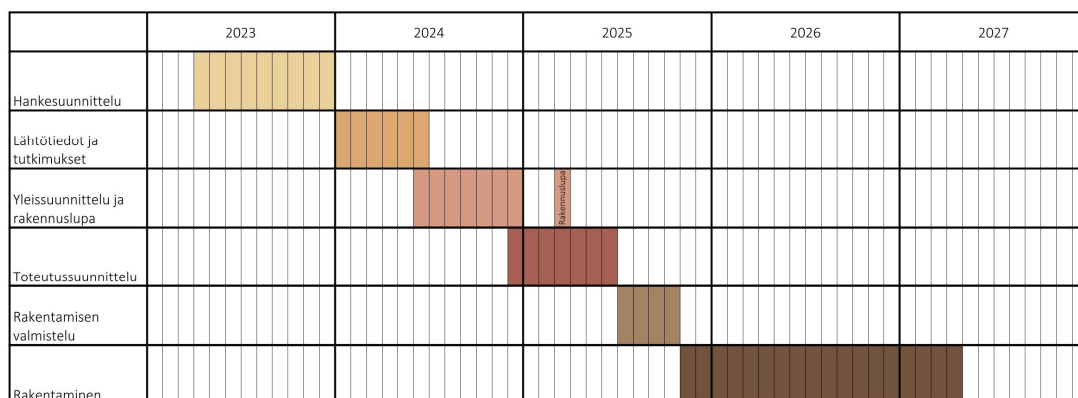
Rakennusta ei laajenneta rungon ulkopuolelle. Kerrosalan muutoksia tulee vain vähennyksenä poistuvien vanhojen teknisten tilojen, kuten kuilujen ja hissikuilujen ym. osalta. Lisäyksenä suunnitelmien vaatiman talotekniikan tilavaraukset, kuten IV-kuilut ja sähkökeskukset. Piha-alueelle esitetään rakennettavaksi ulkoilmalava (5000 mm x 7000 mm), joka ei avorakenteisena lisää kerrosalaa. Rakennuksen vesikaton alla olevat IV-konehuoneet kasvavat arviolta noin 25 %.

2.4.8 Aikataulu

Seinäjoen kaupungin talonrakennuksen investointiohjelmassa on alustava varaus Tammikampus II-vaiheelle vuosille 2024-2027. Vuodelle 2024 on varattu suunnittelumääräraha.

Taloussrakennuksen E-osan kahdessa eri kerroksessa nykyisellään oleva Seinäjoen keskushammashoitola on muuttamassa uusiin valmistuviin tiloihin alkuvuodesta 2025, jonka vuoksi taloussrakennukseen jää käyttämätöntä tilaa. Tavoitteena on saada Tammikampus II-vaihe suunniteltua ja kilpailutettua siten, että rakennustyöt voitaisiin aloittaa tyhjilleen jääneiden tilojen vapauduttua vuoden 2025 lopussa. Tarkempi hankeaikataulu laaditaan hankesuunnitelman käsittelyn yhteydessä.

KUVA 42. Tammikampus II-vaiheen alustava aikataulukaavio.

2.4.9 Hankkeen tavoitekustannusarvio

Seinäjoen kaupungin talonrakennuksen investointiohjelmaan on laskettu Tammikampus II-vaiheelle tavoitehintaa- arvio Tammikampus I-vaiheen toteutuneet yksikkökustannukset rakennuskustannusindeksin muutoksella korottaen. Laskelman lähtötasona on Tammikampus I-vaiheen toteumakustannus 1302 €/kem² ja hankkeen urakkalaskenta-ajankohdan 2/2019 pisteluku.

Kesäkuun 2023 tasossa yksikkökustannusarvio on 1535 €/kem². Kokonaiskustannusarvio tarkistetaan hankesuunnitelman neliöihin ja uusimpaan indeksitietoon sopeuttaen vuoden 2024 talousarviokäsittelyn yhteydessä syyskuussa 2023.

Hankkeen tavoitekustannusarvio on 11,5 miljoonaa euroa.

2.4.10 Hankkeen määrärahat

Seinäjoen kaupungin talonrakennuksen investointiohjelmassa on 8 miljoonan alustava varaus Tammikampus II-vaiheelle vuosille 2024-2027. Vuodelle 2024 on varattu suunnittelumääräraha.

Hankkeen määrärahavaraus esitetään kaupungin talonrakennuksen investointisuunnitelmaan kaupungin talousarviokäsittelyssä vuodelle 2024 tämän hankesuunnitelman mukaisesti tarkennettuna.

3. Talotekniikkaselvitykset

Tässä luvussa käsitellään yleispiirteisesti kohteen talotekniikkaselvityksiä. Tiedot ovat saatu Seinäjoen kaupungin työntekijöiltä, jotka osallistuivat Tammikampus I-vaiheeseen. Osa tiedoista on saatu Tammikampus I-vaiheeseen toteutetusta kuntoarviosta, joka on tehty vuonna 2016.

3.1 LVI-tekniikka

3.1.1 Lämmitys

Kiinteistö on liitetty Seinäjoen energian kaukolämpöverkkoon ja varustettu pumppukiertoisella suljetulla vesilämmityslaitoksella. Tilojen lämmitys on pääosin toteutettu alkuperäisillä valurautapattereilla. Saneeratuissa tiloissa on uudempia teräslevypattereita. Kuntoarvion mukaan lämpöpatterit ovat kunnossa, eikä niiden uusimiselle ole tarvetta. (Kuntoarvio 2016.)

3.1.2 Vesijohdot ja viemärit

Kiinteistö on liitetty Seinäjoen Energian hallinnoimaan vesi- ja viemäriverkostoon. Kiinteistön sade- ja perusvedet johdetaan kaupungin hulevesiverkostoon.

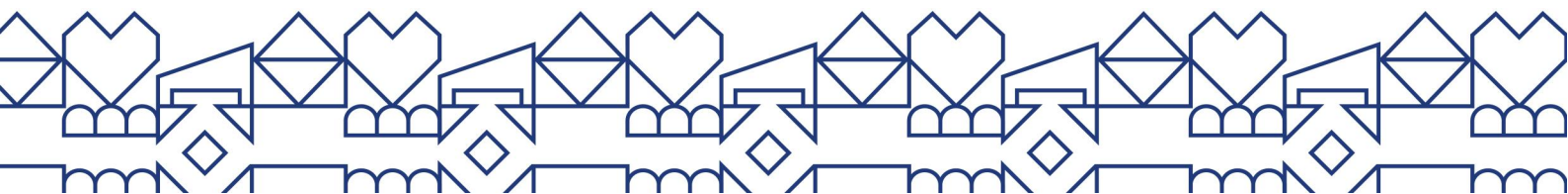
3.1.3 Ilmastointi

Rakennusta palvelee koneellinen tulo- ja poistoilmanvaihtojärjestelmä. Jokainen tuloilmakone on varustettu lämmöntalteenotolla. Kuntoarviossa suositellaan ilmastointikoneiden uusimista. (Kuntoarvio 2016.)

3.1.4 LVI-tekniikan uusiminen

Lähtökohtaisesti kaikki LVI-tekniikka, kuten viemärit ja vesijohdot, uusitaan. Nykyinen lämmönjakuhuone on uusittu Tammikampus I-vaiheessa, josta tulee päälämpölinjat A-osaan sekä talousrakennukseen. Lämmönjakoputket ja patteritermostaatit uusitaan koko urakka-alueella.

Koko suunnittelualueen ilmanvaihtojärjestelmät pääkanavineen ja pääte-elimineen rakennetaan uudelleen.

Automaatiotekniikka uusitaan ja liitetään kaupungin keskusvalvomon ohjaukseen. LVI-tekniikan ratkaisuissa haetaan energiatehokkaat ja kestävät toteutusratkaisut.

3.2 Sähkötekniikka

3.2.1 Liittymät

Kiinteistö on liitetty Seinäjoen Energia Oy:n sähköverkkoon.

3.2.2 Laitteiden ja laitteistojen sähköistys

Nykyiseen sähköjärjestelmään on liitetty ilmanvaihtolaitteistoja ja kiertovesipumppuja (Kuntoarvio 2016).

3.2.3 Valaistus

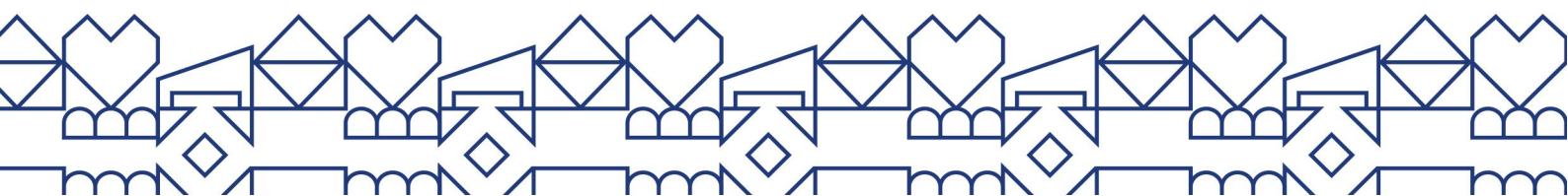
Kiinteistön yleisvalaistus on toteutettu 58w loisteputkivalaisimin, jotka ovat varustettu pääosin magneettisin kuristimin. Saneeratuilla osilla (esimerkiksi keskushammashoitolan tiloissa) on TL5 loistevalaisimia elektronisilla liitäntälaitteella. Loisteputkivalaisimet ovat kuntoarvion mukaan tyydyttävässä kunnossa käytävillä ja toimistotiloissa. Keskushammashoitolan valaisimet ovat hyvä kuntoisia. (Kuntoarvio 2016.)

3.2.4 Tieto-, turva- ja valvontajärjestelmät

Kiinteistössä on ukkossuojaus- ja kameravalvontajärjestelmä. Lisäksi kiinteistössä on parikaapelointi verkko ja sinne tulee valokaapeli. (Kuntoarvio 2016.)

3.2.5 Rakennusautomaatiojärjestelmä

Kiinteistössä on käytössä ainoastaan yksikkösäätimet (Kuntoarvio 2016).

3.2.6 Sähkötekniikan uusiminen

Pääkeskus on rakennettu Tammikampus I-vaiheessa ja se sijaitsee B-osan pohjakerroksessa. Se palvelee A-, B-, C-, D- ja E-osia.

Päärakennuksen A-osan sähkötekniikka uusitaan kokonaisuudessaan. Uudet valaistukset suunnitellaan tilojen toiminnan mukaan. Suunnitelmissa käytetään energiatehokkaita ratkaisuja mm. LED-valaistusta, kirkkauden säätöä ja liiketunnistimia. Näyttelytiloissa varaudutaan alakattorakenteissa joustaviin valaistus-, AV- ja sähköjärjestelmiin.

Talusrakennuksen sähkötekniikka ja nousukeskus uusitaan kokonaisuudessaan. Lisäksi valaistus toteutetaan toiminnan mukaan, kuten päärakennuksen A-osassa.

Julkisivuvalaistus suunnitellaan ja toteutetaan suunnitelmien mukaan.

Tietotekniikan kaapelointi ja langaton verkko toteutetaan käyttötarpeen mukaisessa laajuudessa. Kamera- ja kulunvalvonta uusitaan urakka-alueella. Kytkeydytään I-vaiheessa rakennettuun kaupungin valokuituverkkoon.

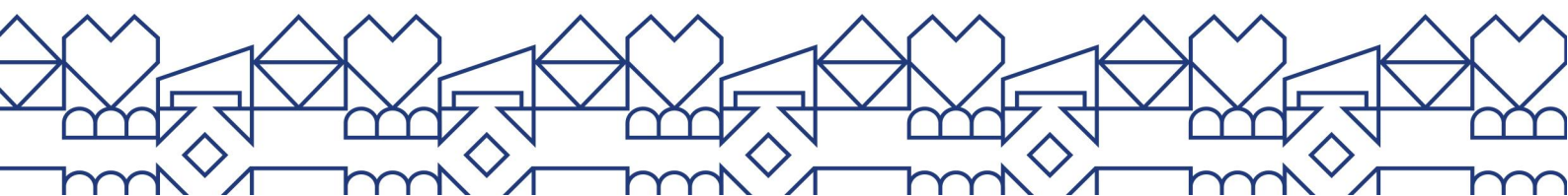
3.2.7 AV-tekniikka

Urakka-alueelle rakennetaan tilojen käyttötarkoituksen vaatima AV-varustus, joka kytketään keskitettyyn hallintaan. Lisäksi rakennetaan A-osaan sekä D- ja E-osaan keskuskuulutusjärjestelmä. Varaudutaan joidenkin musiikkiopiston esitystilojen AV-erityistarpeiden toteutukseen.

3.3 Muuta

Päärakennuksessa ja talusrakennuksessa on asbestia. Asbesti- ja haitta-ainepurkutyöt tehdään tutkimusten vaatimassa laajuudessa ja suoritetaan määräysten mukaisesti pääurakoitsijan johdolla.

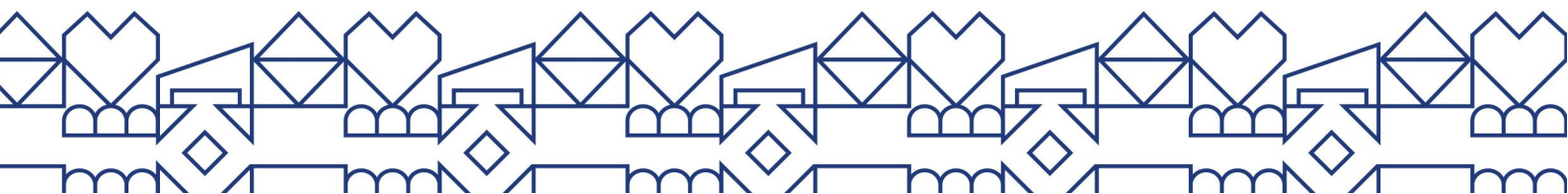
Lämpöä pyritään hallitsemaan passiivisin ratkaisuin, esimerkiksi ikkunoiden sälekaihtimilla ja verhoilla. Kohteessa pyritään välttämään aktiivista jäähdytystä.

3.4 Energiaselvitys

Rakennuksista laaditaan laskelmat rakennuslupaprosessin yhteydessä LVI-suunnittelijan toimesta. Suojelurakennuksesta ei vaadita varsinaista energiatodistusta.

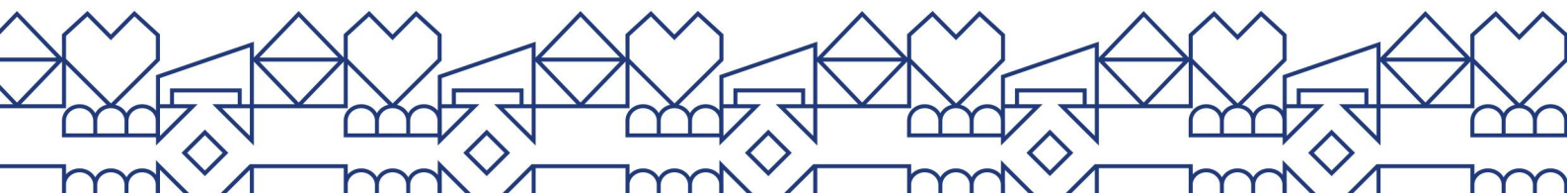
”Velvollisuus hankkia energiatodistus ja käyttää sitä eivät koske rakennusta, joka on suojeltu maankäyttö- ja rakennuslain (132/1999) mukaisella kaavalla, valtion omistamien rakennusten suojelusta annetun asetuksen (480/1985), rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain (498/2010) tai sitä edeltävien lakien mukaisella päätöksellä taikka rakennusta, joka sijaitsee maailman kulttuuri- ja luonnonperinnön suojelemisesta tehdyn yleissopimuksen (SopS 19/1987) mukaisessa maailmanperintöluetteloon hyväksytyssä kohteessa tai on kohteena viranomaisten välisessä rakennuksen suojelua koskevassa sopimuksessa” (Laki rakennuksen energiatodistuksesta 18.01.2013/50).

4. Tilaohjelma

Tilaohjelmaan on määritelty erikseen Seinäjoen museotoimen, Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston ja Seinäjoen kansalaisopiston tilat sekä näiden toimijoiden yhteiskäyttötilat. Tilaohjelma on toteutettu toimijoiden edustajilta saatujen tietojen perusteella. Seinäjoen museotoimen uutta museokeskusta suunniteltiin aiemmin Tiklakselle, mutta sen hankinta keskeytettiin hankkeen nousseiden kustannuksien takia. Nämä aiemmat suunnitelmat toimivat tärkeinä lähtötietoina museotoimen tilaohjelmaa laadittaessa. Lisäksi Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston ja Seinäjoen kaupunginorkesterin henkilökunnalle toteutetut käyttäjäkyselyt toimivat lähtötietoina musiikkiopiston tilaohjelman laadinnassa.

Tilaohjelmat ovat esitetty liitteessä 1.

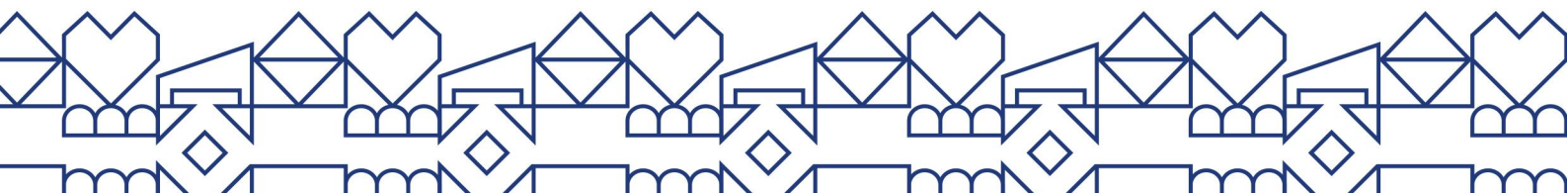
5. Tilaluonnossuunnitelmat

Tarveselvitysvaiheessa tutkittiin erilaisia vaihtoehtoja Seinäjoen museotoimen ja Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston tilojen sijoittamiselle entisen lääninsairaalan tiloihin. Nämä vaihtoehdot toteutettiin erilliskäyttötilaratkaisuin. Ensimmäisessä vaihtoehdossa tutkittiin ratkaisua, jossa Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston tilat sijoitettiin nykyiselle paikalleen entisen lääninsairaalan A-osaan ja Seinäjoen museotoimen tilat entiseen talousrakennukseen, eli D- ja E-osiin. Toisessa vaihtoehdossa Seinäjoen museotoimi sijoitettiin entisen päärakennuksen A-osaan ja Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto talousrakennukseen, eli D- ja E-osiin. Näistä vaihtoehdoista luovuttiin, koska hankesuunnitelma haluttiin toteuttaa sellaisella ratkaisulla, joka mahdollistaa toimijoiden yhteistyön ja yhteiskäyttötilojen hyödyntämisen.

Hankesuunnitelman tilaluonnossuunnitelmissa on hyödynnetty yhteiskäyttötiloja. Tämä lisää toimijoiden yhteistyötä, sekä kasvattaa tilojen käyttöastetta. Entisen lääninsairaalan päärakennuksen A-osaan on sijoitettu suurien henkilömäärien tiloja sekä yleisötiloja, kuten museon näyttelytilat ja musiikkiopiston konserttisali. Talousrakennukseen on sijoitettu matalamman henkilömäärien tiloja, kuten toimisto- ja arkistotiloja.

Hankkeen tarkoituksena on peruskorjata ensin talousrakennus, eli D- ja E-osat. Peruskorjaus voidaan aloittaa sitten, kun osa talousrakennuksen nykyisistä toimijoista siirtyy uusiin valmistuviin tiloihin. Kun talousrakennuksen peruskorjaus on saatu toteutettua, voidaan osa musiikkiopiston nykyisistä tiloista siirtää suoraan talousrakennuksen peruskorjattuihin tiloihin. Tämä mahdollistaa Etelä-Pohjanmaan musiikkiopiston toiminnan jatkumisen koko peruskorjauksen ajan. Talousrakennuksen peruskorjauksen jälkeen aloitetaan A-osan peruskorjaus.

Tilaluonnossuunnitelmat ovat esitetty liitteessä 2.

6. Lähteet

Piha, O. & Venho, S. 1985. Terveysthuollon vaiheita Etelä-Pohjanmaalla. 1. painos. Seinäjoki: Etelä-Pohjanmaan keskussairaalan kuntainliitto.

Kuntoarvio. 2016. ARE Oy.

Maalaus käsittely-yhdistelmä. 2018. Teknos Oy.

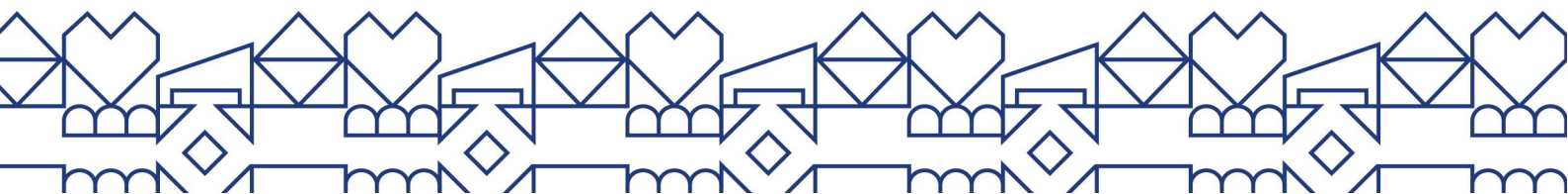
Laki rakennuksen energiatodistuksesta. 18.01.2013/50. Viitattu 30.8.2023.
<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20130050>

Kuvien lähteet

Porstua-verkkopalvelu. n.d. Viitattu 3.5.2023. <https://www.porstuakirjastot.fi/>

Rakennushallituksen piirustukset II (kokoelma) (1811-1929). Kansallisarkisto. Viitattu 26.5.2023.

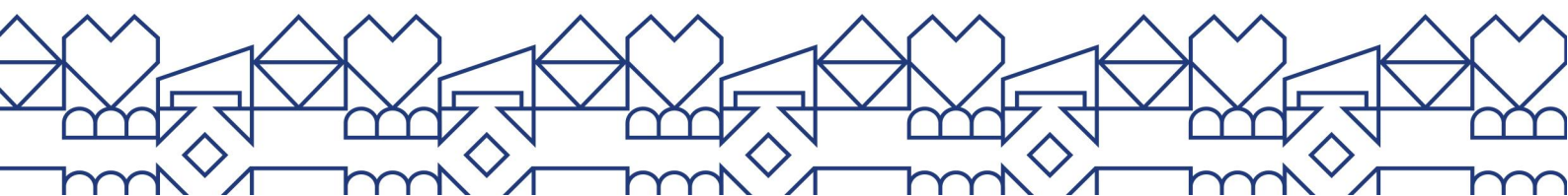
Seinäjoen kaupungin karttapalvelu. 2023. Viitattu 22.5.2023.
<https://kartat.seinajoki.fi/IMS/fi/>

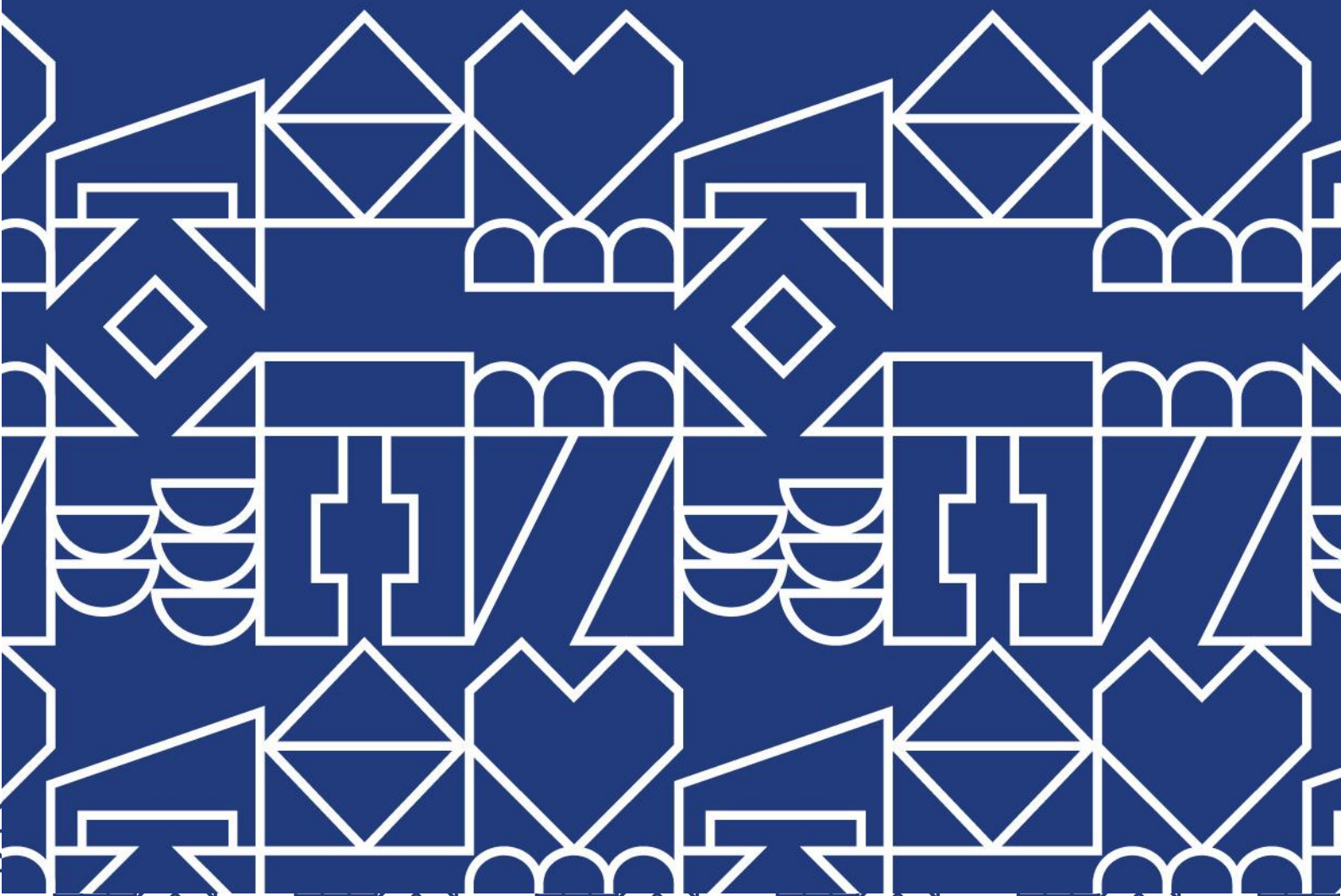

7. Liitteet

Liite 1: Tammikampuksen toisen vaiheen tilaohjelma

Liite 2: Tilaluonnossuunnitelma

	TARVE		HANKESUUNN.		A-osa	B-osa	D-osa	E-osa	HUOM!
	kpl	noin hum ²	kpl	hum ²					
Huonetilat									
TOIMISTO- JA NEUVOTTELUTILAT									
<u>Yhteiskäyttötilat:</u>									
Neuvottelu	1	30	1	27			X		Musiikkiopiston ja museon yhteiskäytössä.
Yhteiskäyttötilat yht.	1	30	1	27					
<u>Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto:</u>									
Rehtori	1	18	1	18,5				X	
Apulaisrehtori	1	12	1	12				X	
Taluspäällikkö	1	12	1	13,5				X	
Oppilasasiointeeri	1	12	1	14,5				X	
Toimistosihiteeri	1	12	1	12,5				X	
Intendentti	1	18	1	19				X	Seinäjoen kaupunginorkesterin intendentti.
Vahtimestari	1	10	1	8,5			X		
Tutkijoiden toimisto	2	12							
			1	10				X	
			1	12				X	
Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto yht.	9	118	9	120,5					
<u>Seinäjoen museotoimi:</u>									
Museotoimenjohtaja	1	18	1	19,5				X	Toimistotilojen tarve noin 20 henkilölle.
Toimistosihiteeri	1	12	1	17				X	Sihteeri ja laitoshuoltaja samassa työtilassa.
Laitoshuoltaja-museoapulainen	1	8						X	
Maakunta-amanuenssi (Aluetyön tiimi)	1	12	1	25,5				X	Aluetyön tiimi samassa työtilassa.
Rakennustutkija (Aluetyön tiimi)	1	12						X	
Arkeologi (Aluetyön tiimi)	1	12						X	
Museonhoitajat ja museomestari	1	28	1	30				X	Neljä henkilöä.
Tutkijat, hanketyöntekijät ja harjoittelijat	1	28	1	31				X	Neljä henkilöä.
Intendentti	1	16	1	17,5				X	
Museolehtori	1	18	1	18,5				X	
Kokoelma-amanuenssi (Kokoelmatiimi)	1	18	1	25,5				X	Kokoelmatiimi samassa työtilassa.
Kokoelma-assistentti (Kokoelmatiimi)	1	12						X	
Tutkijat	1	18	1	22,5				X	Suora yhteys käsikirjastoon.
Seinäjoen museotoimi yht.	13	212	9	207					
Toimisto- ja neuvottelutilat yht.	23	360	19	354,5					
<u>YLEISÖTILAT</u>									
<u>Yhteiskäyttötilat:</u>									
Luentotila	1	60	1	62,5	X				Musiikkiopiston, museon ja kansalaisopiston yhteiskäytössä.
Kahvio	1	60	1	63,5		X			Olemassa oleva kahvio. Toimii lipunmyyntipisteenä.
Peda-tila	1	50	1	53,5	X				Ensisijaisesti museon käytössä.
Konserttisali	1	150	1	148	X				Toimii myös Seinäjoen kaupunginorketerin treenitilana.
Aula	1	50	1	48	X				Konserttisalin käyttäjien odotus- ja vaatesäilytystilana.
WC	22	2,5							
			1	2	X				Muskarin wc-tila.
			2	2,5	X		X		Toinen wc-tiloista on muskarin wc-tila.
			12	3	X		X	X	
			2	3,5	X		X		
			3	4	X				
LE-WC	8	5,5							
			2	4,5				X	
			1	5,5	X				
			6	6	X		X	X	
Yhteiskäyttötilat yht.	35	469	34	488					
<u>Seinäjoen museotoimi:</u>									
Museomyymälä ja Pop-up	1	20	1	35		X			
Näyttelytilat	1	580							
			1	190	X				Läheinen sijainti peda-tilaan.
			1	160	X				
			1	136	X				
			1	90	X				Toisen kerroksen käytävä.
			1	58	X				
			1	54,5	X				
			1	33,5	X				

Seinäjoen museotoimi yht.	2	600	8	757							(HUOM! Tiklaksen suunnitelmassa näyttelytiloja noin 520 m ²)
Seinäjoen kansalaisopisto:											
Näyttelytila	1	35	1	33,5	X						Siirtyy päärakennuksen B-osasta A-osaan.
Seinäjoen kansalaisopisto yht.	1	35	1	33,5							
Yleisötilat yht.	38	1104	43	1278,5							
SOITONOPETUSTILAT											
Yhteiskäyttötilat:											
Musiikin perusteet	1	60	1	59,5	X						MUPE-luokka. Toimii mahdollisesti myös lukion musiikkiluokkana.
Yhteiskäyttötilat yht.	1	60	1	59,5							
Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto:											
Yksilöopetustila	25	16									Yksilöopetukseen tarkoitettu tila.
			1	13,5	X						
			4	14	X						
			2	14,5	X						
			1	15	X						
			2	15,5	X						
			1	16,5	X						
			1	17	X						
			2	18	X						
			2	18,5	X						
			1	19	X						
			2	19,5	X						
			1	21	X						
			2	21,5	X						
			1	22,5	X						
			1	24	X						
			1	24,5	X						
Ryhmäopetustila	2	40									Yhteissoittoihin ja ryhmäopetukseen tarkoitettu tila.
			1	38	X						
			1	47	X						
Musiikkileikkikoulu	1	60	1	89	X						
Bänditila	2	30	2	26	X						Riittävän ääneneristykseen toteuttaminen.
Musiikin perusteet	1	60	1	54	X						MUPE-luokka
Orkesteriluokka	1	70	1	85	X						Toimii myös Seinäjoen kaupunginorkesterin treenitilana.
Lyömäsoitinluokka	1	60	1	67	X						Suora yhteys soitinvarastoon.
Soittotila/opetustila	1	40	1	38,5	X						Voi toimia ryhmäopetustilana.
Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto yht.	34	830	34	914,5							
Seinäjoen kansalaisopisto:											
Musiikkileikkikoulu	1	60	1	61,5	X						Kansalaisopiston musiikkileikkikoulu siirtyy B-osasta A-osaan.
Seinäjoen kansalaisopisto yht.	1	60	1	61,5							
Soitonopetustilat yht.	36	950	36	1035,5							
ARKISTOTILAT											
Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto:											
Arkisto	1	20	1	22,5	X						Palo-osastointi EI120.
Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto yht.	1	20	1	22,5							
Seinäjoen museotoimi:											
Asiakirja-arkisto	1	135									
			1	106	X						Palo-osastointi EI120.
			1	24	X						Palo-osastointi EI120.
Valokuva-arkisto	1	40	1	39,5	X						Palo-osastointi EI120.
Seinäjoen museotoimi yht.	2	175	3	169,5							
Arkistotilat yht.	3	195	4	192							
VARASTOTILAT											
Yhteiskäyttötilat:											
Luentotilan varasto	1	10	1	12,5	X						Luentotilan tuolien varasto.
Kiinteistöhuollon varasto	1	15	1	14,5						X	
Yhteiskäyttötilat yht.	2	25	2	27							
Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto:											
Oppilaiden soitinsäilytys	1	12	1	11,5	X						Sijainti pääsisäänkäynnin lähellä.

Soitinvarasto	2	15	1	26	X				Suora yhteys lyömäsoitinluokkaan.
			1	17,5			X		Lähellä ryhmäopetustiloja.
Konserttisalin varasto	1	15	1	15,5	X				Konserttisalin ja MUPE-luokkien varasto.
Nuottivarasto	1	30	1	32,5			X		Nuotisto.
Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto yht.	5	87	5	103					
<u>Seinäjoen museotoimi:</u>									
Varasto-käsittely	1	50	1	48,5	X				Sijaitsee lähellä esteetöntä sisäänkäyntiä.
Arkiston varasto	1	15	1	14,5		X			Ei saa säilyttää arkistoitavaa materiaalia.
Varasto	1	30	1	33,5			X		
Varasto	1	15	1	14,5	X				A1 sisäänkäynnin portaiden alla.
Käsi kirjasto	1	45	1	44,5		X			Suora yhteys tutkijoiden toimistoon. Sijainti lähellä sisäänkäyntiä.
Seinäjoen museotoimi yht.	5	155	5	155,5					
Varastotilat yht.	12	267	12	285,5					
<u>TUOTANTOTILAT</u>									
<u>Seinäjoen museotoimi:</u>									
Näyttelypaja	1	30	1	29	X				Palo-osastointi EI60.
Tuotantotilat yht.	1	30	1	29					
<u>SOSIAALITILAT</u>									
<u>Yhteiskäyttötilat:</u>									
Henk.kunnan taukotila	1	35	1	34,5		X			
Henk.kunnan pukuhuonetilat	3	10			X				
			1	8				X	
			1	10,5				X	
			1	6,5				X	
WC ja suihku	3	3			X				
			1	3,5				X	
			1	4,5				X	
			1	2,5				X	
Sosiaalitilat yht.	7	74	7	70					
<u>TALOTEKNIikka</u>									
Talotekniset tilat	4	10			X				
			1	12,5		X			
			1	7,5		X			
			2	4		X			
			2	5		X			
ATK	1	10	1	12				X	
SPK	1	10	1	12				X	
Konehuone	1	9,5	1	9,5		X			Olemassa oleva konehuone.
Talotekniikka yht.	7	69,5	9	71,5					
<u>MUUT TILAT</u>									
<u>Yhteiset tilat:</u>									
Siivoustila	6	3			X				
			3	4				X	
			1	2,5				X	
			2	3				X	
Siivouskeskus	1	8	1	11				X	
Odotustila	2	20			X				Tarkoitettu ensisijaisesti oppilaiden läheisten odotustiloiksi.
			1	38				X	
			1	15				X	
Yhteiset tilat yht.	9	66	9	84,5					
<u>Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto:</u>									
Monistustila	1	5	1	10,5		X			Toimii myös varastona.
Kirjasto	1	30						X	Tarkoitettu ensisijaisesti musiikkiopiston oppilaiden odotustilaksi.
			1	15				X	Lasiset väliseinät porrashuoneeseen.
			1	16				X	Lasiset väliseinät porrashuoneeseen.
Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto yht.	2	35	3	41,5					
<u>Seinäjoen museotoimi:</u>									
Vaatesäilytys	1	15	1	12,5	X				Lukittavat lokerokaapit ja naulakot.

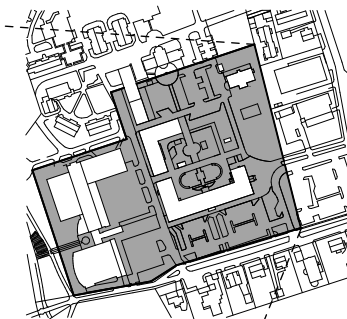
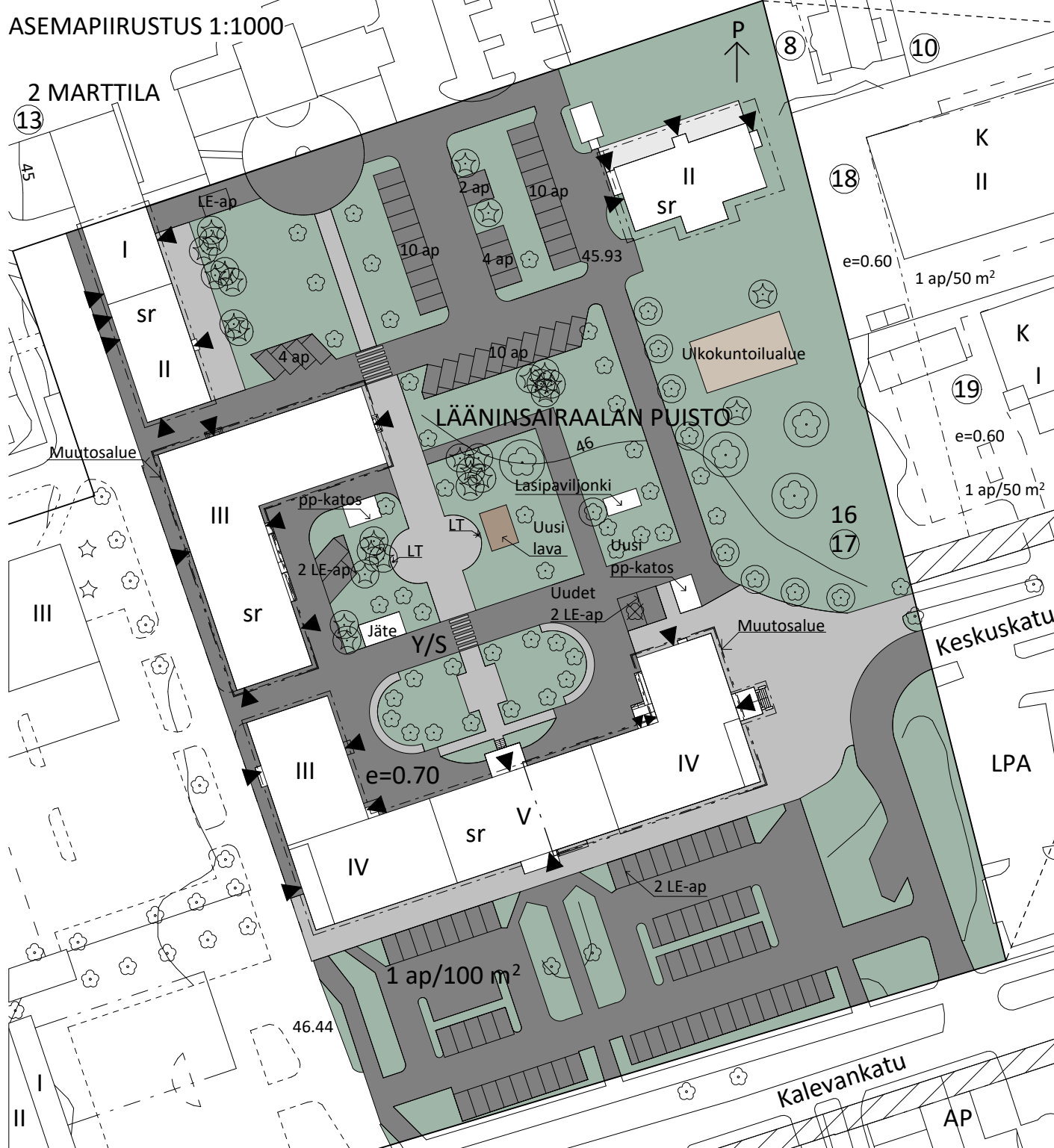
Seinäjoen museotoimi yht.	1	15	1	12,5						
Muut tilat yht.	12	116	13	138,5						
<u>KAIKKI TILAT YHTEENSÄ</u>										
Yhteiskäyttötilat	62	793,5	63	827,5						
Etelä-Pohjanmaan musiikkiopisto	51	1090	52	1202						
Seinäjoen museotoimi	24	1187	27	1330,5						
Seinäjoen kansalaisopisto	2	95	2	95						
<u>TILAOHJELMAN ULKOPUOLISET TILAT</u>										
Käytävät ja aulat				916						
Porrashuoneet				340						
Hissit				10						
IV-konehuoneet				265						Arvio IV-konehuoneiden uusista pinta-aloista.
Talusrakennuksen E-osien 2. ja 3. kerrokset				990						
Tekniikan vaatimat asennusvaraukset				24	X	X	X			Nousureitit ja IV-kuilut ym.

ASEMAPIIRUSTUS 1:1000

2 MARTTILA

13

45

KOKO TONTTI 1:7000

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

Y/S	Yleisten rakennusten korttelialue, jolla ympäristö säilytetään
LPA	Autopaikkojen korttelialue
K	Liike- ja toimistorakennusten korttelialue
AP	Asuinpientalojen korttelialue
2	Kaupunginosan numero
MAR	Kaupunginosan nimi
16	Korttelin numero
13	Tontin numero
VI	Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun
e=0.70	Tehokkuusluku eli kerrosalan suhde tontin pinta-alaan
1 ap/100 m ²	Merkintä osoittaa, kuinka montaa kerrosalaneliometriä kohti on rakennettava yksi autopaikka
sr	Suojeltava rakennus

PIIRUSTUSMERKINNÄT JA SELITTEET

	Asfaltti
	Kiveys
	Nurmikko
	Ulkokuntoilualue
	Ulkoilmalava
	Suojeltava puu
	Kaadettava puu
	Sisäänkäynti
	Lipputanko
	Poistettava lipputanko

AUTOPAIKKALASKELMA

Asemakaavamääräys 1ap / 100 k-m²

TARVE 242 ap

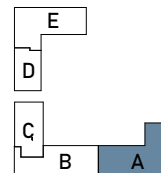
Nykyiset autopaikat 197 ap

Uudet paikat sisäpiha 2 ap

Paikkoja hyväksytty erillissopimuksen mukaisesti lpa alueelle 49 ap

Yhteensä paikat 248 ap

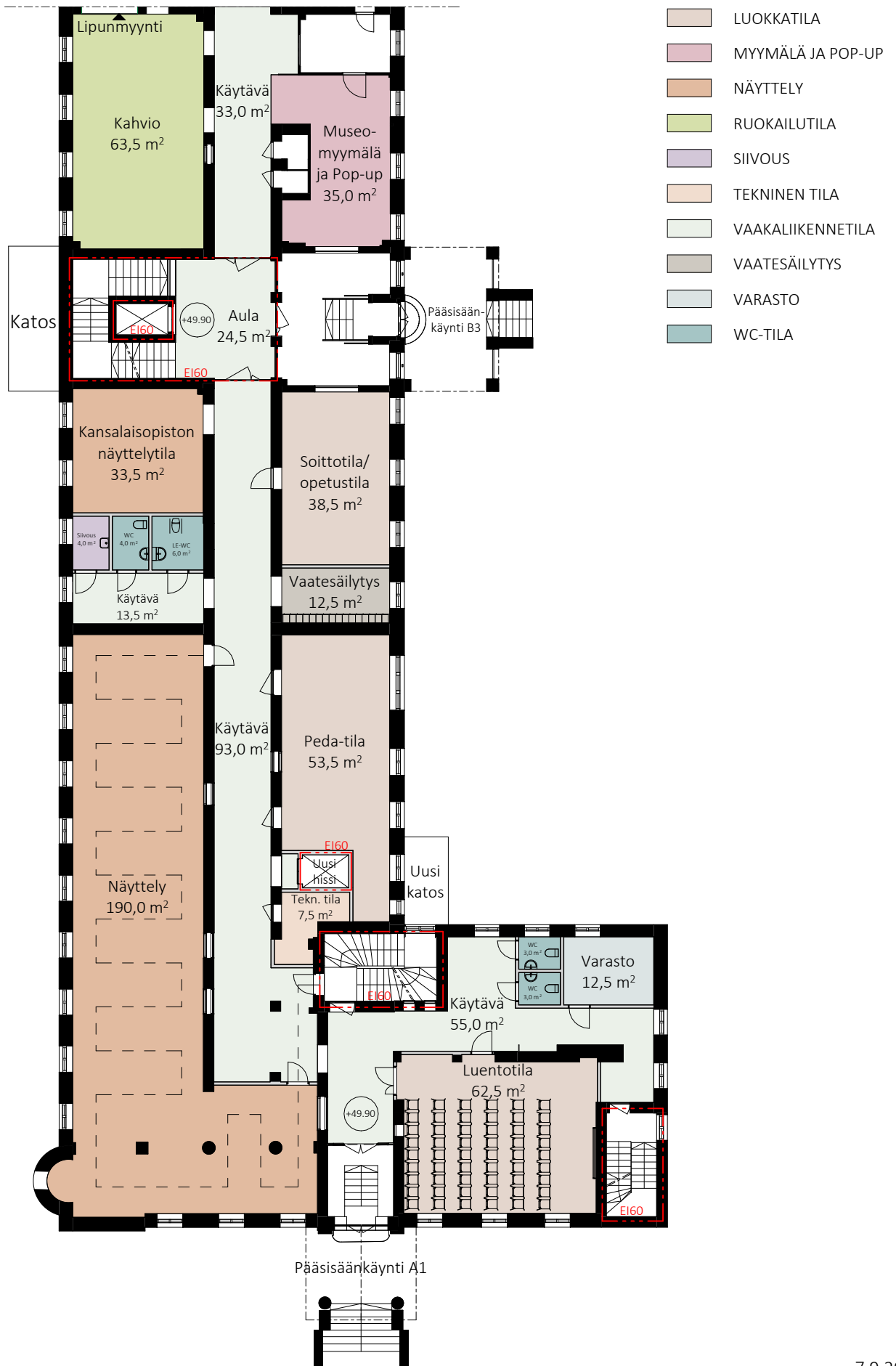
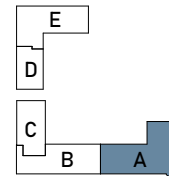
POHJAPIIRUSTUS 1:250
PÄÄRAKENNUS A-OSA
0.KERROS

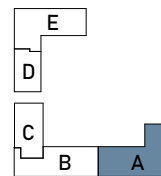
POHJAPIIRUSTUS 1:250

PÄÄRAKENNUS A-OSA

1.KERROS

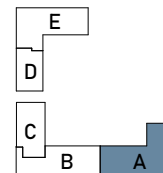

POHJAPIIRUSTUS 1:250 PÄÄRAKENNUS A-OSA 2.KERROS

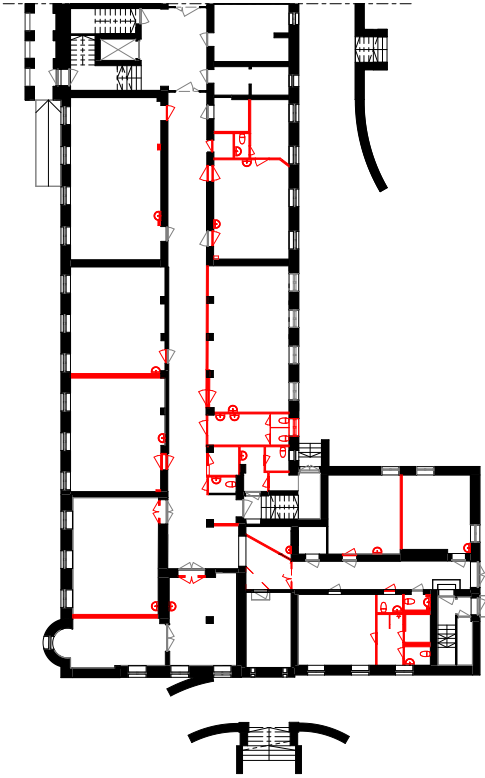
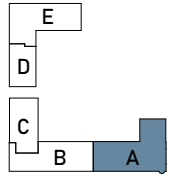

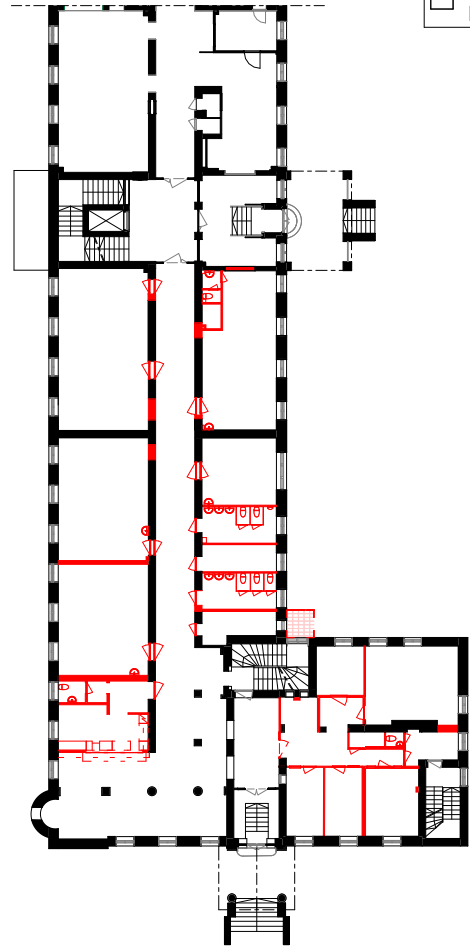
POHJAPIIRUSTUS 1:250
PÄÄRAKENNUS A-OSA
3.KERROS

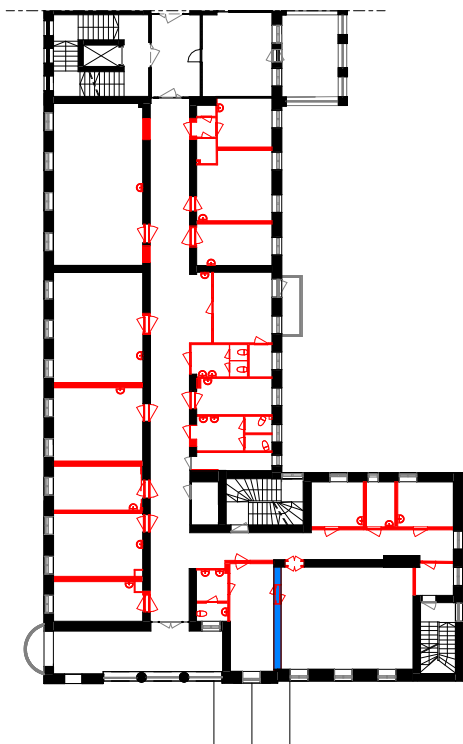
PURKUKUVAT 1:500 PÄÄRAKENNUS A-OSA

0. KERROS

1. KERROS

2. KERROS

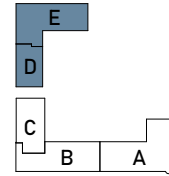

3. KERROS

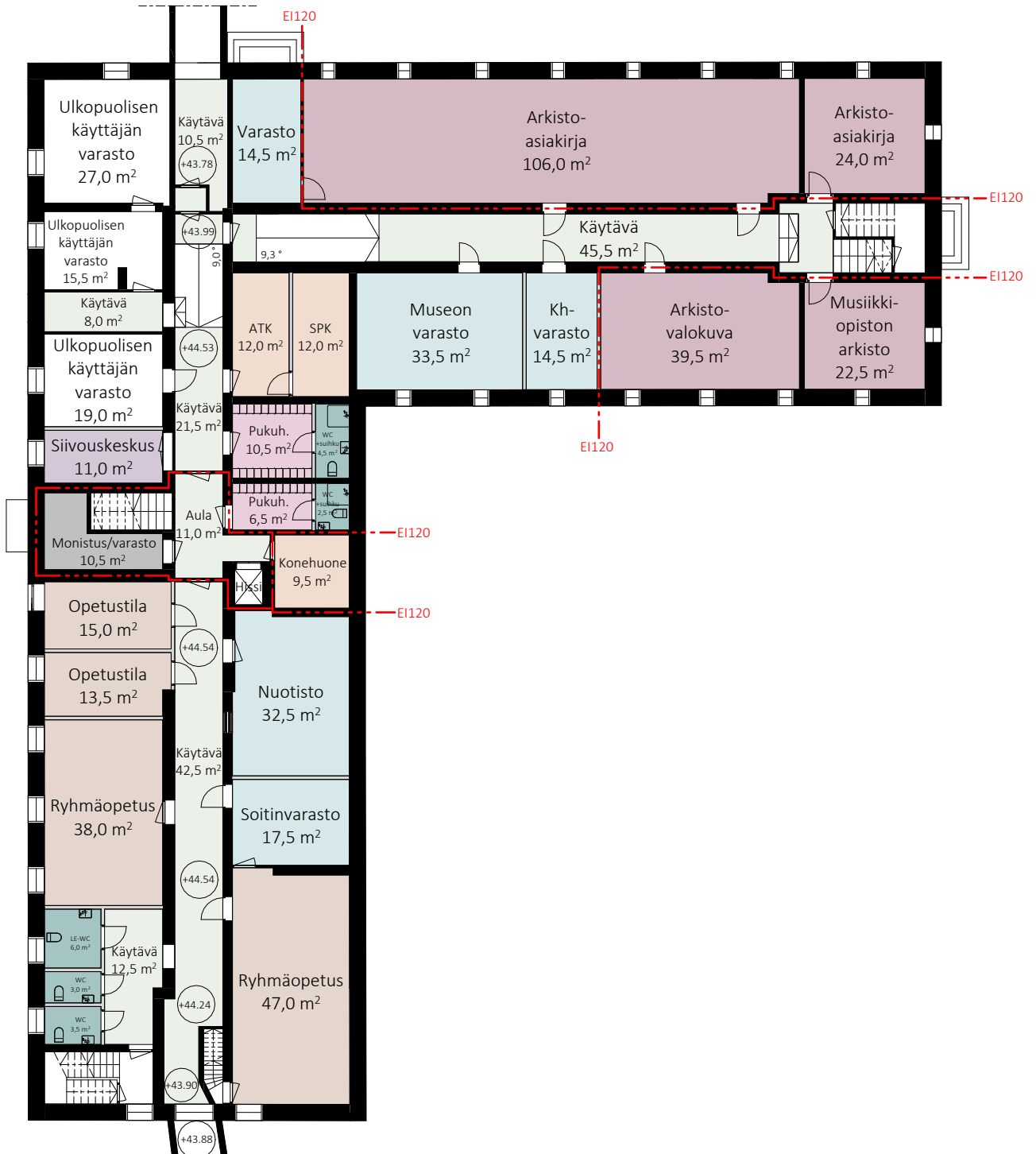
POHJAPIIRUSTUS 1:250

TALOUSRAKENNUS

0.KERROS

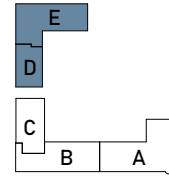
- ARKISTO
- LUOKKATILA
- MONISTUS
- PUKUTILA
- SIIVOUS
- TEKNINEN TILA
- VAAKALIIKENNETILA
- VARASTO
- WC-TILA

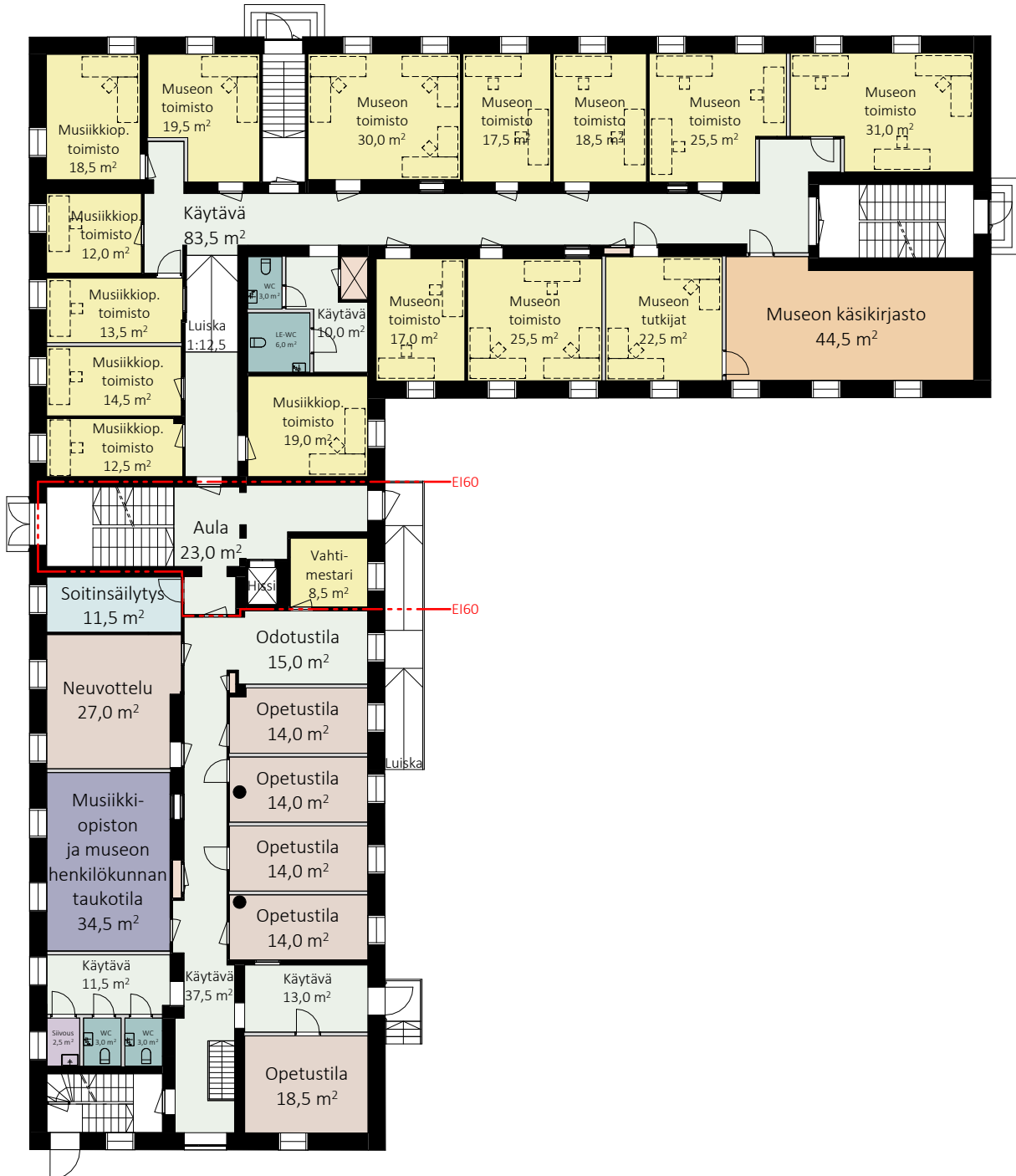
POHJAPIIRUSTUS 1:250

TALOUSRAKENNUS

1.KERROS

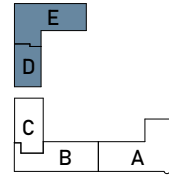
- KIRJASTO
- LUOKKATILA
- SIIVOUS
- TAUKOTILA
- TEKNINEN TILA
- TOIMISTO
- VAAKALIIKENNETILA
- VARASTO
- WC-TILA

POHJAPIIRUSTUS 1:250

TALOUSRAKENNUS

2.KERROS

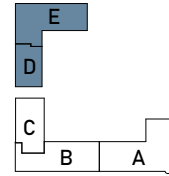
- KIRJASTO
- LUOKKATILA
- SIIVOUS
- TEKNINEN TILA
- VAAKALIIKENNETILA
- WC-TILA

POHJAPIIRUSTUS 1:250

TALOUSRAKENNUS

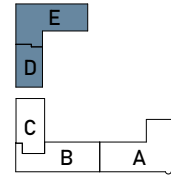
3.KERROS

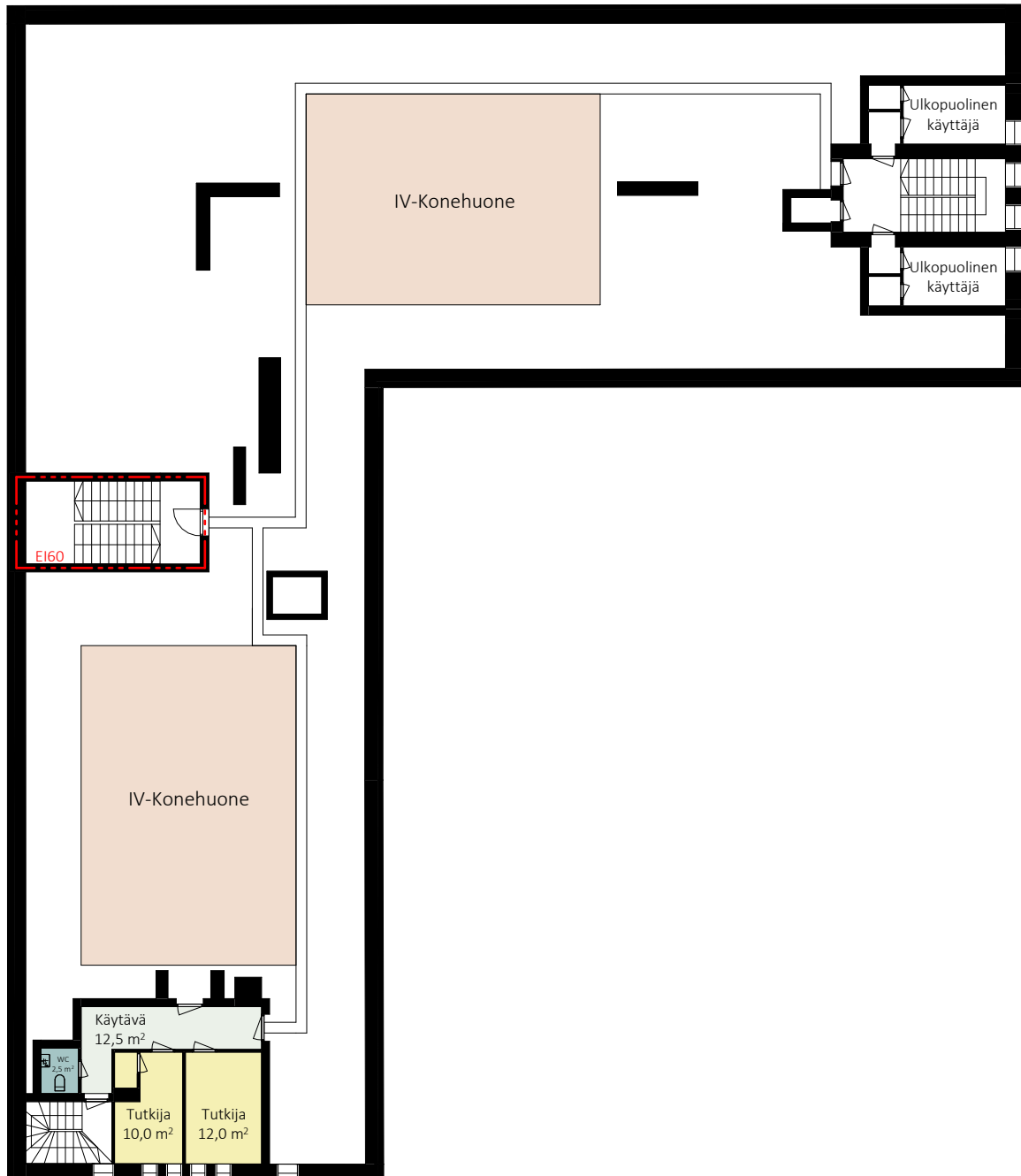
- KIRJASTO
- LUOKKATILA
- SIIVOUS
- TEKNINEN TILA
- VAAKALIIKENNETILA
- WC-TILA

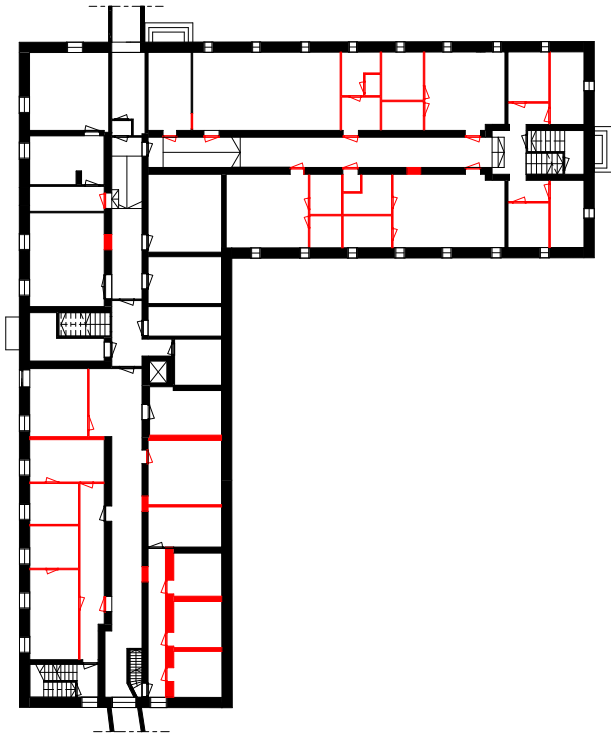
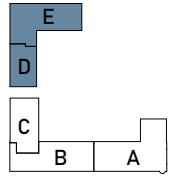
POHJAPIIRUSTUS 1:250
TALOUSRAKENNUS
4.KERROS

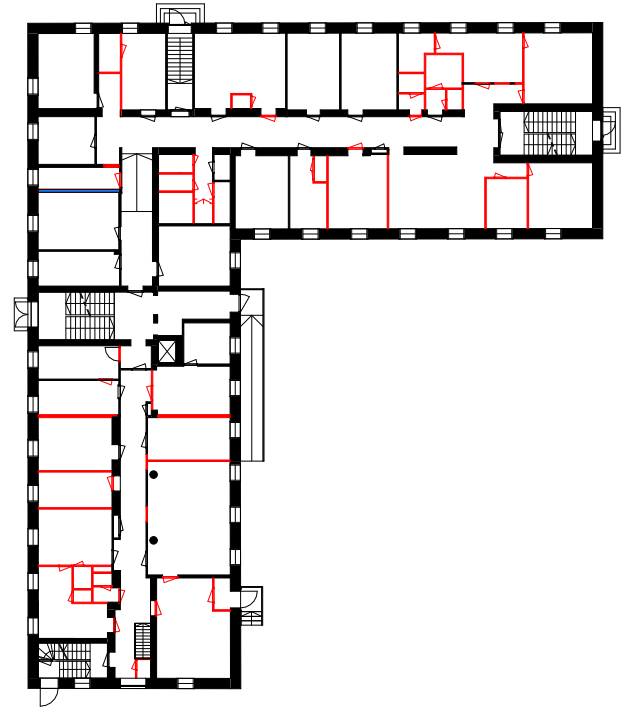
- TEKNINEN TILA
- TOIMISTO
- VAAKALIIKENNETILA
- WC-TILA

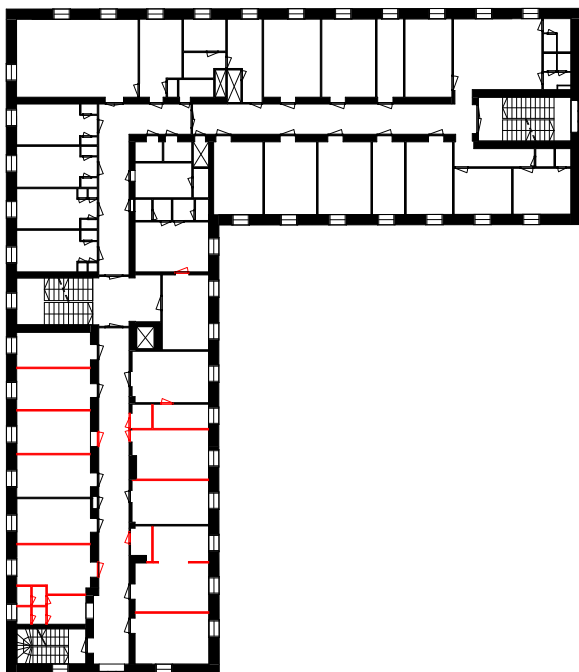
PURKUKUVAT 1:500 TALOUSRAKENNUS

0.KERROS

1.KERROS

2.KERROS

3.KERROS

HAVAINNEKUVA
KONSERTTISALI

HAVAINNEKUVA
NÄYTTELYTILA

HAVAINNEKUVA
UUSI ESTEETÖN SISÄÄNKÄYNTI PÄÄRAKENNUKSEN A-OSASSA